

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028

OPRACOWANIE:

Centrum Kreacji i Strategii INTERAKCJA Sp. z o.o.

ul. Legionów 5 A/10, 33-100 Tarnów

tel. (14) 656-27-01, (14) 656-27-02

e-mail: biuro@interakcja.com.pl

www.interakcja.com.pl

INTERAKCJA
CENTRUM KREACJI I STRATEGII SP. Z O.O.

przy współpracy z Urzędem Gminy Rejowiec Fabryczny

na podstawie umowy zawartej w dniu 31 maja 2022 r.

pomiędzy:

Gminą Rejowiec Fabryczny

z siedzibą: ul. Lubelska 16, 22-170 Rejowiec Fabryczny

NIP: 563-21-58-413

reprezentowanym przez: P. Zdzisław Krupa – Wójta Gminy Rejowiec Fabryczny,

przy kontrasygnacie: P. Małgorzaty Babijczuk – Skarbnik Gminy Rejowiec Fabryczny

a

Centrum Kreacji i Strategii INTERAKCJA Sp. z o.o.

z siedzibą: ul. Legionów 5A/10, 33-100 Tarnów

NIP: 8733271064, REGON: 383133299, KRS: 0000781820

reprezentowanym przez: p. Tomasz Łakoma – Członek Zarządu

w imieniu którego działa na podstawie udzielonego przez spółkę pełnomocnictwa:

p. Stanisław Lis – CEO, Dyrektor Generalny

Ekspert ds. polityki regionalnej, funduszy UE, EOG i PPP

Spis treści

ROZDZIAŁ I. WPROWADZENIE	8
1. 1. Definicja rewitalizacji	9
1. 2. Zasady prowadzenia rewitalizacji	10
1. 3. Zasady sporządzania diagnozy	11
1. 2. Metodyka prac	15
ROZDZIAŁ II. DIAGNOSTYCZNO-ANALITYCZNY	18
2. 1. Położenie administracyjne i geograficzne	18
2. 2. Diagnoza sfery społecznej	20
2. 2. 1. Struktura demograficzna	20
2. 2. 2. Infrastruktura szkół.....	25
2. 2. 3. Infrastruktura pomocy społecznej	26
2. 2. 4. Kultura, sport i turystyka	33
2. 2. 5. Ochrona zdrowia	35
2. 2. 6. Jakość i poziom kapitału społecznego.....	36
2. 2. 7. Bezpieczeństwo publiczne.....	41
2. 3. Diagnoza sfery gospodarczej	46
2. 3. 1. Sytuacja finansowa Gminy.....	46
2. 3. 2. Działalność gospodarcza	50
2. 3. 3. Rolnictwo	54
2. 3. 4. Rynek pracy.....	56
2. 4. Diagnoza sfery przestrzennej	63
2. 4. 1. Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego	63
2. 4. 2. Dziedzictwo kulturowe.....	67
2. 4. 3. Infrastruktura techniczna	75
2. 5. Diagnoza sfery środowiskowej	82
2. 5. 1. Uwarunkowania fizyczno-geograficzne	82
2. 5. 2. Formy ochrony środowiska oraz zabytków.....	93
2. 5. 3. Jakość powietrza.....	95
2. 6. Diagnoza sfery technicznej	99
2. 7. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	104
2. 7. 1. Wyznaczenie i charakterystyka obszaru zdegradowanego.....	104

2. 7. 2. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	107
ROZDZIAŁ III. PLANISTYCZNY	118
3. 1. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	118
3. 2. Cele i kierunki działań rewitalizacyjnych	119
3. 3. Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	124
3. 3. 1. Powiązania z dokumentami o charakterze ponadlokalnym.....	125
3. 3. 2. Powiązania z dokumentami o charakterze lokalnym	132
3. 4. Projekty zadań inwestycyjnych	134
ROZDZIAŁ IV. WDROŻENIOWY	146
4. 1. Komplementarność i mechanizmy integrowania.....	146
4. 1. 1. Komplementarność przestrzenna.....	147
4. 1. 2. Komplementarność problemowa.....	148
4. 1. 3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	148
4. 1. 4. Komplementarność międzyokresowa.....	149
4. 1. 5. Komplementarność źródeł finansowania	149
4. 2. Ramy finansowe oraz źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych	150
4. 2. 1. Ramy finansowe	150
4. 2. 2. Źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych	154
4. 3. Partycypacja społeczna	162
4. 4. System wdrażania, w tym monitoring skuteczności działań oraz sposób modyfikacji GPR.....	165
4. 4. 1. System wdrażania GPR	166
4. 4. 2. Monitoring i ewaluacja.....	166
4. 4. 3. System informacji i promocji	168
4. 4. 4. Sposób modyfikacji i aktualizacji GPR.....	168
4. 4. 5. Koszty zarządzania	169
4. 5. Określenie zmian w uchwałach dotyczących zasobu mieszkaniowego gminy i zasad wynajmowania lokali w tym zasobie.....	170
4. 6. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji.....	170
4. 7. Specjalna Strefa Rewitalizacji.....	171
4. 8. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	171

4. 8. 1. Wskazanie zakresu zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.....	171
4. 8. 2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany	171

Spis tabel, wykresów, fotografii, schematów i map.....	173
---	------------

Załącznik nr 1. Mapa nr 1. Obszar zdegradowany Gminy Rejowiec Fabryczny w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028.

Załącznik nr 2. Mapa nr 2. Obszar rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028.

Załącznik nr 3. Mapa nr 3. Podobszar rewitalizacji I – działki w miejscowości Kanie nr: 380-388, 391/1, 392, 472 w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028.

Załącznik nr 4. Mapa nr 4. Podobszar rewitalizacji II - Kanie-Stacja w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028.

Załącznik nr 5. Mapa nr 5. Podobszar rewitalizacji III – działki w miejscowości Krasne nr: 159, 166-167, 170-173, 321/6, 322-324, 326-333 w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028.

Załącznik nr 6. Mapa nr 6. Podobszar rewitalizacji IV - Miejscowość Liszno w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028.

Załącznik nr 7. Mapa nr 7. Podobszar rewitalizacji V – działki w miejscowości Pawłów nr: 940/8, 954, 963/1, 964/2, 965-970, 1451, 1452/1 w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028.

Załącznik nr 8. Mapa nr 8. Podobszar rewitalizacji VI – działki w miejscowości Wólka Kańska-Kolonia nr: 235-237 w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028.

Załącznik nr 9. Mapa nr 9. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028.

ROZDZIAŁ I.
WPROWADZENIE

ROZDZIAŁ I. WPROWADZENIE

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny (GPR) jest programem wieloletnich działań zmierzających do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich dalszego rozwoju poprzez optymalne wykorzystanie endogenicznych uwarunkowań i wzmacnianie lokalnych potencjałów. GPR został opracowany zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 r. poz. 1777 z późn. zm.) oraz dokumentem „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”, opracowany przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Gmina Rejowiec Fabryczny przystępując do opracowania GPR. Zgodnie z przepisami ustawy, zobowiązana była do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy. Obszar może zostać wskazany jako obszar zdegradowany, jeśli znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz gdy występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych. Obszar cechujący się szczególną koncentracją wymienionych zjawisk, na którym gmina zamierza prowadzić rewitalizację z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Wyznaczenie w gminie zarówno obszaru zdegradowanego, jak i rewitalizacji wymagało przeprowadzenia diagnozy potwierdzającej spełnienie przez nie przesłanek określonych w zasadach i wskazującej terytoria najbardziej zdegradowane pod względem społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym. Diagnozę tę, stanowiącą podstawę do wyznaczenia terytoriów, które wymagają rewitalizacji w Gminie, prezentuje niniejszy dokument.

W efekcie prac analitycznych i badawczych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny został wyznaczony **obszar zdegradowany** obejmujący swym zasięgiem całą Gminę Rejowiec Fabryczny. Z uwagi na fakt, że za obszar zdegradowany uznano całą gminę, najbardziej wymagające kompleksowej interwencji są **obszary rewitalizacji**, obejmujące miejscowości Kanie-Stacja oraz Liszno, a także części miejscowości Kanie, Krasne, Pawłów oraz Wólka Kańska-Kolonia.

Dokument Programu Rewitalizacji będzie stanowił podstawę formalną do ubiegania się o dofinansowanie planowanych działań rewitalizacyjnych ze środków Unii Europejskiej. Dokument będzie ponadto stanowił narzędzie umożliwiające przygotowanie oraz wdrażanie konkretnych działań, projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które przyczynią się do usunięcia zjawisk kryzysowych występujących na wskazanych obszarach. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji przyczyni się do rozwiązania problemów Gminy Rejowiec Fabryczny oraz wspierania jej rozwoju i poprawy atrakcyjności.

Zawarta w dokumencie diagnoza ma charakter kompleksowy. Wyznaczenie dotkniętych kryzysem obszarów zostało dokonane w oparciu o analizę porównawczą bazującą na danych ilościowych i jakościowych.

1. 1. Definicja rewitalizacji

W ustawie wprowadzono definicję legalną rewitalizacji, wskazując w art. 2 ust. 1, że jest to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja ta wprowadza szereg zasad ogólnych, a także pojęć, które precyzowane są w dalszych przepisach ustawy. Przede wszystkim określa rewitalizację jako proces, nie zaś jednostkowe zdarzenie. Z zasadą tą korespondują dalsze przepisy ustawy, opisujące kolejne fazy tego procesu: diagnostykę, przygotowanie programu, jego realizację, a w końcu ocenę aktualności prowadzącą do modyfikacji procesu lub uznania go za zakończony.

Rewitalizacja, stanowiąca zasadniczo zadanie publiczne, prowadzona ma być nie tylko przez podmioty publiczne, lecz przez interesariuszy tego procesu. Deklaracja ta podkreśla złożoność procesu rewitalizacji, który dla pełnego powodzenia wymaga zaangażowania nie tylko odpowiednich władz publicznych, lecz również innych osób i podmiotów, których szeroko pojęte interesy spotykają się na obszarze rewitalizacji. W ustawie zawarto dodatkowo otwarty katalog interesariuszy, wskazując, że są nimi w szczególności:

1. mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym

- obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
2. pozostali mieszkańcy gminy, nie mieszkający na obszarze rewitalizacji;
 3. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
 4. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
 5. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
 6. organy władzy publicznej;
 7. podmioty inne niż organy władzy publicznej, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa (np. spółki Skarbu Państwa realizujące inwestycje infrastrukturalne, Agencja Mienia Wojskowego).

Ostatnim elementem definicji jest wskazanie gminnego programu rewitalizacji jako podstawy prowadzenia rewitalizacji. Ustawa przewiduje obowiązek uchwalenia tego programu w przypadku, gdy gmina chce skorzystać z jej narzędzi.

1. 2. Zasady prowadzenia rewitalizacji

Ustawa, definiując rewitalizację, wprowadza jednocześnie zasady ogólne warunkujące sposób i tryb prowadzenia tego procesu. Pierwszą z zasad jest wymóg prowadzenia rewitalizacji w sposób jawny i przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy na każdym etapie. W definicji wskazano, że elementy te składają się na partycypację społeczną. Szczegółowe wymagania odnośnie sposobu zapewnienia udziału społeczeństwa w procesach rewitalizacyjnych zawiera rozdział 2 ustawy, zaś o jego jawności przesądzają dodatkowo przepisy odrębne, np. ustawy o dostępie do informacji publicznej, która reguluje sposób prowadzenia Biuletynu Informacji Publicznej stanowiący publikator dokumentów opisanych w ustawie.

Kolejna zasada dotyczy inkluzji społecznej. Zgodnie z jej brzmieniem, rewitalizacja prowadzona ma być w sposób zapobiegający wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w szczególności w zakresie warunków korzystania z gminnego zasobu mieszkaniowego. Zasadę tę realizują

przepisy szczegółowe ustawy, w tym art. 15 ust. 4 (objęcie mieszkańców obszaru rewitalizacji działaniami, niezależnie od ich aktualnego miejsca zamieszkania), art. 28 ust. 3 (wyrażna preferencja dla możliwości powrotu lokatora do remontowanego lokalu mieszkalnego) oraz art. 40 (nakazujący uwzględnienie w polityce czynszowej gmin mieszkańców obszaru rewitalizacji).

Ostatnią z ogólnych zasad prowadzenia rewitalizacji jest zasada uniwersalnego projektowania, w rozumieniu art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., która po ratyfikacji przez Polskę stanowi element krajowego porządku prawnego. Pojęcie uniwersalnego projektowania rozumiane jest przez Konwencję jako projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania (art. 2 Konwencji). Zasada ta adresowana jest zatem do różnych działań możliwych do przeprowadzenia w ramach rewitalizacji, w tym działań planistycznych i budowlanych.

Katalog zasad ogólnych uzupełniono o przepis zobowiązujący gminę do współpracy przy procesie rewitalizacji, zarówno z jednostkami samorządu terytorialnego wyższego stopnia (powiatem, województwem), jak i administracją rządową oraz innymi podmiotami realizującymi uprawnienia Skarbu Państwa (np. spółkami). Przepis ten koresponduje z zadeklarowaną w definicji rewitalizacji zasadą, zgodnie z którą jest to proces realizowany nie tylko przez gminę, lecz przez wszystkich interesariuszy.

1.3. Zasady sporządzania diagnozy

Założony etap opracowywania dokumentu jakim jest Gminny Program Rewitalizacji, to zastosowanie szeregu zasad ściśle powiązanych ze sobą, a mianowicie: partycypacja społeczna, dokładna diagnoza, kompleksowość, koncentracja, komplementarność, a także planowanie w oparciu o realnie możliwe do uzyskania środki finansowe. Należy również pamiętać, że proces rewitalizacji (ujęty w definicji) został przedstawiony jako przedsięwzięcie całościowe (na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany. Dlatego w procesie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacyjnego zastosowano poniższe zasady, które stanowią trzon niniejszego dokumentu:

1) Partycypacja społeczna – to nieodłączny element procesu rewitalizacji, stanowi podstawy wszelkich działań na każdym założonym etapie tego procesu. Udział wszystkich interesariuszy w wypracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji można określić jako wystarczający i szeroki, rozpoczynając od informacji o działaniach władz lokalnych, poprzez współudział w podejmowaniu wszelkich decyzji o kierunkach interwencji, kończąc na aktywnym uczestnictwie w projektach. Olbrzymi wkład w przygotowaniu oraz wdrażaniu programu ma nie tylko społeczność lokalna, ale również organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, jak i ogólnie przyjęte społeczeństwo obszarów zdegradowanych. Partycypacja społeczna w tworzeniu Gminnego Programu Rewitalizacji ma swoje miejsce na etapie diagnozy sytuacji kryzysowej na obszarach zdegradowanych, jak również na etapie identyfikacji możliwych rozwiązań (identyfikacja głównych problemów, propozycja działań rewitalizacyjnych). W związku z tym wypracowane i przyjęte założenia muszą być utrzymane, a następnie konsekwentnie wdrożone przez społeczność lokalną obszaru gminy Rejewiec Fabryczny, która będzie w ten sposób potwierdzać swój czynny wkład w wypracowanie skutecznej struktury rewitalizacyjnej.

Przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji, w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji, polegają w szczególności na:

- 1) poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- 2) prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
- 3) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- 4) zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- 5) wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;

- 6) zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.
- 2) **Diagnoza** – szczegółową diagnozę sytuacji kryzysowej, mogącej gwarantować osiągnięcie sukcesu przeprowadzono w ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji. Dokument ten został przygotowany w oparciu o analizę najbardziej istotnych czynników z punktu widzenia rozwoju gminy opierających się na wytycznych zawartych w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Zawiera on porównywalne dane pozwalające na obiektywną i wnikliwą analizę obszarów wymagających kompleksowego wsparcia. Analiza zjawisk kryzysowych została przeprowadzona z uwzględnieniem sfery społecznej, sfery funkcjonalno-przestrzennej, sfery technicznej, sfery gospodarczej i sfery środowiskowej. Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają wyniki analizy oraz mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju. Pozwoliły one określić zasięg terytorialny obszarów zdegradowanych, w których występuje największa koncentracja problemów.
- 3) **Kompleksowość** – zakłada się ujęcie w dokumencie projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków z różnych źródeł zewnętrznych, zarówno publicznych jak i prywatnych tak, aby nie pomijać aspektu społecznego, ekonomicznego, technicznego, przestrzennego i środowiskowego związanego zarówno z obszarem zdegradowanym, jak i jego otoczeniem. Program złożony będzie z wielu różnorodnych projektów, które warunkują osiągnięcie kompleksowości interwencji. Zakłada się wyeliminowanie wybiórczych inwestycji. Działanie, jakie gmina podjęła w tym kierunku to rozeznanie w zakresie możliwości finansowych gminy i partnerów, możliwości uzyskania środków zewnętrznych dla gminy i partnerów (kompleksowość została ujęta w kartach projektów).
- 4) **Koncentracja** – zakłada się, że działania rewitalizacyjne dotyczyć będą terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, obejmujących całość lub część zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego i dotkniętych największą skalą problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych – podjęte działanie to dokonanie delimitacji obszaru identyfikacja potrzeb i problemów.
- 5) **Komplementarność projektów rewitalizacyjnych** – zakłada się, że projekty zaproponowane w ramach programu będą cechować się komplementarnością w różnych wymiarach, a w szczególności:

- ✓ Przestrzenną – została zapewniona w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny, dzięki skupieniu projektów wybranych do realizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Wszystkie podstawowe projekty rewitalizacyjne skupiają się na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane. Są odpowiedzią na główne problemy dla tego terenu.
- ✓ Problemową – w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny zapewniona została także komplementarność problemowa poprzez dokonanie delimitacji obszaru, identyfikacji potrzeb i problemów. Ponadto, wybrane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą wzajemnie powiązane, a także wzajemnie się dopełniają. Dodatkowo w celu wykazania komplementarności karty proponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawierają prognozowane rezultaty oraz informację na temat oddziaływania zadania w odniesieniu do pięciu sfer.
- ✓ Proceduralno–instytucjonalną – za realizację Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny odpowiada Wójt Gminy Rejowiec Fabryczny oraz Zespół ds. Rewitalizacji. Komitet ds. Rewitalizacji będzie pełnił funkcje opiniodawczo-doradczą Wójta oraz Zespołu.
- ✓ Międzyokresową – Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny zwraca także uwagę na zachowanie ciągłości programowej. Przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych mają swoją ciągłość i kontynuację w obecnym dokumencie. Wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich działań rewitalizacyjnych pozwolą na jeszcze bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie finansowej.
- ✓ Źródeł finansowania – Projekty, które zostały zapisane w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny zakładają finansowanie z różnych źródeł, które wzajemnie się uzupełniają i łączą, w tym Polski Ład, czy Funduszy Europejskich dla Lubelskiego.

1. 2. Metodyka prac

Prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 podzielone zostały na dwa etapy:

I ETAP – WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI – obejmował:

- ✓ analizę problemów społecznych, występujących na terenie gminy i skorelowanych z nimi problemów w pozostałych 4 sferach (gospodarczej, przestrzennej, środowiskowej i technicznej) i – w konsekwencji – wyznaczenie obszaru zdegradowanego,
- ✓ zawężenie obszaru zdegradowanego w oparciu o analizy przestrzenne (weryfikowalne wskaźniki) i konsultacje z interesariuszami procesu i – w konsekwencji – wyznaczenie obszaru rewitalizacji,
- ✓ zweryfikowanie obszaru rewitalizacji pod kątem zasięgu (maksimum 20% powierzchni gminy, na których zamieszkuje nie więcej niż 30% mieszkańców gminy),
- ✓ podzielenie obszaru rewitalizacji na podobszary, nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

II ETAP – OPRACOWANIE PROGRAMU REWITALIZACJI – obejmował:

- ✓ określenie – przy udziale interesariuszy – celów i działań, które stanowią odpowiedź na zidentyfikowane problemy społeczne i zdefiniowaną wizję rozwoju,
- ✓ opracowanie listy przedsięwzięć inwestycyjnych (które mogą być finansowane np. w ramach FE dla Lubelskiego) oraz tzw. projektów miękkich, których odbiorcami są różne grupy mieszkańców (które mogą być finansowane z komponentów FE dla Lubelskiego finansowanych w ramach EFS i innych źródeł zewnętrznych oraz budżetu gminy),
- ✓ określenie wskaźników realizacji, jako miar sukcesu GPR,
- ✓ opracowanie systemu wdrażania i monitoringu GPR oraz mechanizmów włączania interesariuszy w ten proces.

Zastosowana metodyka, opiera się na partnerstwie i szerokiej współpracy międzysektorowej, które stanowią skuteczny model pracy nad planowaniem rozwoju wspólnoty samorządowej. W pracach nad GPR wykorzystana została metoda partycypacyjno-ekspercka. Dokument przygotowany został dla osiągnięcia założonych efektów w pełni z udziałem interesariuszy reprezentujących różne środowiska gminy. Przedstawiciele Gminy Rejowiec

Fabryczny najlepiej znają potrzeby swoich środowisk. Jednocześnie, GPR ma służyć jako dokument użyteczny dla mieszkańców i podmiotów lokalnych.

Cały proces przygotowania GPR odbywał się przy aktywnym zaangażowaniu władz i pracowników Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny oraz mieszkańców, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych. Udział tych grup przy tworzeniu GPR powinien przełożyć się na udział przy jego wdrażaniu. Istnieje bowiem szansa, że aktywni uczestnicy procesu, będą czuć się odpowiedzialni za jego dalsze losy. Wyraźną budującą przesłanką odpowiedzialności w tej kluczowej kwestii, jest liczny i aktywny udział mieszkańców na spotkaniach konsultacyjnych w czasie prac nad GPR.

ROZDZIAŁ II.
DIAGNOSTYCZNO -
ANALITYCZNY

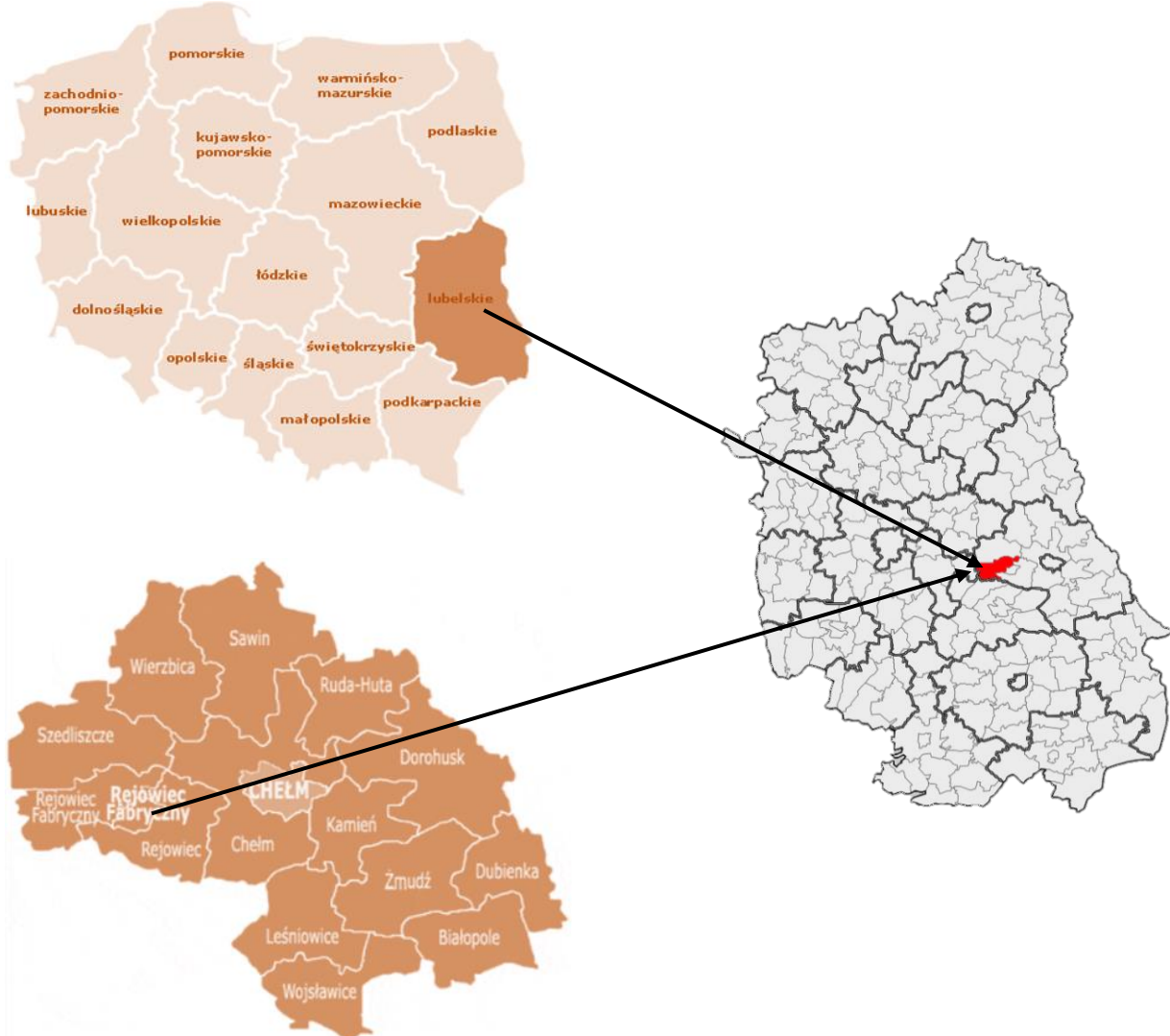

ROZDZIAŁ II. DIAGNOSTYCZNO-ANALITYCZNY

2. 1. Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina Rejowiec Fabryczny położona jest w południowo-wschodniej części Województwa Lubelskiego, na północny zachód od miasta Rejowiec Fabryczny. Obszarowo zajmuje powierzchnię 88 km² i liczy 4 143 mieszkańców (stan na koniec 2021r.). Znajduje się na styku trzech powiatów: krasnostawskiego, chełmskiego i świdnickiego. Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny znajduje się 15 miejscowości, które jednocześnie tworzą wyodrębnione sołectwa. Są to: Gołąb, Józefin, Kanie, Kanie-Stacja, Krasne, Krzywowola, Leszczanka, Liszno, Liszno-Kolonia, Pawłów, Toruń, Wólka Kańska, Wólka Kańska-Kolonia, Zalesie Kańskie, Zalesie Krasieńskie.

Mapa 1. Położenie geograficzne Gminy Rejowiec Fabryczny na mapie Polski, Województwa Lubelskiego i Powiatu Chełmskiego.

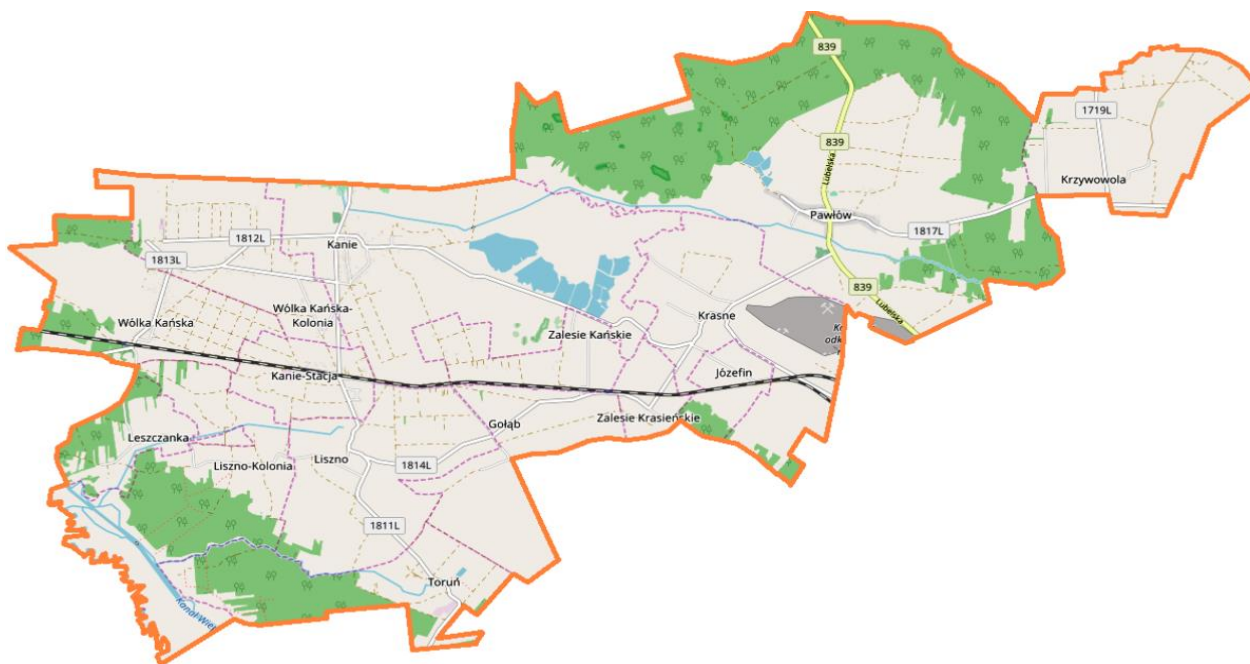
Zródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Rejowiec_Fabryczny_\(gmina_wiejska\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Rejowiec_Fabryczny_(gmina_wiejska)).

Gmina położona jest: 50 km od Lublina, 20 km od Chełma, 50 km od przejścia granicznego w Dorohusku. Przez teren gminy przebiegają ważne szlaki komunikacyjne: droga powiatowa nr 839 połączona z drogą krajową S-12, linia kolejowa nr 7 Warszawa – Lublin – Chełm – Dorohusk (granica państwa) – Kijów. Z Rejowca Fabrycznego biegnie również linia kolejowa nr 69 Rejowiec – Hrebenne – Rawa Ruska – Lwów. Gmina Rejowiec Fabryczny leży w regionie przygranicznym.

Największym sołectwem Gminy Rejowiec Fabryczny zarówno pod względem powierzchni jak i liczby ludności jest Pawłów (25,57 % powierzchni gminy, 18,82 % ogółu mieszkańców), najmniejszym zaś Zalesie Krasieńskie (1,25 % powierzchni gminy, 1,07 % ogółu mieszkańców). Gęstość zaludnienia w Gminie Rejowiec Fabryczny wynosi 47,19 osób/km².

Mapa 2. Podział na sołectwa w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Rejowiec_Fabryczny_%28gmina_wiejska%29.

Gospodarka gminy opiera się głównie na rolnictwie i leśnictwie. Grunty orne stanowią 66,5% powierzchni gminy, lasy – 24,2%, łąki - 7,7%. Na terenie gminy znajdują się 1 516 gospodarstw rolnych, z czego 1 361 gospodarstw nie przekracza powierzchni 5,00 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa wzrosła na koniec 2018r. – 5,79 ha. Dominujące uprawy to zboża (pszenica, żyto, jęczmień), buraki cukrowe, ziemniaki, rzepak. W gospodarstwach hodowlanych jest ich niewiele, dominuje bydło.

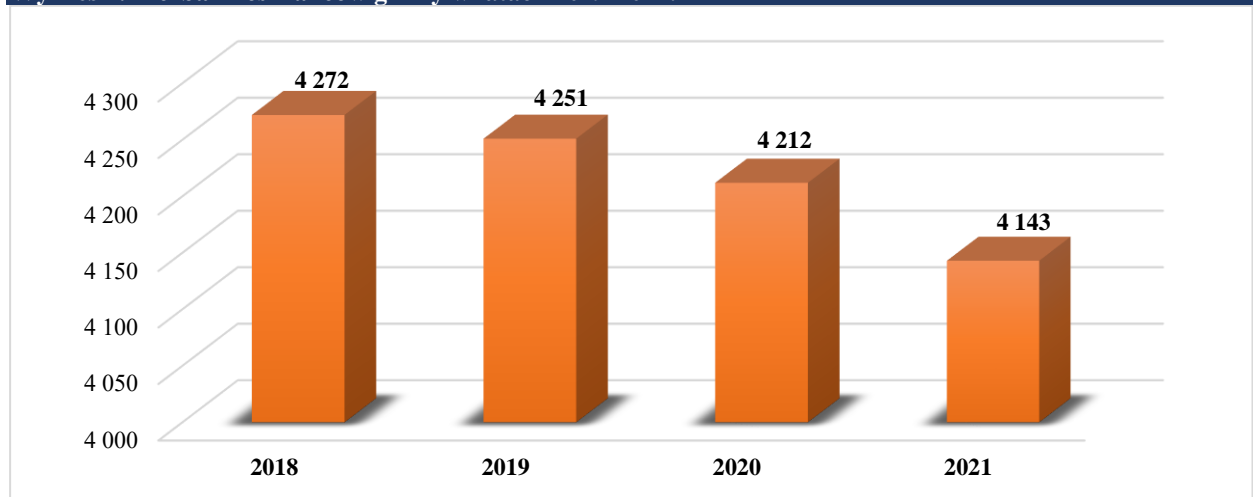

2. 2. Diagnoza sfery społecznej

2. 2. 1. Struktura demograficzna

Do podstawowych charakterystyk zbiorowości ludzkiej należą jej liczebność i rozmieszczenie. Liczba mieszkańców gminy systematycznie maleje. Ogólnie od 2018r. liczba osób zamieszkujących gminę zmniejszyła się o 129 osób (3,11%).

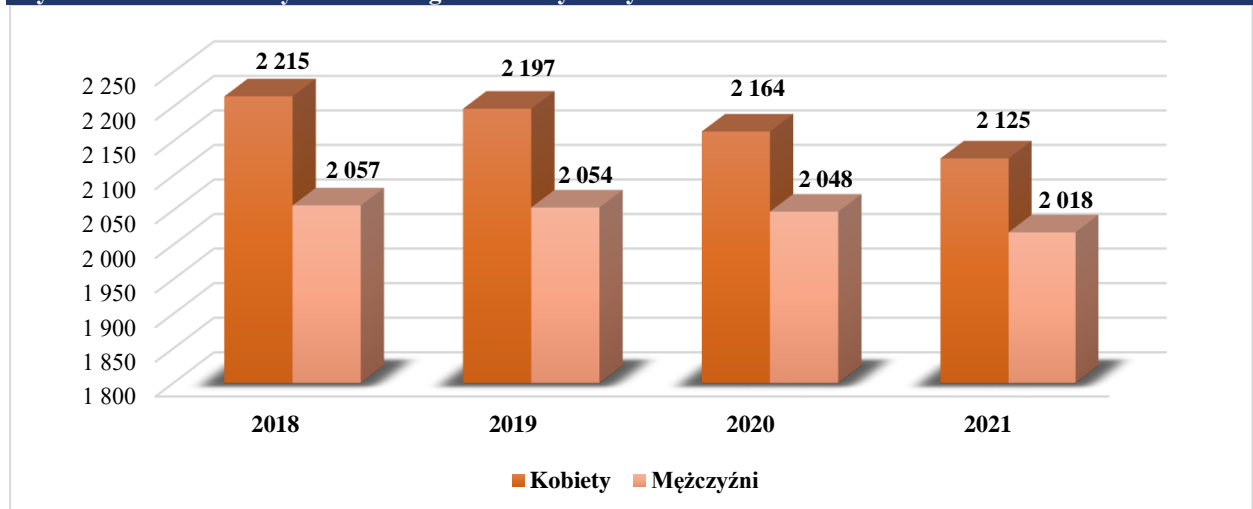
Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy w latach 2019-2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

W gminie obserwuje się nieznaczny spadek współczynnika feminizacji, czyli stosunku liczby kobiet na 100 mężczyzn, który w 2021 roku wyniósł 105 kobiet/ 100 mężczyzn (w 2018 roku wskaźnik ten wynosił 107 kobiet/100 mężczyzn). W 2021 roku teren gminy zamieszkiwało 2 018 mężczyzn i 2 125 kobiet. Tym samym kobiety stanowiły 51,3 % ludności gminy.

Wykres 2. Zmiana liczby ludności w gminie w wybranych latach.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

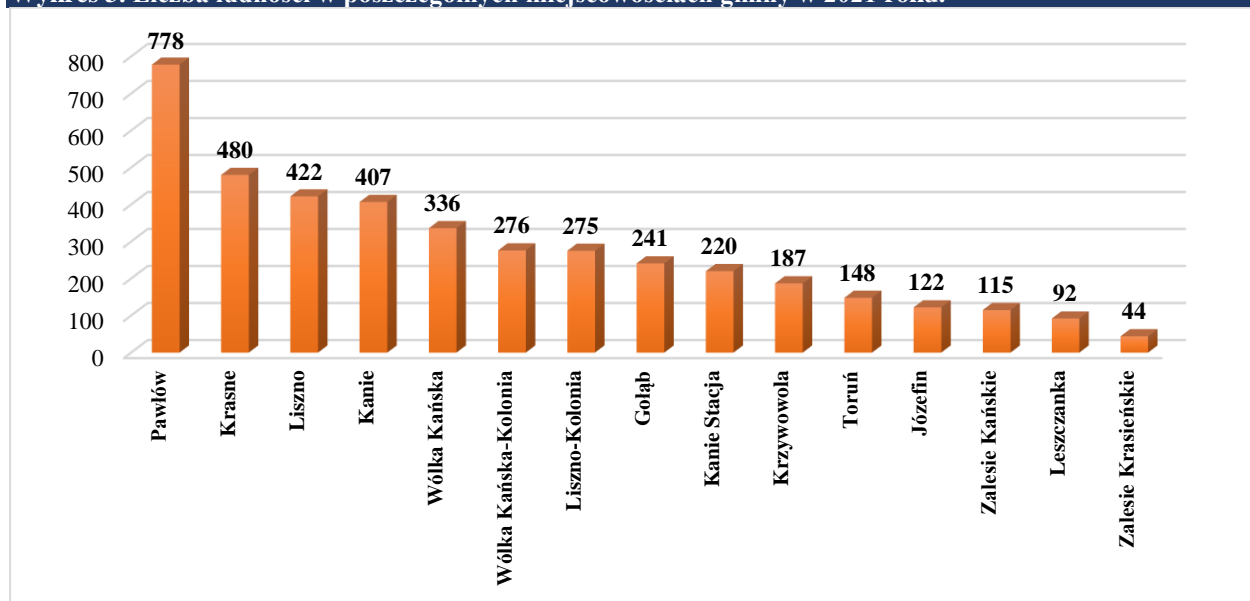
Tabela 1. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy w 2021r.

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności (osoba)	% mieszkańców gminy
1	Gołąb	241	5,82 %
2	Józefin	122	2,94 %
3	Kanie	407	9,82 %
4	Kanie – Stacja	220	5,31 %
5	Krasne	480	11,59 %
6	Krzywowola	187	4,51 %
7	Leszczanka	92	2,22 %
8	Liszno	422	10,19 %
9	Liszno – Kolonia	275	6,64 %
10	Pawłów	778	18,78 %
11	Toruń	148	3,57 %
12	Wólka Kańska	336	8,11 %
13	Wólka Kańska – Kolonia	276	6,66 %
14	Zalesie Kańskie	115	2,78 %
15	Zalesie Krasieńskie	44	1,06 %
	RAZEM:	4 143	100 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Analiza danych wykazała, iż pod względem zaludnienia największymi miejscowościami w gminie są: Pawłów (778 mieszkańców – 18,78% ogółu ludności w gminie), Krasne (480 mieszkańców – 11,59%) i Liszno (422 mieszkańców – 10,19%).

Wykres 3. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy w 2021 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Gęstość zaludnienia jest miarą przyporządkowującą populację do powierzchni. Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła w 2021 roku 47,19 osób na km².

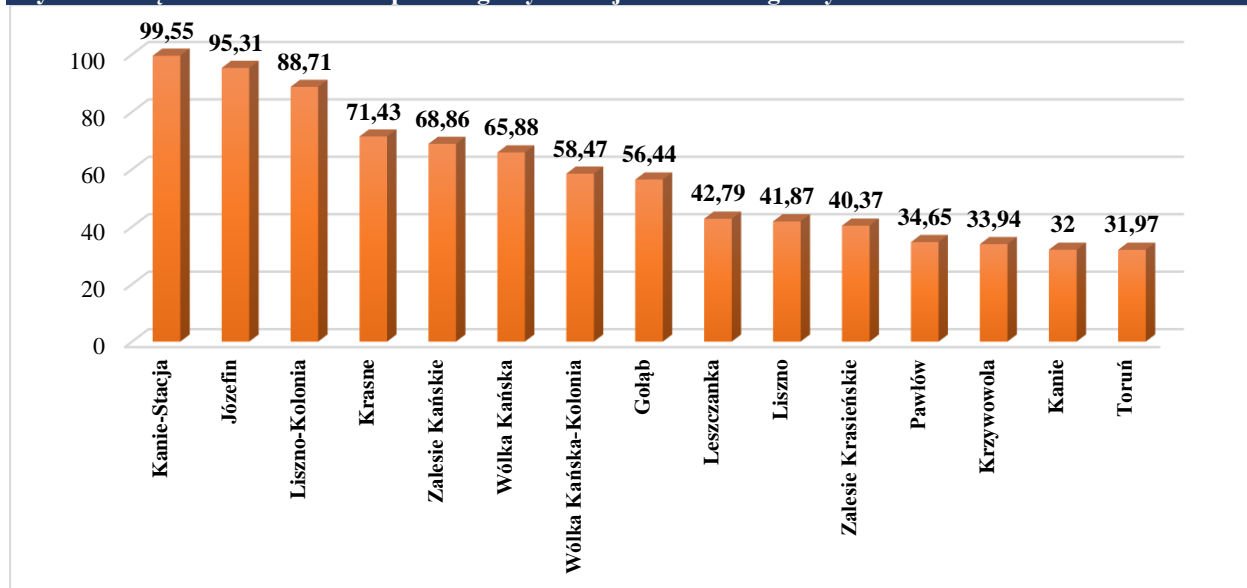
Tabela 2. Liczba i gęstość zaludnienia według miejscowości w 2021r.

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności (osoba)	Powierzchnia (km ²)	Gęstość zaludnienia (osób/km ²)
1	Golańb	241	4,27	56,44
2	Józefin	122	1,28	95,31
3	Kanie	407	12,72	32,00
4	Kanie – Stacja	220	2,21	99,55
5	Krasne	480	6,72	71,43
6	Krzywowola	187	5,51	33,94
7	Leszczanka	92	2,15	42,79
8	Liszno	422	10,08	41,87
9	Liszno – Kolonia	275	3,10	88,71
10	Pawłów	778	22,45	34,65
11	Toruń	148	4,63	31,97
12	Wólka Kańska	336	5,10	65,88
13	Wólka Kańska – Kolonia	276	4,72	58,47
14	Zalesie Kańskie	115	1,67	68,86
15	Zalesie Krasieńskie	44	1,09	40,37
	RAZEM:	4 143	87,79	47,19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najgęściej zaludnionymi miejscowościami gminy są: **Kanie-Stacja** (99,55 os/km²), **Józefin** (95,31 os/km²) i **Liszno** (88,71 os/km²). Natomiast do najmniej zaludnionych należą: **Krzywowola** (33,94 os/km²), **Kanie** (32,00 os/km²) i **Toruń** (31,97 os/km²).

Wykres 4. Gęstość zaludnienia w poszczególnych miejscowościach gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Liczba mieszkańców w latach 2019-2021 zmniejszyła się o 108 osób, w tym 72 kobiety oraz 36 mężczyzn. W 2021 roku teren gminy zamieszkiwało 2 215 kobiet i 2 018 mężczyzn. Tym samym kobiety stanowiły 51,29% ludności gminy. Struktura mieszkańców w poszczególnych miejscowości pod względem płci jest zróżnicowana.

Tabela 3. Ludność według płci w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.

Lp.	Sołectwo	Rok 2019		Rok 2020		Rok 2021	
		Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
1	Gołąb	136	125	133	124	125	116
2	Józefin	65	68	60	65	60	62
3	Kanie	237	17	226	191	218	189
4	Kanie – Stacja	114	111	111	108	107	113
5	Krasne	257	240	252	234	245	235
6	Krzywowola	92	90	97	91	96	91
7	Leszczanka	45	46	46	45	46	46
8	Liszno	211	220	210	217	209	213
9	Liszno – Kolonia	142	140	139	137	141	134
10	Pawłów	409	385	405	384	400	378
11	Toruń	78	74	81	75	76	72
12	Wólka Kańska	172	168	174	171	174	162
13	Wólka Kańska – Kolonia	152	131	149	130	147	129
14	Zalesie Kańskie	64	57	58	55	58	57
15	Zalesie Krasieńskie	23	21	23	21	23	21
RAZEM:		2 197	2 054	2 164	2 048	2 125	2 018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Na koniec grudnia 2021 roku w Gminie Rejowiec Fabryczny zameldowanych było 4 143 osoby na pobyt stały, w tym 2 125 kobiet oraz 2 018 mężczyzn. Zarówno w gminie, jak i na terenie całej Polski zaobserwować można zaobserwować niekorzystny trend demograficzny ujemna wartość wskaźnika naturalnego czy starzenie się społeczeństwa.

Tabela 4. Migracja ludności w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.

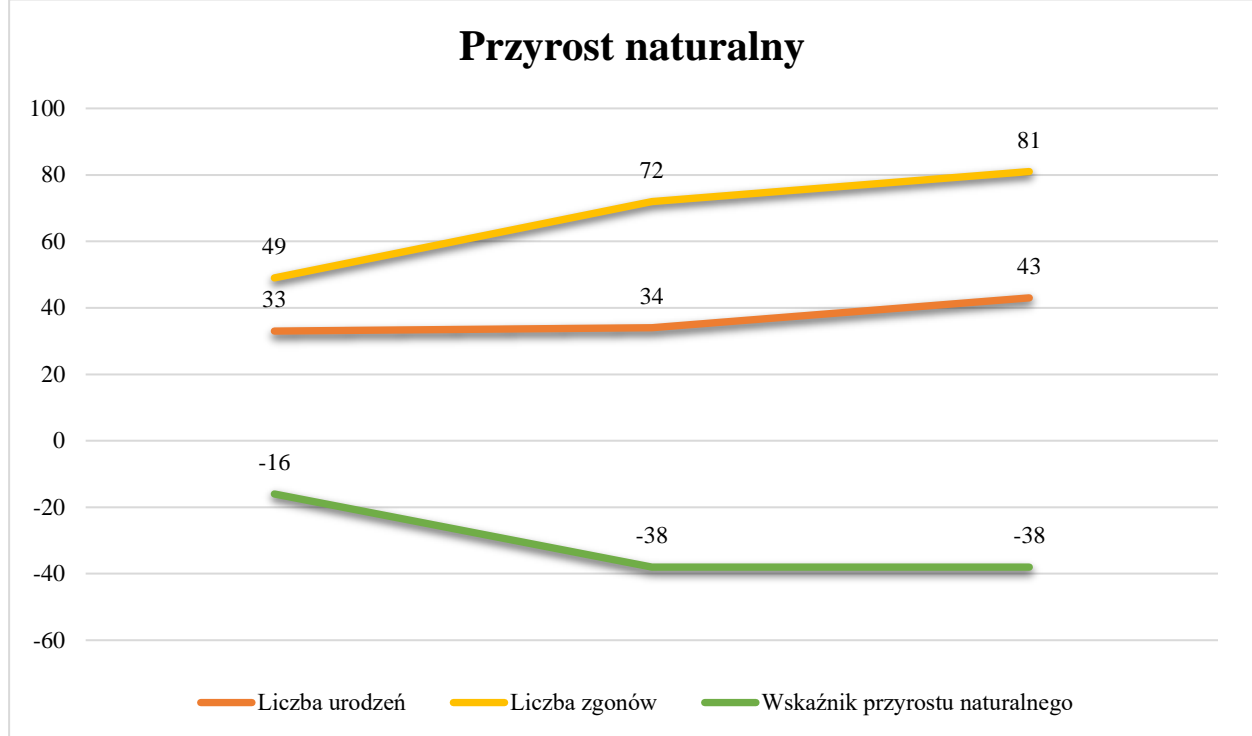
Migracja	2019	2020	2021
Zameldowania	93	49	63
Wymeldowania	60	39	56
Saldo migracji	33	10	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Na podstawie powyższej tabeli można zauważyć, że wskaźnik salda migracji jest dodatni. Mieszkańcy meldujący się na terenie gminy pochodzą głównie z Lublina, Miasta Rejowiec Fabryczny oraz innych gmin położonych w okolicy Lublina. Może to być spowodowane niższymi kosztami utrzymania w porównaniu z większymi ośrodkami miejskimi.

Wykres 5. Liczba urodzeń i zgonów wraz ze wskaźnikiem przyrostu naturalnego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Analizując dane można zauważyć, że w Gminie Rejowiec Fabryczny rośnie liczba urodzeń – różnica między 2019 a 2021 rokiem wynosi 10. Zwiększyła się także liczba zgonów – w zestawieniu z rokiem bazowym 2019 zwiększyła się o 32. Od 2019 r. przyrost naturalny w gminie jest ujemny. W 2021 roku wyniósł -38. Ujemna wartość wskaźnika przyrostu naturalnego wskazuje na starzenie się społeczeństwa gminy.

W statystyce wyróżnia się trzy grupy ludności ze względu na wiek zdolności do pracy. Jest to wiek przedprodukcyjny, produkcyjny, i poprodukcyjny. Struktura ludności według wieku określa proces starzenia się ludności, definiowany najogólniej, jako zmiany stanu i struktury według wieku ludności, w ogólnej liczbie udziału osób starszych.

Tabela 5. Struktura społeczna ze względu na płeć.

Płeć	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
Rok 2019			
Kobiety	394	1 296	507
Mężczyźni	405	1 377	272
Rok 2020			
Kobiety	386	1 272	506
Mężczyźni	401	1 371	276
Rok 2021			
Kobiety	375	1 254	496
Mężczyźni	401	1 339	278

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Opierając się na danych z ewidencji ludności należy zauważyć, że w Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021 roku największą grupę stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym. Z zestawienia, które przedstawia tabela nr 5 wynika, że w 2021 roku w przedziale przedprodukcyjnym liczba mężczyzn jest wyższa od liczby kobiet. Natomiast w poprodukcyjnym jest zupełnie odwrotnie. Jak wynika z danych Urzędu Gminy w 2021 r. struktura wieku mieszkańców przedstawia się następująco: 18,73 % stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, 62,59% w wieku produkcyjnym oraz 18,68% w wieku poprodukcyjnym. W gminie występuje niekorzystny trend - zmniejsza się odsetek osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. Świadczy to o starzeniu się społeczeństwa gminy.

2. 2. 2. Infrastruktura szkół

Zaspokojenie potrzeb edukacyjnych młodych mieszkańców Gminy realizowane jest przez placówki podległe samorządowi gminnemu w zakresie przedszkola, szkolnictwa podstawowego.

Tabela 6. Charakterystyka szkół podstawowych z terenu Gminy w latach 2019-2021.

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Ogółem	5	4	4
Oddziały w szkołach	26	24	24
Uczniowie	295	307	300
Absolwenci	26	38	39
Nauczyciele pełnozatrudnieni	41	39	43
Nauczyciele niepełnozatrudnieni	7	6	4
Współczynnik salaryzacji brutto	82,4%	89,5%	83,8%
Uczniowie uczący się języka angielskiego	295	307	300
Uczniowie uczący się języka niemieckiego	75	93	93

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny funkcjonują szkoły publiczne i niepubliczne. W Pawłowie i Lisznie funkcjonują szkoły podstawowe. Ponadto w Krasnem funkcjonuje filia szkoły podstawowej w Pawłowie, kształcąca w edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Natomiast szkoły niepubliczne znajdują się w miejscowości Kanie i Wólka Kańska.

Tabela 7. Liczba dzieci w szkołach podstawowych, oddziałach „0” oraz punktach przedszkolnych.

Wyszczególnienie	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Szkoła Podstawowa w Pawłowie + SF Krasne	162	156	158
Szkoła Podstawowa w Lisznie	196	202	198
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Kaniem	25	12	15
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Wólce Kańskiej	46	46	48
Razem:	429	416	419

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

W szkołach podstawowych odnotowano nieznaczny spadek liczby uczniów w porównaniu do roku szkolnego 2020/2021. w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Kaniem w 2020 r. nastąpił spadek o ponad połowę uczniów. Dalej jego poziom się utrzymuje. W 2021 r. do działających na terenie gminy punktów przedszkolnych dla dzieci 3, 4 – letnich uczęszczało 19 wychowanków w Krasnem oraz 21 wychowanków w Lisznie.

2. 2. 3. Infrastruktura pomocy społecznej

Opiekę społeczną na terenie Gminy zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny. OPS prowadzi wiele działań mających na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Z usług OPS w Rejowcu Fabrycznym korzysta 8,01% mieszkańców gminy. Pomoc udzielana jest głównie w formie zasiłków pieniężnych, pomocy rzeczowej, poradnictwa specjalistycznego oraz finansowania posiłków dla dzieci. Ośrodek realizuje zarówno zadania własne, jak i zlecone Gminie z zakresu opieki społecznej.

Tabela 8. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w latach 2018-2021.

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2018	217	600
2019	202	544
2020	156	390
2021	147	328

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

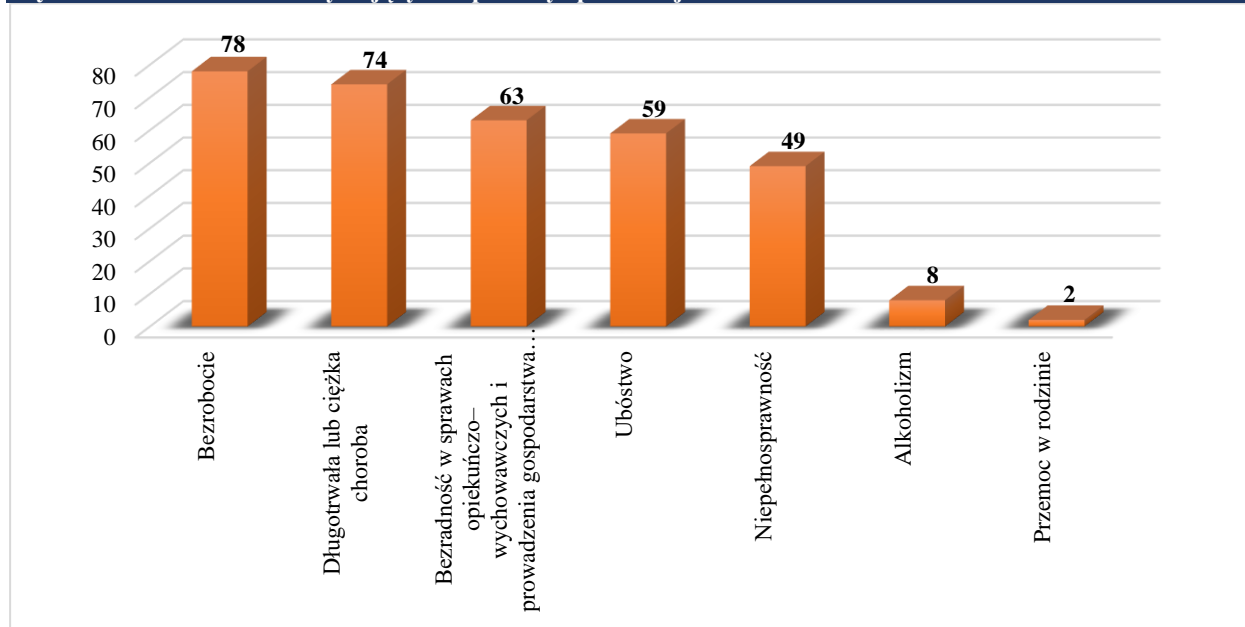

Do najczęstszych powodów korzystania z pomocy społecznej należą w gminie:

- ✓ bezrobocie,
- ✓ długotrwała lub ciężka choroba,
- ✓ bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym rodzinach niepełnych i wielodzietnych.

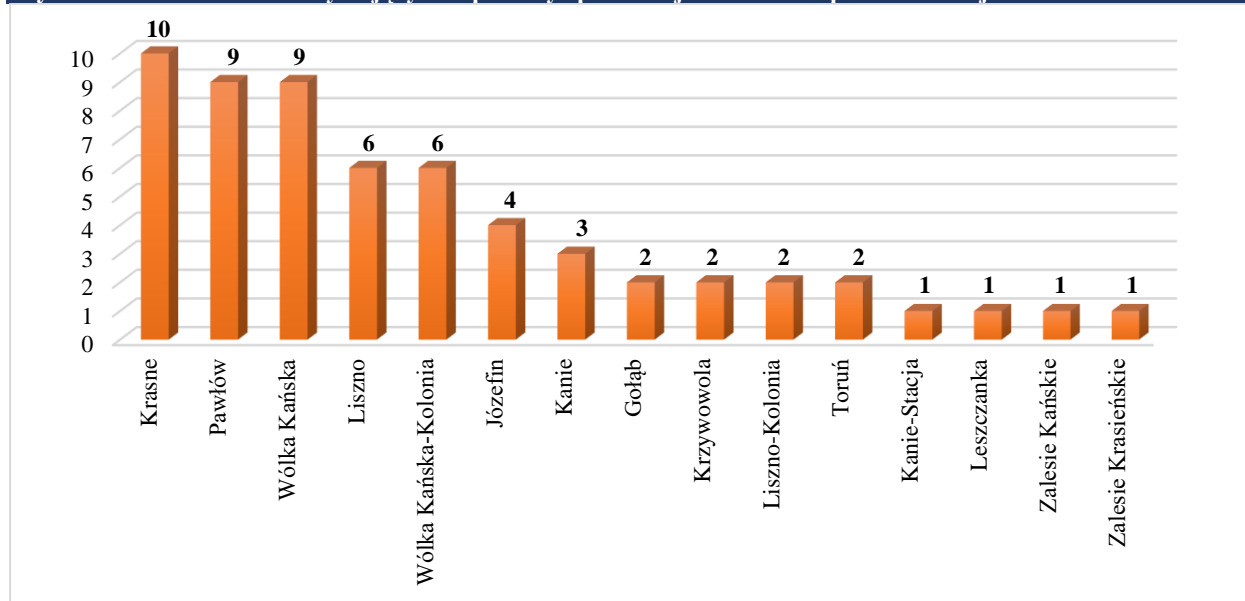
Wykres 6. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w 2021r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej zamieszkiwało w miejscowościach: **Pawłów** (60 osób – 18,07%), **Krasne** (48 osób – 14,46%) i **Wólka Kańska** (39 osób – 11,75%) ogółu osób korzystających z pomocy społecznej.

Wykres 7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w 2021r. na poziomie miejscowości.

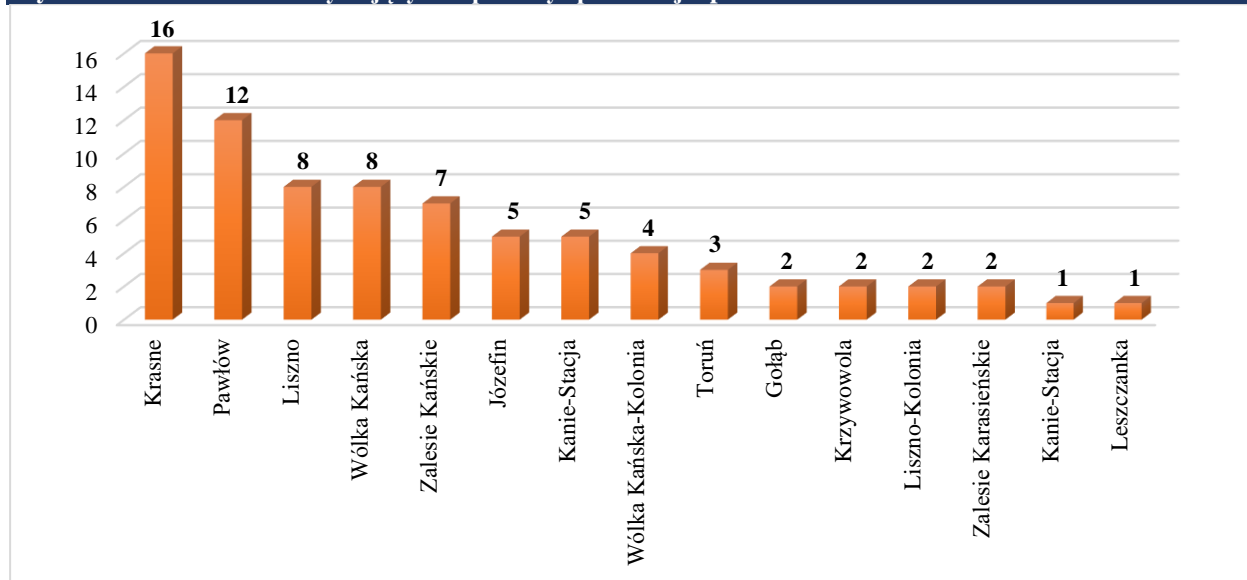

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia zamieszkiwało w miejscowościach: **Krasne** (16 osób – 20,51% ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu bezrobocia), **Pawłów** (12 osób – 15,38%), **Liszno i Wólka Kańska** (po 8 osób – 10,26%) oraz **Zalesie Krasieńskie** (7 osób – 8,97%).

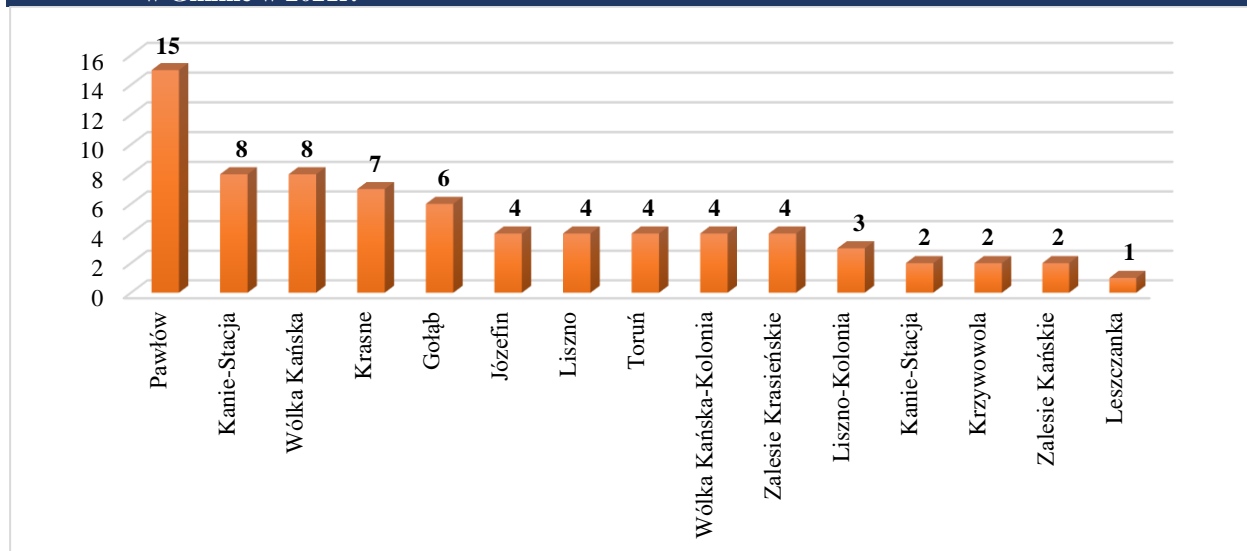
Wykres 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w Gminie w 2021r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby zamieszkiwało w miejscowościach: **Pawłów** (15 osób – 20,27% ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby), **Kanie i Wólka Kańska-Kolonia** (po 8 osób – 10,81%) oraz **Krasne** (7 osób – 9,46%) i **Gołąb** (6 osób – 8,11%).

Wykres 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w Gminie w 2021r.

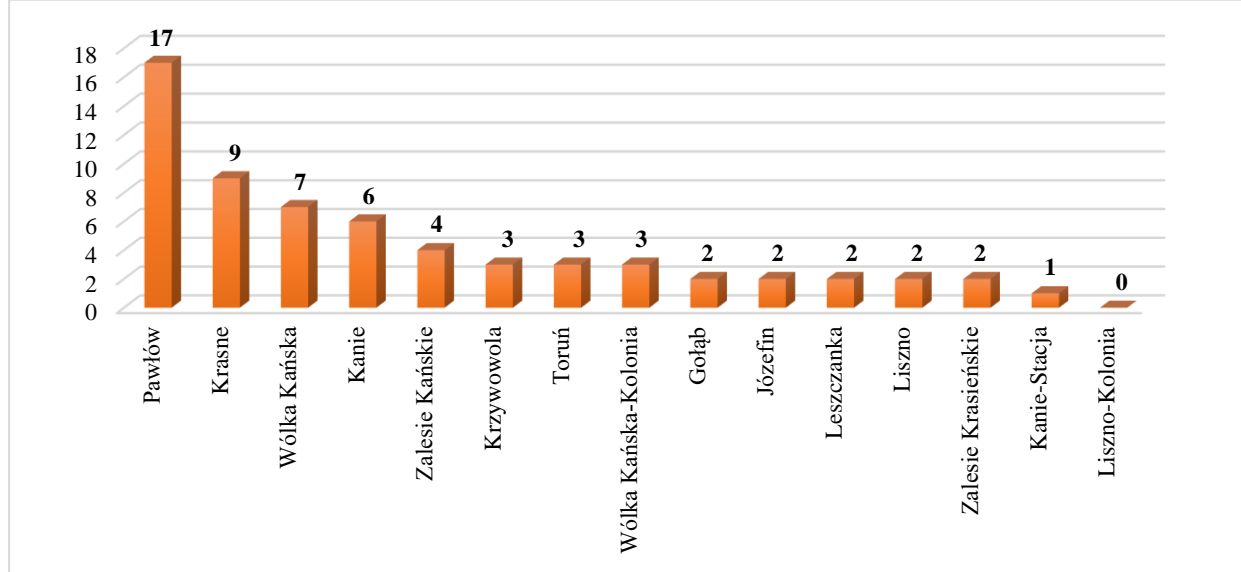

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zamieszkiwało w miejscowościach: **Pawłów** (17 osób – 26,98% ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego), **Krasne** (9 osób – 14,29%) i **Wólka Kańska** (7 osób – 11,11%).

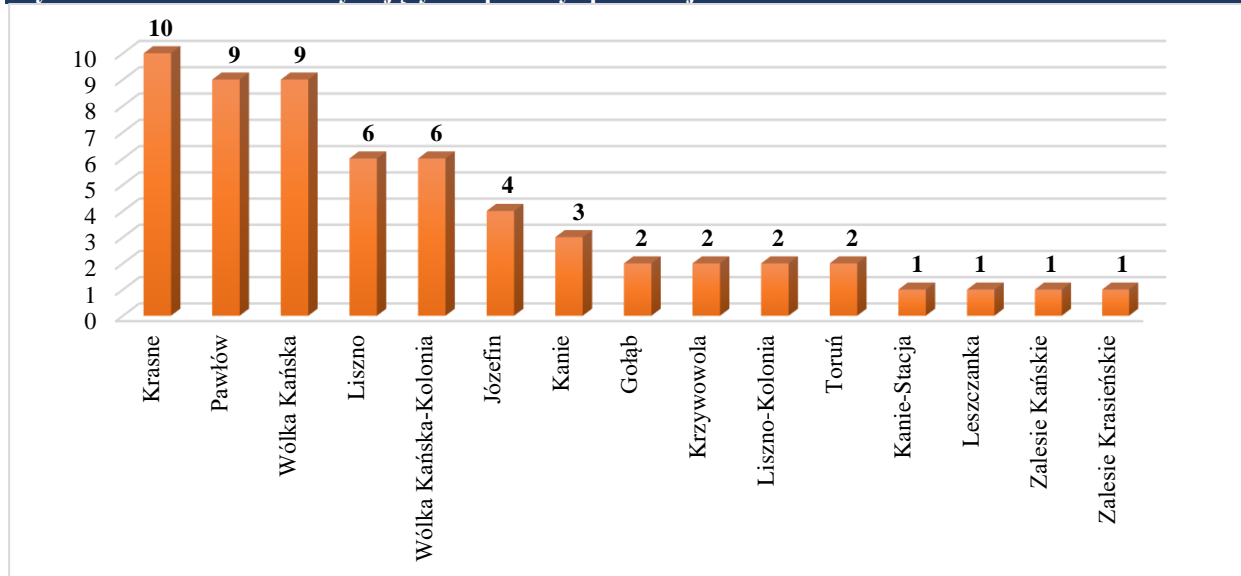
Wykres 10. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w Gminie w 2021r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa zamieszkiwało w miejscowościach: **Krasne** (10 osób – 16,95% ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu ubóstwa) oraz **Pawłów i Wólka Kańska** (po 9 osób – 15,25%).

Wykres 11. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z ubóstwa w Gminie w 2021r.

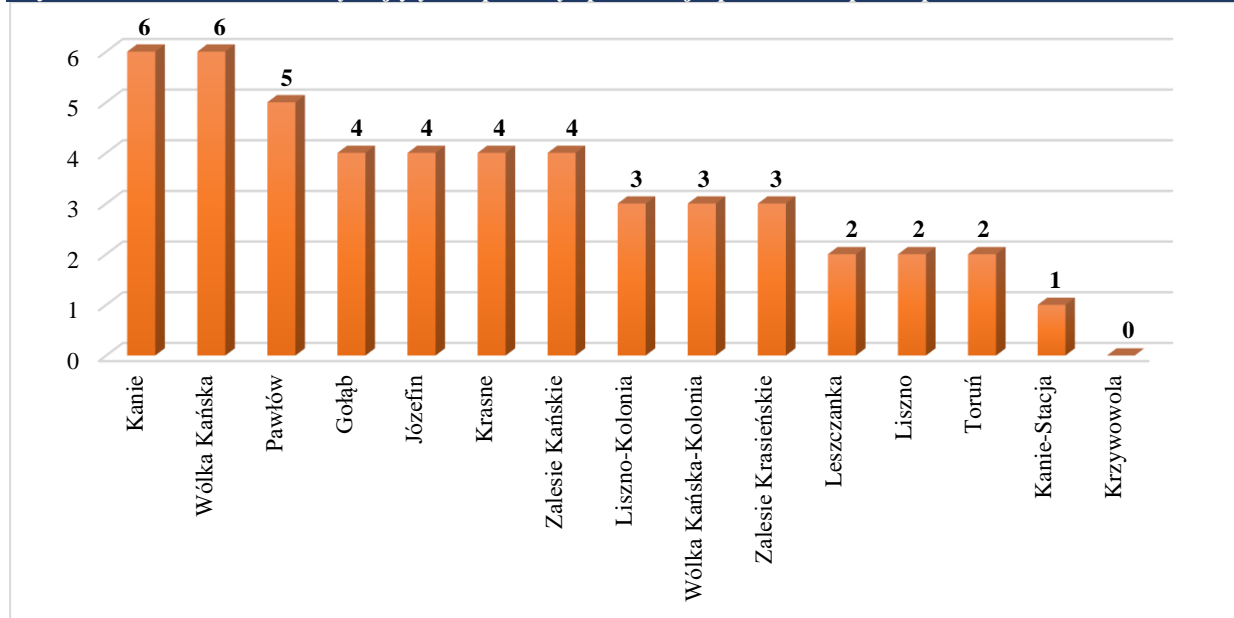

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności zamieszkiwało w miejscowościach: **Kanie i Wólka Kańska** (po 6 osób – 12,24% ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu niepełnosprawności) oraz **Pawłów** (5 osób – 10,20%).

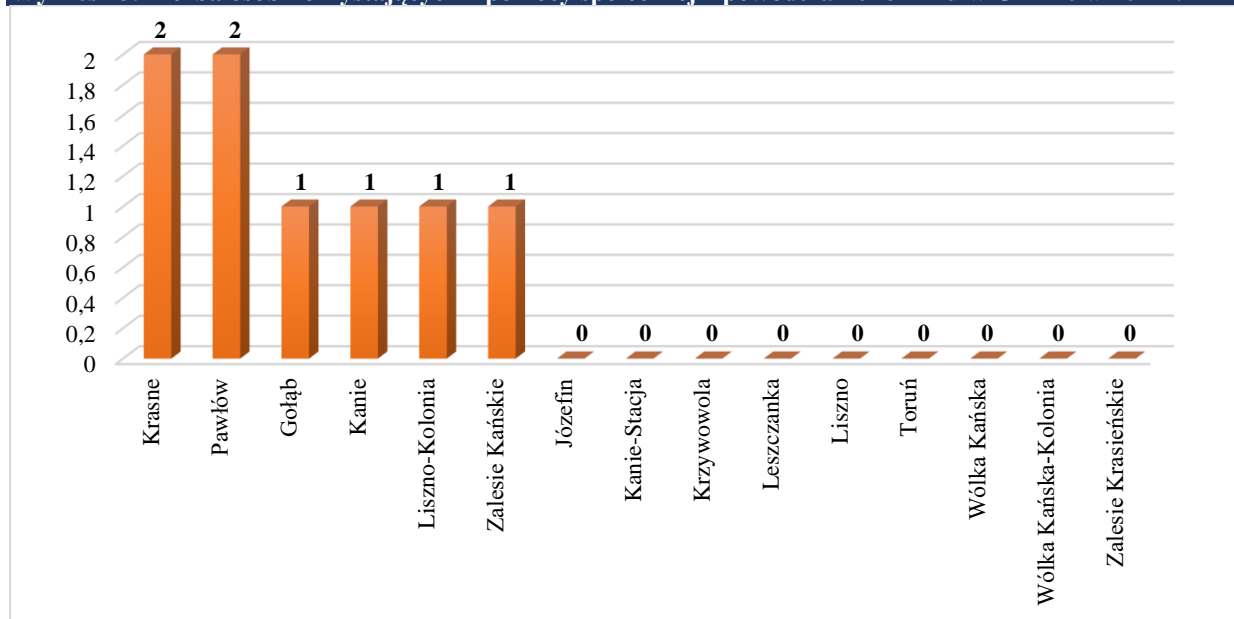
Wykres 12. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w Gminie w 2021r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu zamieszkiwało w miejscowościach: **Pawłów i Krasne** (po 2 osoby – 25,00% ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu alkoholizmu).

Wykres 13. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w Gminie w 2021r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Biorąc jednak pod uwagę identyfikowane potrzeby, należy podkreślić konieczność zwiększania, rozwijania i modernizacji infrastruktury pomocy społecznej, by żadna z grup społecznych nie była zagrożona zjawiskiem trwałego wykluczenia.

Najwięcej osób w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy społecznej ze względu na bezrobocie, niepełnosprawność, ubóstwo, długotrwałą lub ciężką chorobę, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zamieszkiwało w miejscowościach: Kanie, Krasne, Pawłów oraz Wólka Kańska – Kolonia.

Dużo osób w przeliczeniu na 100 mieszkańców (znacznie powyżej średniej dla całej gminy) korzystała z pomocy społecznej także z miejscowości: Kanie-Stacja i Liszno.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące korzystania z pomocy społecznej mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Rejowiec Fabryczny i wskaźniki je obrazujące.

Tabela 9. Liczba osób korzystających ze wszystkich form pomocy społecznej w podziale na poszczególne miejscowości Gminy Rejowiec Fabryczny w 2021r.

Miejscowość	Liczba ludności 2021	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Przekroczenie	z powodu bezrobocia	z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców	Przekroczenie	z powodu niepełnosprawności	z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców	Przekroczenie	z powodu ubóstwa	z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	Przekroczenie	z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	Przekroczenie	z powodu alkoholizmu	z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców	Przekroczenie	z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 100 mieszkańców	Przekroczenie	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK	
		Próg	9,82	Próg	1,93	Próg	1,79	Próg	1,33	Próg	2,14	Próg	0,17	Próg	1,35									
1	Gołąb	241	17	7,05	0	2	0,83	0	4	1,66	0	2	0,83	0	6	2,49	1	1	0,41	1	2	0,83	0	2
2	Józefin	122	19	15,57	1	5	1,89	0	4	3,28	1	4	1,32	0	4	2,65	1	0	0,00	0	2	1,23	0	3
3	Kanie	407	29	9,89	1	5	2,23	1	6	1,47	0	3	1,68	1	8	2,15	1	1	0,25	1	6	1,47	1	6
4	Kanie-Stacja	220	6	2,73	0	1	1,99	1	1	0,45	0	1	1,35	1	2	2,23	1	0	0,00	0	1	1,36	1	4
5	Krasne	480	48	10,00	1	16	3,62	1	4	0,83	0	10	2,08	1	7	2,16	1	2	0,42	1	9	1,88	1	6
6	Krzywowola	187	9	4,81	0	2	1,07	0	0	0,00	0	2	1,07	0	2	1,07	0	0	0,00	0	3	1,60	1	1
7	Leszczanka	92	7	7,61	0	1	1,09	0	2	2,17	1	1	1,09	0	1	1,09	0	0	0,00	0	2	1,77	1	2
8	Liszno	422	22	5,21	0	8	2,43	1	2	0,47	0	6	1,42	1	4	2,30	1	0	0,00	0	2	1,38	1	4
9	Liszno-Kolonia	275	11	4,00	0	2	0,73	0	3	1,09	0	2	0,73	0	3	1,09	0	1	0,36	1	0	0,00	0	1
10	Pawłów	778	60	7,71	0	12	2,83	1	5	0,64	0	9	1,52	1	15	2,94	1	2	0,26	1	17	2,13	1	5
11	Toruń	148	14	9,46	0	3	2,03	1	2	1,35	0	2	1,32	0	4	1,94	0	0	0,00	0	3	1,41	1	2
12	Wólka Kańska	336	39	9,60	0	8	2,38	1	6	0,89	0	9	1,30	0	8	2,38	1	0	0,00	0	7	1,29	0	2
13	Wólka Kańska-Kolonia	276	20	9,85	1	4	2,04	1	3	2,17	1	6	2,17	1	4	1,45	0	0	0,00	0	3	1,38	1	5
14	Zalesie Kańskie	115	19	16,52	1	7	1,92	0	4	3,48	1	1	0,87	0	2	1,74	0	1	0,87	1	4	1,33	0	3
15	Zalesie Krasieńskie	44	12	27,27	1	2	1,85	0	3	6,82	1	1	1,21	0	4	4,43	1	0	0,00	0	2	1,21	0	3
Średnia:			22,13	9,82	0,40	5,73	1,93	0,53	3,27	1,79	0,33	4,13	1,33	0,40	4,40	2,14	0,60	0,67	0,17	0,40	3,73	1,35	0,60	3
Razem:		4143	332	147,30	6,00	86,00	28,94	8,00	49,00	26,80	5,00	62,00	19,96	6,00	66,00	32,11	9,00	10,00	2,57	6,00	56,00	20,27	9,00	49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

2. 2. 4. Kultura, sport i turystyka

Kultura

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury w Pawłowie im. Ryszarda Kapuścińskiego oraz jednostki mu podległe. Ośrodek Kultury odpowiada za biblioteki publiczne na terenie gminy w Lisznie i w Pawłowie oraz świetlice, które znajdują się w każdym sołectwie.

Od 2019 odbywają się zajęcia dla seniorów, organizowane w ramach Klubu „Senior+”. W 2021 roku obowiązki nad organizacją i funkcjonowaniem Klubu „Senior+” zostały przekazane Ośrodkowi Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny. Przystąpienie gminy Rejowiec Fabryczny do realizacji kolejnej edycji Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025 pozwoliło na przygotowanie atrakcyjnej oferty i organizację zajęć dla grupy seniorów z terenu gminy.

GOK Pawłów jest współorganizatorem imprez cyklicznych m.in. znanego już w całym województwie „Jarmarku Pawłowskiego – ginące zawody”, spotkań miłośników twórczości Ryszarda Kapuścińskiego, czy Ulicznych Biegów Niepodległości. Sprawuje opiekę nad zespołami ludowymi z terenu gminy (Radość, Echo, Pawłowianki, Seniorki) oraz współorganizuje festyny dożynkowe, rodzinne i inne formy działalności kulturalnej.

Gminny Ośrodek Kultury sprawują opiekę nad Izbami Rzemiosła Pawłowskiego oraz kultywuje tradycje garncarstwa pawłowskiego. Działania te realizowane są poprzez organizowanie zajęć garncarskich przeważnie dla dzieci i młodzieży z terenu gminy oraz obsługę zorganizowanych grup wycieczkowych, zwiedzanie Izb Rzemiosła Pawłowskiego oraz organizację pokazów garncarskich. Gminny Ośrodek Kultury w Pawłowie prowadzi również szereg zajęć i konkursów związanych z różnymi rocznicami i wydarzeniami w ciągu roku kalendarzowego. W gminie zauważa się znaczny wzrost aktywności społecznej jej mieszkańców.

Obecnie funkcjonują cztery Koła Gospodyń:

- Koło Gospodyń Wiejskich „Wolinianki” z Wólki Kańskiej,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Jazgot” z Liszna,
- Koło Gospodyń „Gołębianki” z Gołębia,
- Koło Gospody „Krzywowlanki” z Krzywowoli.

Funkcjonują także m. in. Stowarzyszenia:

- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Rejowiec Fabryczny „AKTYWNI”,
- Stowarzyszenie Lepsze Jutro w Wólce Kańskiej,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Ekorozwoju Wsi Kanie,
- Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych w Lisznie,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Pawłowa.

Sport

Kultura fizyczna w Gminie opiera się na funkcjonowaniu dwóch Uczniowskich Klubów sportowych przy Szkołach Podstawowych w Lisznie i Pawłowie, oraz Gminnego Klubu Sportowego „START- REGENT” Pawłów, posiadającego drużynę piłki nożnej seniorów i juniorów. Na terenie Gminy znajdują się następujące obiekty sportowe:

1. Boisko sportowe w Gołębiu.
2. Wielofunkcyjne boisko sportowe w Kaniem.
3. Boisko sportowe w Kaniem.
4. Boisko sportowe w Krasnem.
5. Wielofunkcyjne boisko sportowe przy Szkole Podstawowej w Pawłowie.
6. Boisko sportowe w Pawłowie.
7. Boisko sportowe w Toruniu.
8. Boisko sportowe w Wólce Kańskiej.
9. Boisko sportowe w Zalesiu Kańskim.

Turystyka

Obszar gminy jest atrakcyjny pod względem turystycznym z uwagi na walory przyrodnicze. Przepiękne krajobrazy można podziwiać na terenie Pawłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu rozciągającego się wzdłuż malowniczej doliny rzeki Wieprz z wyjątkowymi starorzeczami. Na jego obszarze, w rejonie wsi Krasne i Kanie, znajdują się malownicze stawy rybne o powierzchni ok. 140 ha, będące własnością Skarbu Państwa, które są rajem dla wędkarzy. W tym rejonie biegnie czerwony szlak turystyczny LU301-c od Aleksandrii Krzywowskiej przez Pawłów, Krasne, Zalesie Kańskie, Kanie, Wólkę Kańską do Kanału Wieprz-Krzna oraz żółty szlak turystyczny LU-5539, który rozpoczyna się w miejscowości Pawłów i prowadzi w kierunku miasta Rejowiec Fabryczny.

Na terenie gminy istnieją dwie bazy noclegowe. Największym jest Centrum Hotelowo-Konferencyjne REGENT, w którym mieści się 18 pokoi z 32 miejscami noclegowymi. Drugim jest CICHA WODA, oferująca domki na wynajem w miejscowości Toruń.

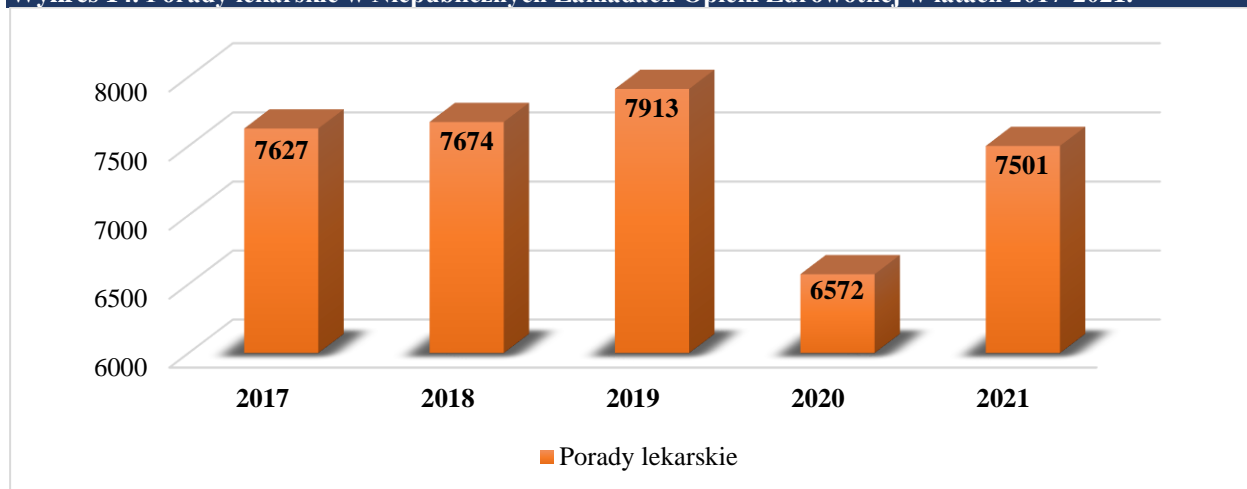
2. 2. 5. Ochrona zdrowia

Całość infrastruktury służby zdrowia w gminie przedstawia się następująco:

- Podstawową opiekę medyczną zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego Elżbieta Janisz w Lisznie.
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ESKULAP w Rejowcu Fabrycznym.
- Świąteczną opiekę medyczną zapewnia Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie – dla mieszkańców powiatu Chełmskiego, w tym gminy Rejowiec Fabryczny.
- Punkt apteczny w Lisznie.

Wykres 14. Porady lekarskie w Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej w latach 2017-2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W 2021 roku NZOZ w Rejowcu Fabrycznym udzieliły 7.501 porad lekarskich. Jest to o 929 porad więcej w porównaniu do 2020r.

2. 2. 6. Jakość i poziom kapitału społecznego

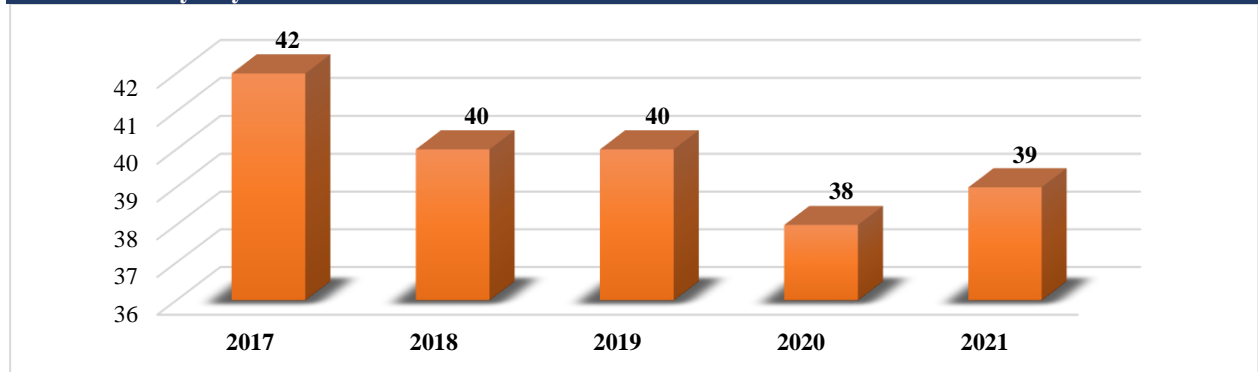

Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe stanowią istotny element społeczeństwa obywatelskiego. Oprócz bezpośrednich korzyści, aktywność organizacji pozarządowych przynosi także szereg korzyści pośrednich, niekiedy równie istotnych jak te podstawowe, do których należą m.in.: tworzenie miejsc pracy, wypełnianie usługami bądź dobrami nisz, którymi rynek ani państwo nie są zainteresowane.

Dane liczbowe dotyczące organizacji pozarządowych – stowarzyszeń, fundacji i organizacji społecznych zostały zaczerpnięte z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny oraz Banku Danych Lokalnych GUS.

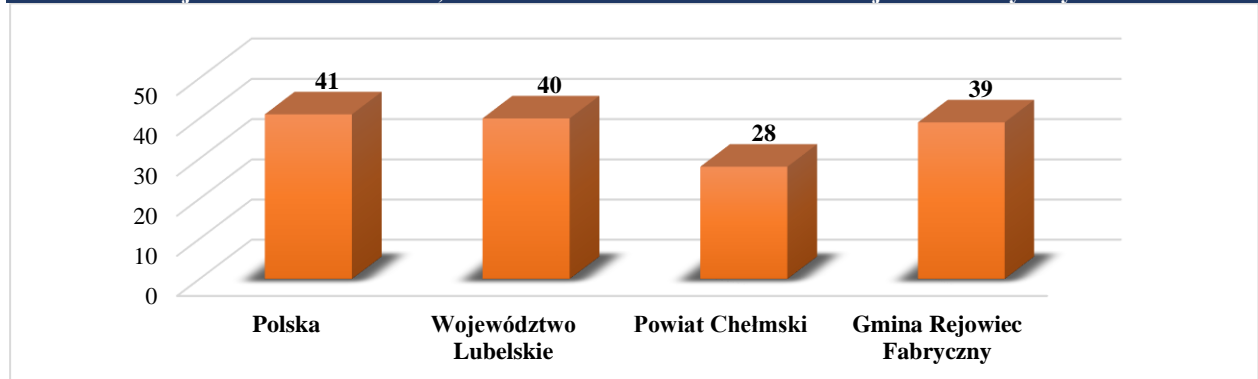
Wykres 15. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2017-2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

W Gminie Rejowiec Fabryczny w wymienionym okresie, w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, funkcjonowało 39 tego typu organizacji w 2021r. Liczba organizacji działająca w Gminie jest znacząco wyższa jak w powiecie chełmskim i niższa od średniej zarówno w województwie lubelskim, jak i Polsce.

Wykres 16. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców w Polsce, Województwie Lubelskim, Powiecie Chelmskim oraz Gminie Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Tabela 10. Liczba aktywnych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021r.

Lp.	Miejscowość	Liczba aktywnych organizacji pozarządowych
1	Gołąb	2
2	Józefin	0
3	Kanie	4
4	Kanie - Stacje	0
5	Krasne	0
6	Krzywowola	1
7	Leszczanka	0
8	Liszno	2
9	Liszno – Kolonia	0
10	Pawłów	4
11	Toruń	0
12	Wólka Kańska	3
13	Wólka Kańska – Kolonia	0
14	Zalesie Kańskie	0
15	Zalesie Krasieńskie	0
Razem:		16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z NGO.

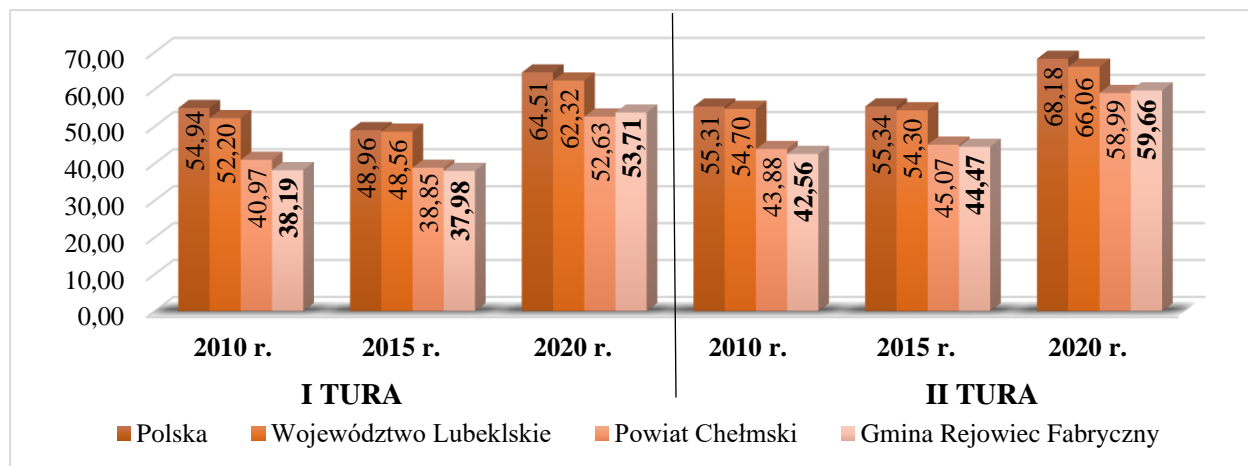
2. 2. 4. 2. Frekwencja wyborcza

Frekwencja wyborcza jest jednym ze sposobów analizowania aktywności obywatelskiej. Uważa się bowiem, że im wyższy udział mieszkańców w czasie głosowania tym wyższa świadomość społeczna, jak również wyższa chęć uczestnictwa w życiu publicznym.

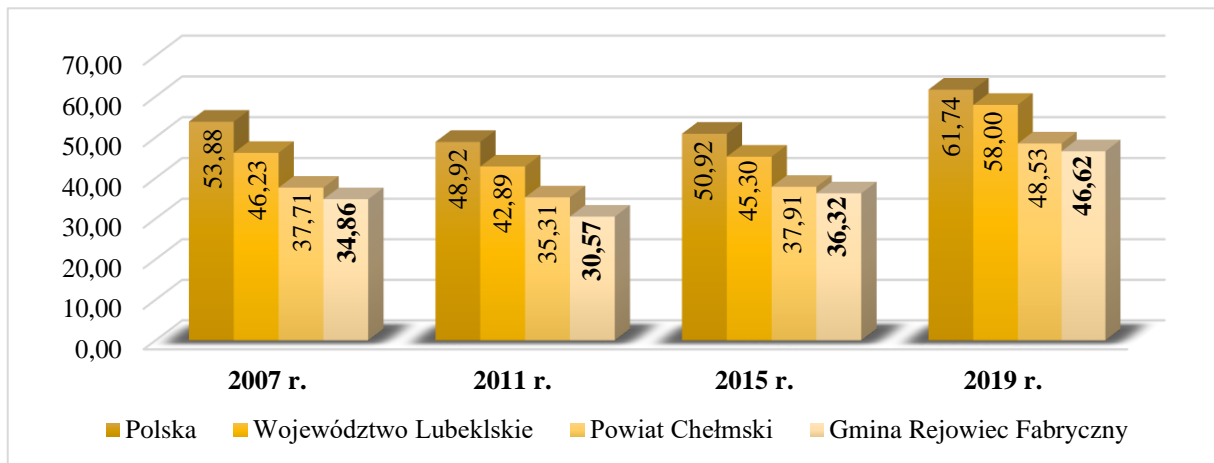
Wykres 17. Porównanie frekwencji wyborczej w różnych typach wyborów w Polsce, Województwie Lubelskim, Powiecie Chełmskim i Gminie Rejowiec Fabryczny.

Wybory Prezydenta RP – I i II tura (w %)

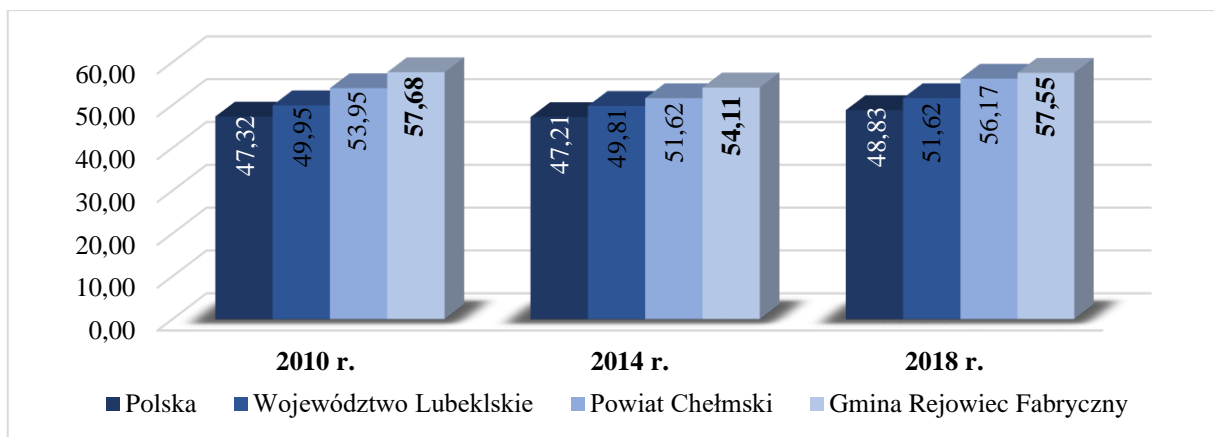

Wybory do Sejmu RP (w %)

Wybory Samorządowe (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKW.

W Gminie Rejowiec Fabryczny we wszystkich głosowaniach wyborczych w wyborach na Prezydenta RP i do Sejmu RP frekwencja była na podobnym poziomie jak w powiecie chełmskim, natomiast niższa niż średnia ogólnopolska i w województwie lubelskim.

Jeśli zaś chodzi o wybory samorządowe to frekwencja w Gminie Rejowiec Fabryczny w każdym badanym roku była wyższa niż średnia ogólnopolska i frekwencja w województwie lubelskim oraz w powiecie chełmskim.

Tabela 11. Frekwencja wyborcza w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny w 2014 i 2018r.

Lp.	Miejscowość	Frekwencja wyborcza w wyborach Samorządowych 2014	Frekwencja wyborcza w wyborach Samorządowych 2018
1	Gołąb	55,85 %	38,08 %
2	Józefin	53,67 %	41,40 %
3	Kanie	51,04 %	46,85 %
4	Kanie - Stacje	51,04 %	46,85 %
5	Krasne	53,67 %	41,40 %
6	Krzywowola	55,38 %	57,00 %
7	Leszczanka	55,85 %	38,08 %
8	Liszno	55,85 %	38,08 %
9	Liszno – Kolonia	55,85 %	38,08 %
10	Pawłów	55,38 %	57,00 %
11	Toruń	55,85 %	38,08 %
12	Wólka Kańska	51,04 %	46,85 %
13	Wólka Kańska – Kolonia	51,04 %	46,85 %
14	Zalesie Kańskie	55,85 %	38,08 %
15	Zalesie Krasieńskie	53,67 %	41,40 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny i PKW.

Najwyższy odsetek niekorzystnych zjawisk w obszarze poziomu kapitału społecznego, biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych organizacji NGO oraz frekwencję wyborczą w wyborach samorządowych występuje w miejscowości Krasne.

Duży odsetek niekorzystnych zjawisk w obszarze poziomu kapitału społecznego, biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych organizacji NGO oraz frekwencję wyborczą w wyborach samorządowych występuje w miejscowościach: Gołąb, Józefin, Kanie-Stacja, Leszczanka, Liszno, Wólka Kańska i Zalesie Krasieńskie.

Szczegółowa charakterystyka jakości i poziomu kapitału społecznego w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Tabela 12. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.

Miejscowość	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	Frekwencja wyborcza (Wybory Samorządowe 2014)	Poniżej poziomu normalizacji	Frekwencja wyborcza (Wybory Samorządowe 2018)	Poniżej poziomu normalizacji	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE POZIOMU KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	
		Próg	0,24	Próg	54,07	Próg	44,01		
1	Gołąb	0	0,00	1	55,85%	0	39,08%	1	2
2	Józefin	0	0,00	1	54,11%	0	41,40%	1	2
3	Kanie	4	0,98	0	51,04%	1	46,85%	0	1
4	Kanie-Stacja	0	0,00	1	51,04%	1	46,85%	0	2
5	Krasne	1	0,21	1	53,67%	1	41,40%	1	3
6	Krzywowola	1	0,53	0	55,38%	0	57,00%	0	0
7	Leszczanka	0	0,00	1	55,85%	0	39,08%	1	2
8	Liszno	2	0,47	1	55,85%	0	39,08%	1	2
9	Liszno-Kolonia	0	0,00	0	55,85%	0	39,08%	1	1
10	Pawłów	4	0,51	1	55,38%	0	57,00%	0	1
11	Toruń	0	0,00	0	55,85%	0	39,08%	1	1
12	Wólka Kańska	3	0,89	1	51,04%	1	46,85%	0	2
13	Wólka Kańska-Kolonia	0	0,00	0	51,04%	1	46,85%	0	1
14	Zalesie Kańskie	0	0,00	0	55,85%	0	39,08%	1	1
15	Zalesie Krasieńskie	0	0,00	0	53,67%	1	41,40%	1	2
Średnia:		1,00	0,24	0,53	54,10%	0,40	44,01%	0,60	1,53
RAZEM:		15	3,61	8		6		9	23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny, NGO i PKW.

2.2.7. Bezpieczeństwo publiczne

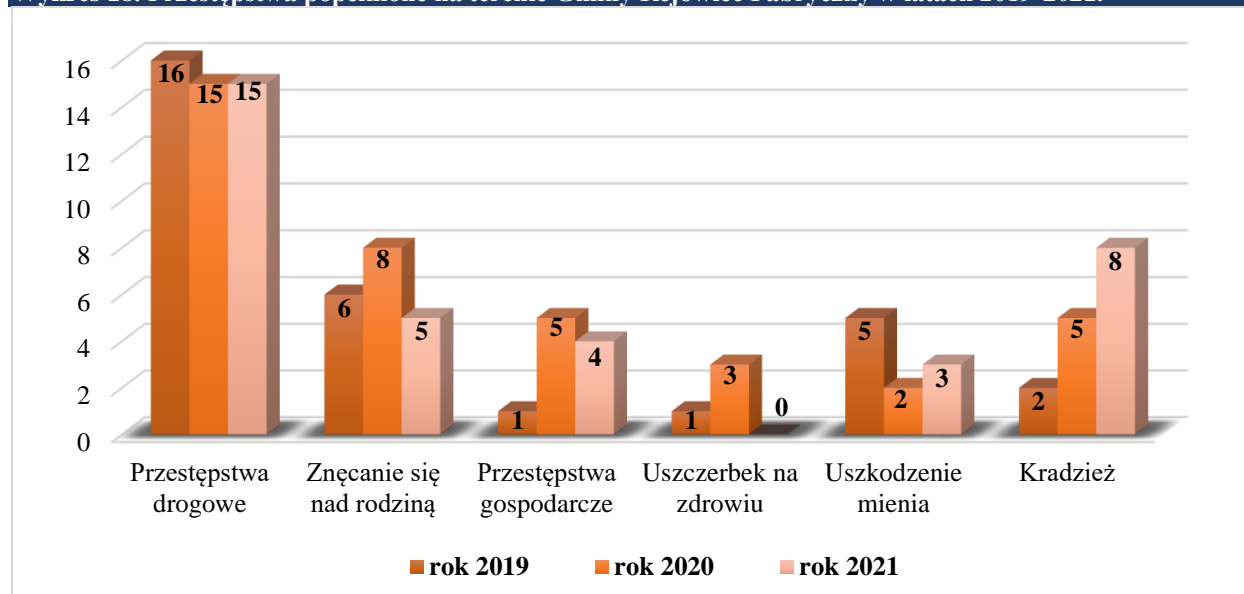
Istotnym wskaźnikiem warunkującym jakość życia lokalnej społeczności jest liczba przestępstw i wykroczeń. Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego należą do zasadniczych zadań instytucji państwa i samorządu. Za bezpieczeństwo na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny odpowiada Komisariat Policji w Rejowcu Fabrycznym. Za ochronę przeciwpożarową odpowiada Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie oraz trzy jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w Kaniem, Pawłowie oraz Wólce Kańskiej.

Zgodnie z danymi Komisariatu Policji w Rejowcu Fabrycznym w 2021 roku dokonano łącznie:

- 30 przestępstw,
- 43 wykroczeń,
- 68 interwencji domowych.

Ponadto założono 13 „Niebieskich Kart”. Doszło także do jednego włamania w miejscowości Krasne oraz jednego pobicia i bójki w Pawłowie. Liczba przestępstw popełnionych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny utrzymuje się na podobnym poziomie m. in. przestępstwa drogowe. Jednakże mimo mniejszej liczby wszczętych postępowań ogółem, nastąpił wzrost wszczętych postępowań w kategorii przestępstwa kryminalne. Wpływ na to miał wzrost przestępstw kradzieży cudzej rzeczy oraz uszkodzenia mienia. Przestępstwa takie były dokonywane na szkodę nie tylko osób prywatnych, ale również na szkodę Urzędów i Instytucji. W 2021r. nastąpił spadek ilości przestępstw gospodarczych oraz przypadków znęcania się nad rodziną.

Wykres 18. Przestępstwa popełnione na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.

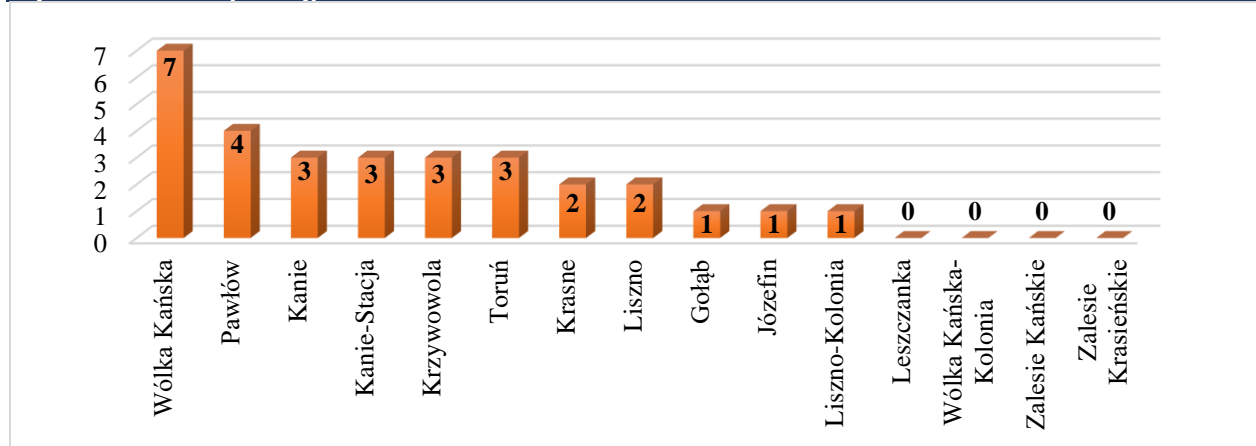

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Rejowcu Fabrycznym.

Najwięcej przestępstw w 2021 roku popełniono w sołectwach: Wólka Kańska (7) i Pawłów (4).

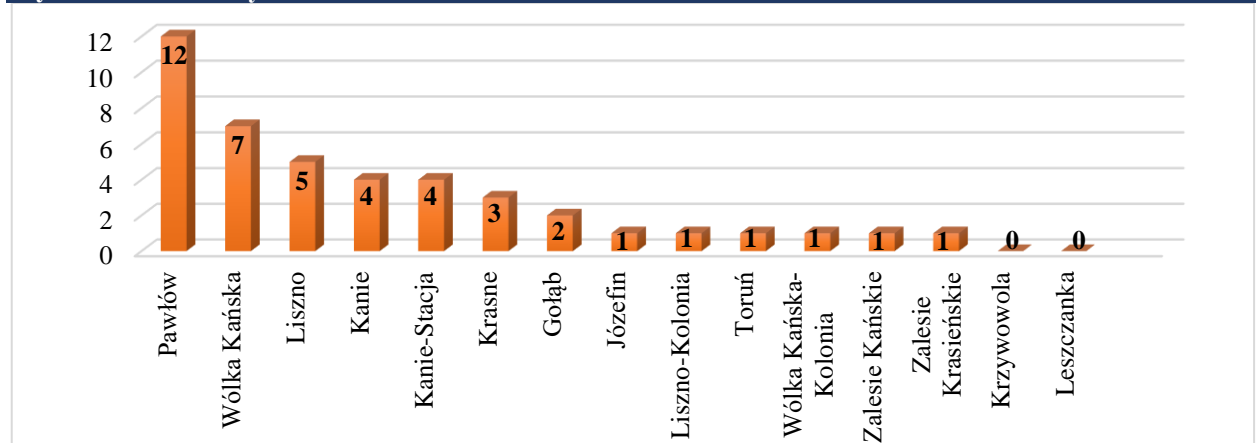
Wykres 19. Liczba przestępstw w 2021r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu w Rejowcu Fabrycznym.

Najwięcej wykroczeń popełniono natomiast w Pawłowie (12) oraz Wólce Kańskiej (7).

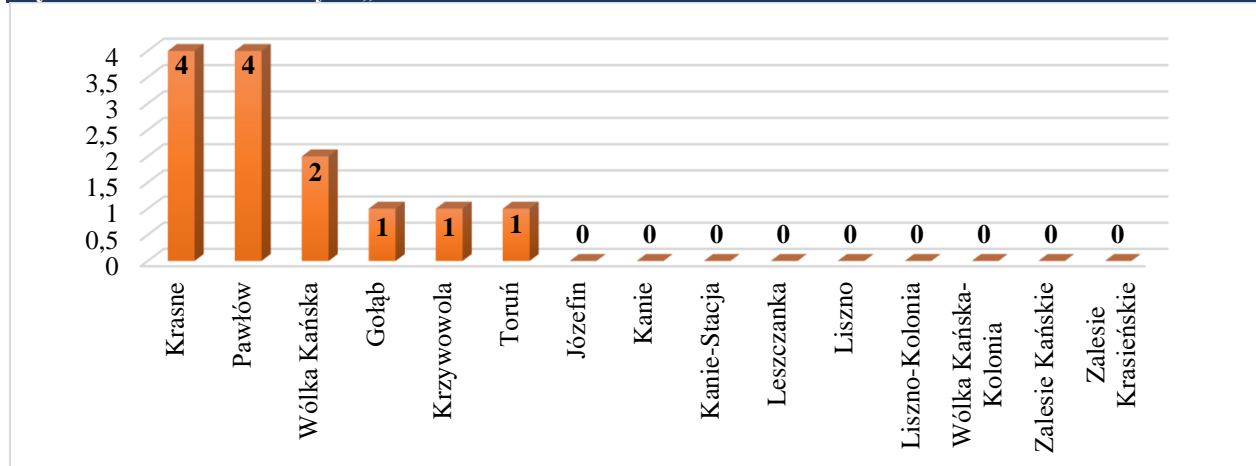
Wykres 20. Liczba wykroczeń w 2021r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu w Rejowcu Fabrycznym.

Najwięcej niebieskich kart założono w Krasnem (4) i Pawłowie (4).

Wykres 21. Liczba założonych „Niebieskich Kart” w 2021r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu w Rejowcu Fabrycznym.

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz minimalizowania skutków znęcania się nad członkami rodziny dzielnicowi Komisariatu Policji w Rejowcu Fabrycznym i Posterunku Policji w Rejowcu uczestniczyli w spotkaniach Interdyscyplinarnych i Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Spotkania takie z uwagi na Covid 19 odbywały się w różnej formie i ograniczonej liczbie. Policjanci w ramach interwencji domowych w 2021r. sporządzili 13 „Niebieskich Kart”. Rodziny z problemem przemocy były pod szczególnym nadzorem dzielnicowego, który w ramach zadań służbowych prowadził rozmowy z osobami podejrzanymi o znęcanie nad członkami rodzin uświadamiając ich o konsekwencjach stosowania przemocy.

Najwyższy poziom przestępczości, jako suma: liczby przestępstw, wykroczeń, „Niebieskich Karta” na 100 mieszkańców stwierdzono w sołectwach: Kanie-Stacja, Krzywowola, Pawłów, Toruń i Wólka Kańska.

Wyższy poziom przestępczości od średniej dla całej gminy stwierdzono także w sołectwach: Gołąb, Józefin, Kanie, Krasne, Liszno, Wólka Kańska-Kolonia i Zalesie Krasieńskie.

Szczegółowa charakterystyka poziomu przestępczości w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Tabela 13. Poziom przestępczości w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny w 2021r.

	Miejscowość	Liczba przestępstw	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Przekroczenie	Liczba wykroczeń	Liczba wykroczeń na 100 mieszkańców	Przekroczenie	Liczba założonych niebieskich kart	Liczba założonych niebieskich kart na 100 mieszkańców	Przekroczenie	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK
			Próg	0,72		Próg	0,89		Próg	0,21	
1	Gołąb	1	0,41	0	2	0,83	0	1	0,41	1	1
2	Józefin	1	0,82	1	1	0,82	0	0	0,00	0	1
3	Kanie	3	0,74	1	4	0,00	0	0	0,00	0	1
4	Kanie-Stacja	3	1,36	1	4	1,72	1	0	0,00	0	2
5	Krasne	2	0,42	0	3	0,63	0	4	0,83	1	1
6	Krzywowola	3	1,60	1	0	0,00	0	1	0,53	1	2
7	Leszczanka	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0
8	Liszno	2	0,47	0	5	1,18	1	0	0,00	0	1
9	Liszno-Kolonia	1	0,36	0	1	0,36	0	0	0,00	0	0
10	Pawłów	4	0,51	0	12	1,52	1	4	0,51	1	2
11	Toruń	3	2,03	1	1	0,68	0	1	0,68	1	2
12	Wólka Kańska	7	2,08	1	7	2,08	1	2	0,20	0	2
13	Wólka Kańska-Kolonia	0	0,00	0	1	0,90	1	0	0,00	0	1
14	Zalesie Kańskie	0	0,00	0	1	0,87	0	0	0,00	0	0
15	Zalesie Krasieńskie	0	0,00	0	1	2,27	1	0	0,00	0	1
Średnia:		2,00	0,72	0,40	2,87	0,89	0,40	0,87	0,21	0,33	1,13
Razem:		30	10,82	6,00	43,00	13,42	6,00	13,00	3,17	5,00	17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu w Rejowcu Fabrycznym.

ANALIZA KONCENTRACJI NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH**Tabela 14. Stopień natężenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.**

	Miejscowość	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze pomocy społecznej	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze przestępczości	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W SFERZE SPOŁECZNEJ
1	Gołąb	2	2	1	5
2	Józefin	3	2	1	6
3	Kanie	6	1	1	8
4	Kanie-Stacja	4	2	2	8
5	Krasne	6	3	1	10
6	Krzywowola	1	0	2	3
7	Leszczanka	2	2	0	4
8	Liszno	4	2	1	7
9	Liszno-Kolonia	1	1	0	2
10	Pawłów	5	1	2	8
11	Toruń	2	1	2	5
12	Wólka Kańska	2	2	2	6
13	Wólka Kańska-Kolonia	5	1	1	7
14	Zalesie Kańskie	3	1	0	4
15	Zalesie Krasieńskie	3	2	1	6
	RAZEM:	49	23	17	89

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny, Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny, NGO i PKW, Komisariatu w Rejowcu Fabrycznym.

2. 3. Diagnoza sfery gospodarczej

2. 3. 1. Sytuacja finansowa Gminy

Zasoby finansowe są podstawą działania jednostek samorządu terytorialnego oraz warunkiem realizowania nałożonych na nie zadań. Gospodarka finansowa gmin realizowana jest na podstawie budżetu, czyli całorocznego planu dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tych jednostek, przygotowywanego przez organy wykonawcze, a przyjmowanego przez organ stanowiąco-kontrolny w formie uchwał budżetowych.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. budżet gminy zamknął się nadwyżką w wysokości 4.834.840,81 zł, tj. większą niż planowano o 3.726.229,67zł - plan nadwyżki to kwota: -1.108.611,14 zł.

Dochody

Budżet gminy na dzień 31 grudnia 2021 roku został wykonany w 94,66 %, tj. do wysokości 26.318.811,63 zł w stosunku do planu 27.804.350,18 zł po stronie dochodów, z czego:

- Dochody bieżące pochodziły z tytułu:
 - Udziałów gminy w PIT i CIT – 1.795.820,40 zł;
 - Subwencji – 8.415.437,00 zł;
 - Dochodów z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące – 7.472.316,40 zł;
 - Podatków, opłat oraz pozostałych dochodów – 3.283.551,44 zł.
- Dochody majątkowe wyniosły 5.351.686,39 zł.

Wydatki

Wydatki gminy zostały wykonane w 74,31 %, tj. do wysokości 21.483.970,82 zł w odniesieniu do planu 28.912.961,32 zł. Wśród wydatków wyróżniamy:

- Wydatki bieżące, w tym na:
 - Transport i łączność – 184.302,83 zł;
 - Pomoc społeczną – 7.689.129,33 zł;
 - Oświatę i wychowanie – 5.968.840,79 zł;
 - Gospodarkę komunalną i ochronę środowiska – 1.030.156,94 zł;
 - Kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego – 678.649,19 zł.

- Wydatki majątkowe, w tym na:
 - Rolnictwo i łowiectwo – 16.831,43 zł;
 - Wytwarzanie i zaopatrzenie w wodę – 31.625,13 zł;
 - Transport i łączność – 2.173.558,59 zł;
 - Oświatę i wychowanie – 42.259,00 zł;
 - Gospodarkę komunalną i ochronę środowiska – 25.678,00 zł;
 - Kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego – 33.555,70 zł.

Przychody

Planowane przychody budżetu gminy w kwocie 1.879.251,14 zł wykonane zostały do wysokości 1.879.251,14 zł, tj. w 100% z tego:

- z tytułu wolnych środków – 1.092.161,40 zł;
- z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunkach wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków związanych ze szczególnymi zasadami wykorzystania budżetu – 787.089,74 zł.

Rozchody

Rozchody budżetu ogółem w 2021 roku wyniosły 750.640,00 zł w stosunku do zaplanowanych 770.640,00 zł na spłaty kredytów i pożyczek w wysokości 750.640,00 zł.

Zobowiązania

Na koniec 2021r. zobowiązania gminy z tytułu kredytów i pożyczek wyniosły 6.325.275,27 zł.

Tabela 15. Wykonanie budżetu Gminy Rejowiec Fabryczny za lata 2019-2021.

Rok	Dochody ogółem			Wydatki ogółem			Wynik budżetu Deficyt/nadwyżka	
	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	% wykonania	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	% wykonania	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
2019	28.907.097,33	26.072.339,18	90,19	29.069.219,33	23.942.396,29	82,36	-162.122,00	2.129.942,89
2020	24.377.976,38	24.173.659,54	99,16	27.449.401,73	25.365.833,75	92,41	-3.071.425,35	-1.192.174,21
2021	27.804.350,18	26.318.811,63	94,66	28.912.961,32	21.483.970,82	74,31	-1.108.611,14	4.834.840,81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb-NDS z wykonania budżetu gminy.

Analizując powyższe dane można stwierdzić, iż w wykonaniu budżetu dodatni wynik Gmina Rejowiec Fabryczny miała w roku 2019 i 2021r. Ujemny wynik budżetu zanotowano w 2020r., co związane było z dużą liczbą inwestycji realizowanych na terenie Gminy. Ogólnie relacja deficytu/nadwyżki do dochodu jest na stabilnym poziomie. Sytuacja finansowa Gminy Rejowiec Fabryczny jest dobra.

Tabela 16. Prognoza dochodów i wydatków do 2026r.

	2022	2023	2024	2025	2026
Dochody ogółem	31.235.878,43	19.920.000,00	19.530.000,00	19.845.000,00	20.310.000,00
Wydatki ogółem	36.563.710,57	18.800.000,00	18.570.000,00	18.775.000,00	19.229.500,00
Wynik budżetu	-5.327.832,14	1.120.000,00	960.000,00	1.070.000,00	1.080.500,00
Kwota długu	6.751.100,00	5.631.100,00	4.671.100,00	3.601.100,00	2.520.600,00
Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	2.107.659,27	1.120.000,00	960.000,00	1.070.000,00	1.080.500,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WPF Uchwała Nr XXXII/214/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 9 grudnia 2021 roku.

Do planowania przyjęto kwoty dochodów ustalonych na podstawie pisma z Ministerstwa Rozwoju i Finansów oraz od Wojewody Lubelskiego, jak też szacunki dochodów własnych na podstawie planowanych stawek podatków i opłat lokalnych oraz podatku rolnego. Wydatki zostały zaplanowane na podstawie wyliczeń własnych przyjmując założenia wzrostu cen, zgodnie z założeniami Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na rok bieżący i lata następne w zakresie inflacji, wzrostu kosztów i płac. Gmina Rejowiec Fabryczny w Wieloletniej Prognozie Finansowej zawarła przedsięwzięcia, które pokazuje poniższa tabela nr 17.

Tabela 17. Przedsięwzięcia do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy.

	Nazwa przedsięwzięcia	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe
		od	do	
1	Budowa sieci kanalizacji grawitacyjno-tłocznej w miejscowości Pawłów ul. Lubelska, ul. Pastownie	2016	2022	2.700.000,00
2	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Pawłowie	2019	2022	830.000,00
3	Przebudowa odcinka drogi gminnej w miejscowości Kanie Nr 104602L, Nr 115763L	2020	2022	2.280.000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WPF Uchwała Nr XXXII/214/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 9 grudnia 2021 roku.

2. 3. 2. Działalność gospodarcza

Działalność gospodarcza na terenie gminy skupia się na handlu i usługach, nastawionych na zaspokajanie lokalnego popytu, głównie dla rolnictwa. Na terenie gminy funkcjonują m. in.: Centrum Konferencyjno-Hotelowe „REGENT”, domki na wynajem „CICHA WODA”, Przedsiębiorstwo produkcyjno-usługowo-handlowe KORPAL, PREF-BET Wytwórnia Mas Bitumicznych i Prefabrykatów, Przedsiębiorstwo produkcyjno-usługowo-handlowe PALETEX, F.P.H.U. Kuczyński Norbert, Prace Ziemne i Transportowe Tadeusz Uchański, Pracownia Garncarska CERAMIT, Usługi Rolno-Budowlane „ROLBUD”, Cukiernia Czekoladowa, Kwiaciarnia „W te pędy”. Podmioty te świadczą swoje usługi nie tylko dla mieszkańców gminy, ale także dla mieszkańców gmin ościennych.

Tabela 18. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON.

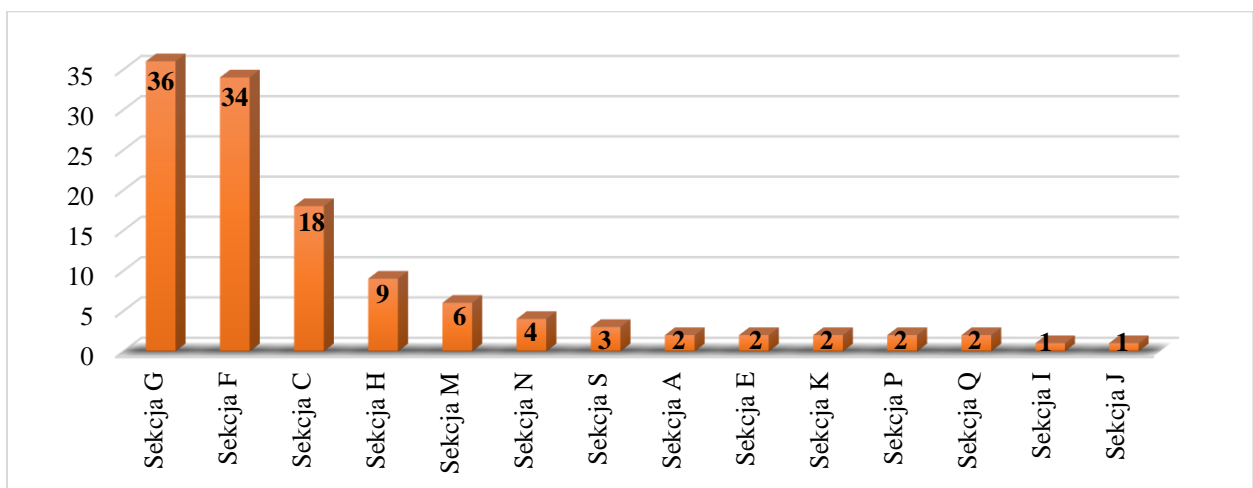
Lp.	Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON	2021
1	Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	467
2	Podmioty gospodarcze według CEIDG– ewidencja gminna	123
3	Podmioty gospodarcze z podziałem na sekcje PKD	123
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2
B	Górnictwo i wydobywanie	0
C	Przetwórstwo przemysłowe	18
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
F	Budownictwo	34
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	36
H	Transport i gospodarka magazynowa	9
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1
J	Informacja i komunikacja	1

K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0
P	Edukacja	2
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0
S	Pozostała działalność usługowa	3
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG.

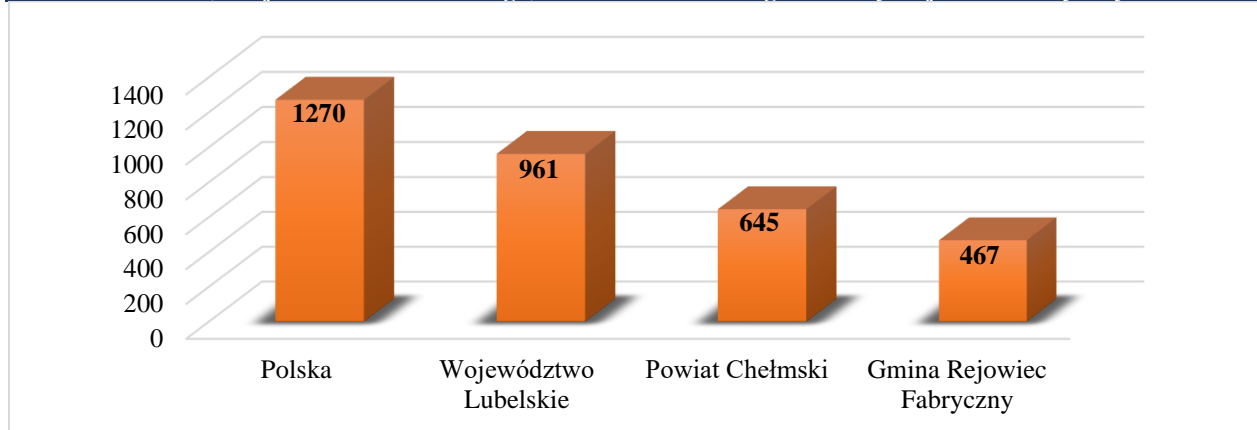
Wykres 22. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD w 2021r.

Według klasyfikacji PKD w 2021 r. najliczniejszą grupą osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą stanowili przedsiębiorcy z branży handlu hurtowego i detalicznego, budownictwa i przetwórstwa przemysłowego.

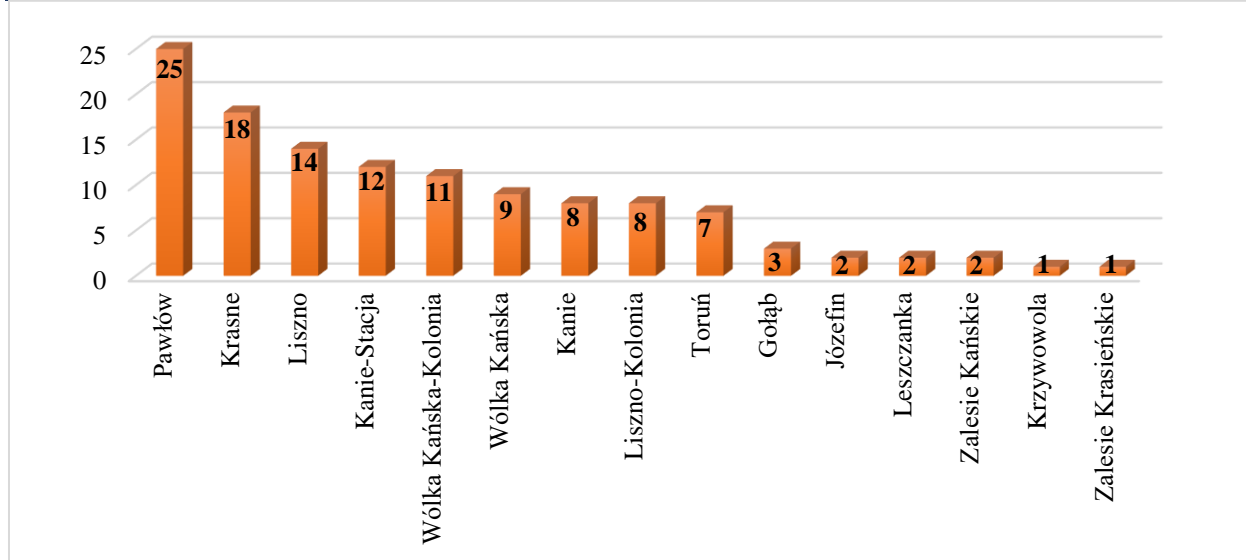

Wykres 23. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w 2021r. – porównanie średniej dla Polski, Województwa Lubelskiego, Powiatu Chełmskiego i Gminy Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Wykres 24. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w miejscowościach Pawłów (25 podmiotów – 20,3% wszystkich podmiotów gospodarczych w gminie) i Krasne (18 podmiotów – 14,6%). Są to głównie podmioty jednoosobowe, specjalizujące się w usługach. W branży produkcyjnej dominuje przemysł drzewny, ulokowany głównie na terenie miejscowości Pawłów i Krasne.

Najniższy poziom przedsiębiorczości występuje w miejscowościach: Gołąb, Józefin, Kanie, Krzywowola, Leszczanka, Wólka Kańska, Zalesie Kańskie oraz Zalesie Krasieńskie.

Szczegółowa charakterystyka poziomu przedsiębiorczości w poszczególnych sołectwach Gminy Rejowiec Fabryczny została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Tabela 19. Poziom przedsiębiorczości w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.

Miejscowość	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w 2022 roku	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
	Próg		2,77	
1 Gołąb	3	1,24	1	1
2 Józefin	2	1,64	1	1
3 Kanie	8	1,97	1	1
4 Kanie-Stacja	12	5,45	0	0
5 Krasne	18	3,75	0	0
6 Krzywowola	1	0,53	1	1
7 Leszczanka	2	2,17	1	1
8 Liszno	14	3,32	0	0
9 Liszno-Kolonia	8	2,91	0	0
10 Pawłów	25	3,21	0	0
11 Toruń	7	4,73	0	0
12 Wólka Kańska	9	2,68	1	1
13 Wólka Kańska-Kolonia	11	3,99	0	0
14 Zalesie Kańskie	2	1,74	1	1
15 Zalesie Krasieńskie	1	2,27	1	1
Średnia:	8,20	2,77	0,53	0,53
Razem:	123	41,61	8,00	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG.

2. 3. 3. Rolnictwo

Gmina Rejowiec Fabryczny ma charakter typowo rolniczy z rozwiniętymi funkcjami obsługi rolnictwa, usług dla ludności oraz elementami rzemiosła o niskiej uciążliwości dla środowiska. Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2020 r., na obszarze gminy funkcjonuje 374 gospodarstw rolnych. Łączna powierzchnia gospodarstw rolnych wynosi 4.071,05 ha.

Gmina zajmuje powierzchnię 8.779 ha. Użytki rolne zajmują 3.610,76 ha, natomiast lasy i grunty leśne zajmują 231,99 ha. Użytki rolne stanowią 41,13% powierzchni gminy. W poniższej tabeli przedstawiono użytkowanie gruntów w gminie, zgodnie z Powszechnym Spisem Rolnym 2020.

Tabela 20. Użytkowanie gruntów w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha
grunty ogółem	4.071,05
użytki rolne ogółem	3.610,76
użytki rolne w dobrej kulturze	3.463,09
pod zasiewami	2.746,78
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	38,45
uprawy trwałe	62,17
łąki trwałe	559,02
pastwiska trwałe	41,55
pozostałe użytki rolne	147,67
las i grunty leśne	231,99
pozostałe grunty	228,30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnych Spisów Rolnych 2020.

Czynnikami wpływającym na stan rolnictwa i intensywność produkcji rolnej jest struktura agrarna. W gminie dominują małe oraz średnie gospodarstwa rolne o pow. do 5 ha (66,31%) oraz gospodarstwa o powierzchni od 5-10 ha (17,38%), w tym zdecydowanie przeważa sektor indywidualny.

Tabela 21. Charakterystyka gospodarstw rolnych w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw	%	Powierzchnia	%
ogółem	374	100 %	4 071,05	100 %
do 1 ha włącznie	4	1,07 %	19,21	0,47 %
1 - 5 ha	244	65,24 %	830,27	20,39 %
5 - 10 ha	65	17,38 %	501,78	12,33 %
10 -15 ha	20	5,35%	253,06	6,22 %
15 ha i więcej	41	10,96 %	2 466,73	60,59 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnych Spisów Rolnych 2020.

W gminie największą powierzchnię zasiewów głównych ziemiopłodów stanowią zboża. Ich uprawy zajmują 69,22% zasiewów w gospodarstwach rolnych.

Tabela 22. Powierzchnia zasiewów w indywidualnych gospodarstwach rolnych (stan na 2020r.).

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	%
ogółem	2 746,78	100 %
zboża razem	1 901,42	69,22 %
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	1 681,63	61,22 %
ziemniaki	17,52	0,64 %
buraki cukrowe	39,59	1,44 %
rzepak i rzepik razem	526,11	19,15 %
warzywa gruntowe	15,45	0,56 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnych Spisów Rolnych 2020.

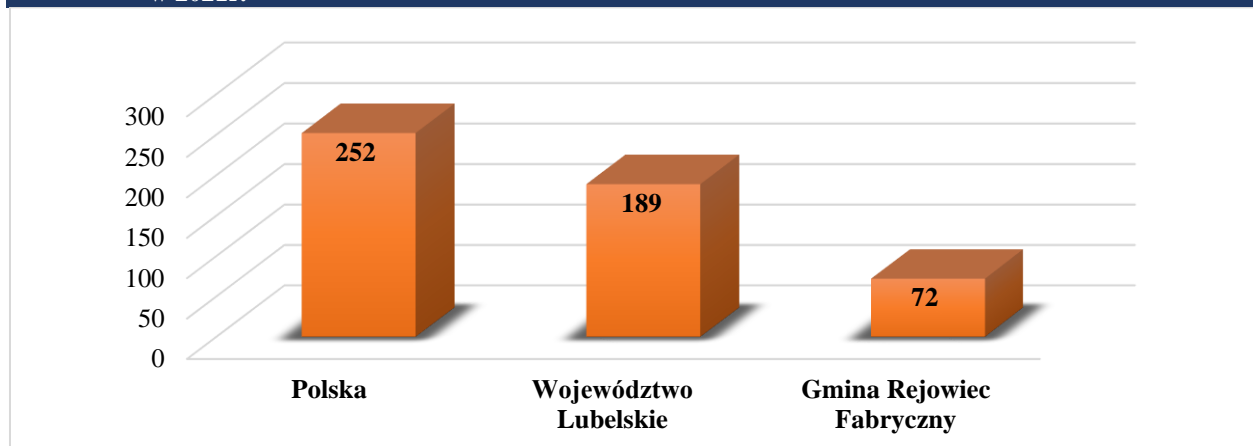

2. 3. 4. Rynek pracy

W Gminie Rejowiec Fabryczny na 1000 mieszkańców pracuje 72 osoby. Jest to o wiele mniej od wartości dla województwa lubelskiego (189 osób) oraz od wartości dla Polski (252 osoby). 56,3 % wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 43,7 % mężczyźni.

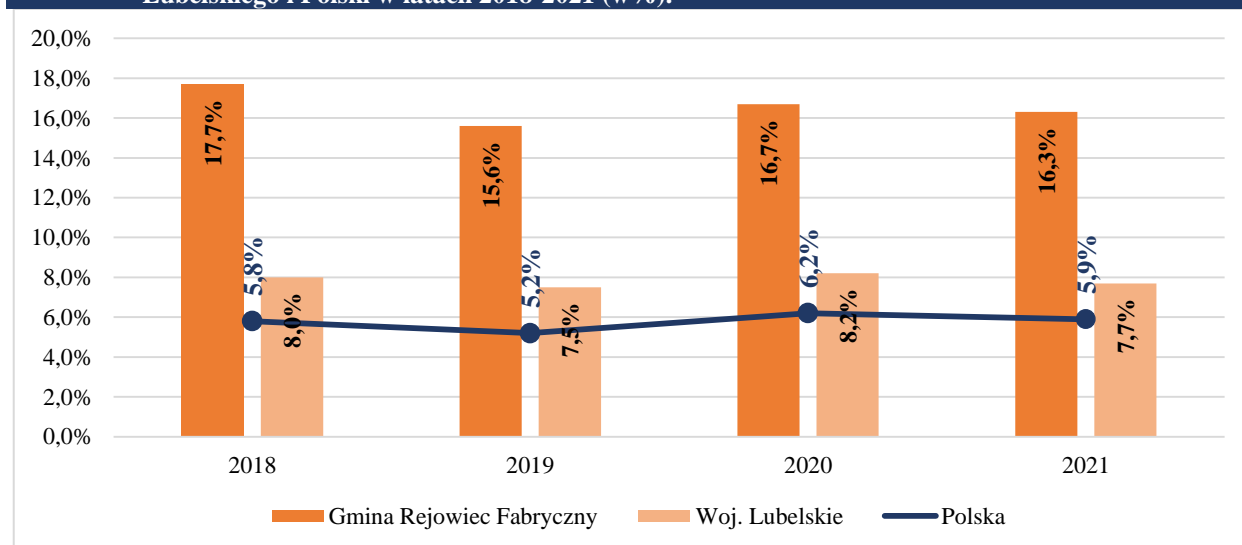
Wykres 25. Pracujący na 1000 ludności w Polsce, Województwie Lubelskim i Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021r.*

* Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

Bezrobocie rejestrowane w Gminie Rejowiec Fabryczny wyniosło w 2021 roku 16,13%. Poziom stopy bezrobocia rejestrowanego w 2021r. w Gminie Rejowiec Fabryczny był dużo wyższy niż notowany dla województwa lubelskiego (7,7 %) oraz dla całej Polski (5,9 %).

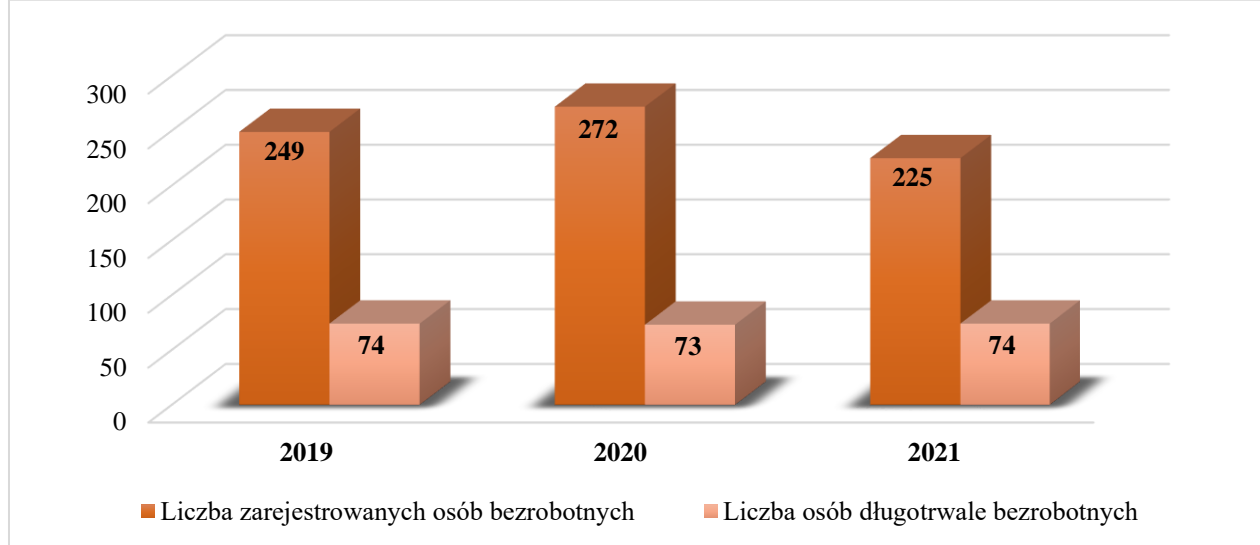
Wykres 26. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Gminie Rejowiec Fabryczny na tle Województwa Lubelskiego i Polski w latach 2018-2021 (w%).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 27. Zarejestrowani bezrobotni w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie.

Tabela 23. Liczba osób bezrobotnych w podziale na poszczególne miejscowości w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.

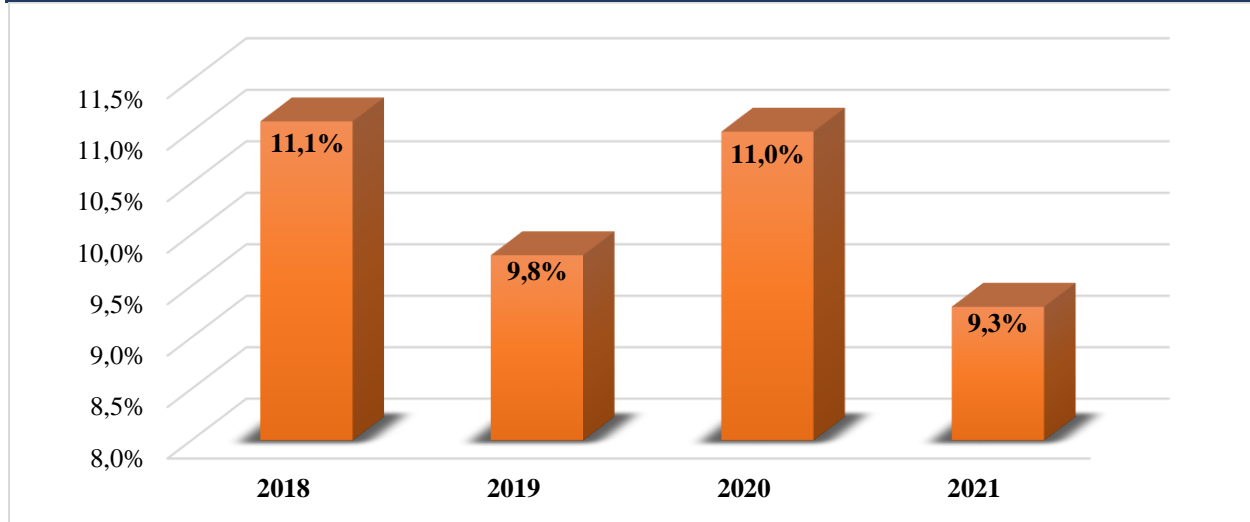
Miejscowość	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych			Liczba osób długotrwale bezrobotnych		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Gołąb	12	10	14	5	3	2
Józefin	8	11	9	3	4	5
Kanie	12	21	14	3	3	4
Kanie-Stacja	5	6	5	1	1	0
Krasne	25	32	22	5	3	5
Krzywowola	32	34	32	11	13	11
Leszczanka	12	18	12	3	5	2
Liszno	6	5	5	1	2	3
Liszno-Kolonia	12	12	9	3	3	4
Pawłów	64	66	54	18	18	20
Toruń	8	5	7	1	1	2
Wólka Kańska	27	25	21	12	10	8
Wólka Kańska-Kolonia	15	17	13	3	2	4
Zalesie Kańskie	8	8	7	5	4	4
Zalesie Krasieńskie	3	2	1	0	1	0
Razem	249	272	225	74	73	74

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie.

Sytuację na rynku pracy odzwierciedla udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. W Gminie Rejowiec Fabryczny wskaźnik ten podlegał wahaniom między 2010 a 2015 rokiem. W 2015 roku udział bezrobotnych zarejestrowanych wśród osób w wieku produkcyjnym wyniósł 9,9%.

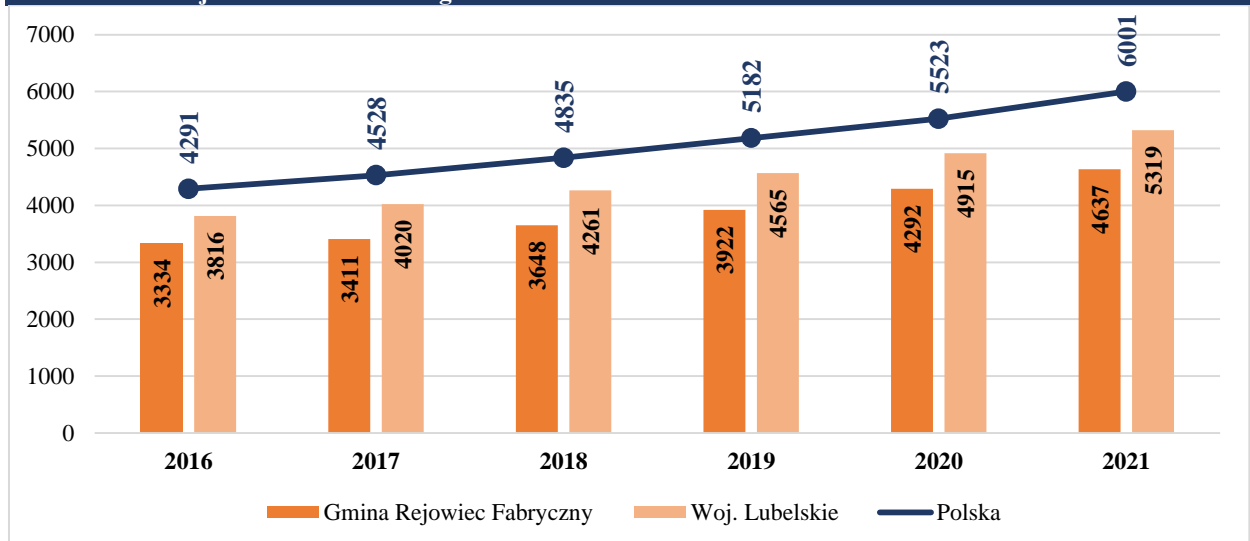
Wykres 28. Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie w latach 2018–2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021 r. wyniosło 4 637,00 zł, co odpowiada 77,27 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wykres 29. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł) w Gminie Rejowiec Fabryczny na tle Województwa Lubelskiego i Polski w latach 2016-2021.

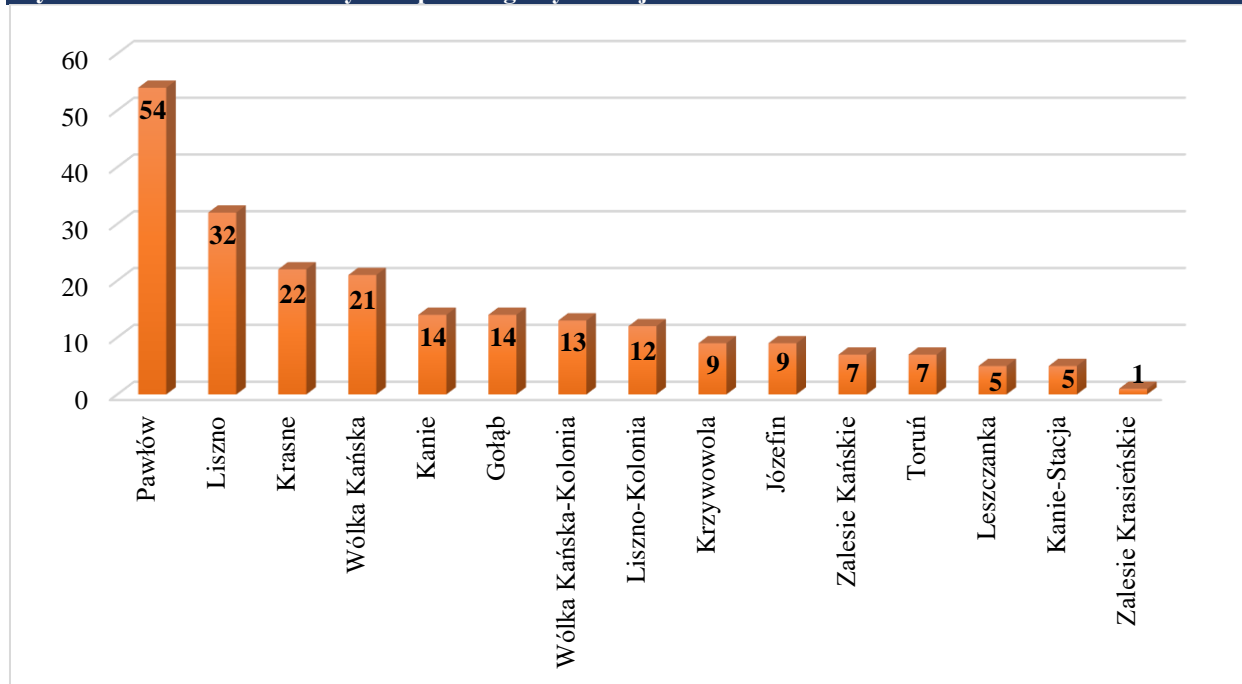

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Polska w liczbach.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie zarejestrowanych było 225 osób bezrobotnych. Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało w miejscowościach: Pawłów (54 osób – 24,0 % ogółu bezrobotnych na terenie gminy) oraz Liszno (32 osoby – 14,2 %).

Wykres 30. Liczba bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach w 2021r.

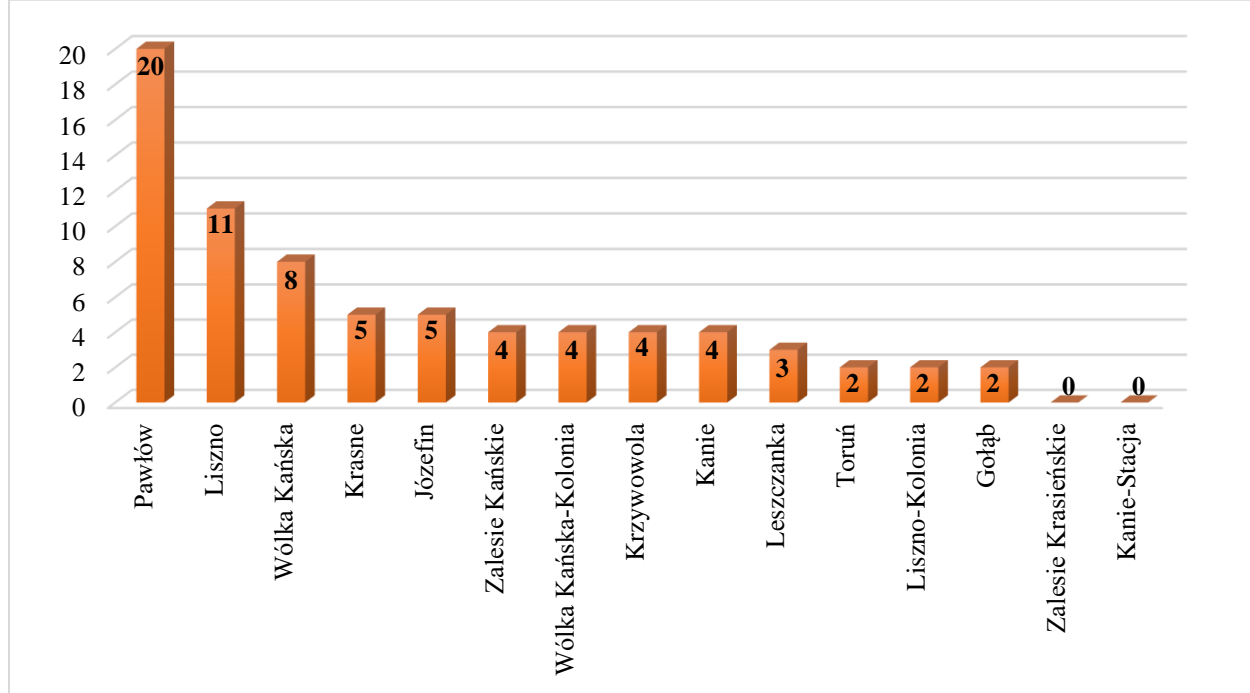

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie.

Bezrobocie jest negatywnym zjawiskiem społecznym. Może mieć zły wpływ na sytuację materialną oraz zdrowie psychiczne zarówno bezrobotnych, jak i ich rodzin. Zjawisko to jest tym gorsze (bardziej dokuczliwe) im osoba nim objęta, bezrobotny, pozostaje długo bez pracy. Szczególny nacisk winien być położony na wsparcie grup znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych, które stanowią 8,89% ogółu mieszkańców pozostających bez pracy na terenie gminy. Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych zamieszkiwało w miejscowościach: Pawłów (20 osób – 27,0 % ogółu długotrwale bezrobotnych na terenie gminy), Liszno (11 osoby – 14,9 %) i Wólka Kańska (8 osób – 10,8%).

Wykres 31. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach w 2021r.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie.

Najwyższy poziom bezrobocia, jako suma osób bezrobotnych i osób długotrwale bezrobotnych występuje w miejscowościach: Krzywowola, Liszno, Pawłów i Wólka Kańska-Kolonia.

Wyższy poziom bezrobocia od średniej dla całej gminy stwierdzono także w sołectwach: Kanie-Stacja, Krasne, Leszczanka, Toruń oraz Wólka Kańska.

Szczegółowa charakterystyka poziomu bezrobocia w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Tabela 24. Poziom bezrobocie w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny w 2021r.

	Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych w 2021 roku	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	Przekroczenie	Liczba osób długotrwale bezrobotnych 2021	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców	Przekroczenie	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE BEZROBOCIA
		Próg		4,66	Próg		1,35	
1	Gołąb	14	4,38	0	2	0,63	0	0
2	Józefin	9	4,29	0	5	1,22	0	0
3	Kanie	14	3,44	0	4	0,98	0	0
4	Kanie-Stacja	5	4,72	1	0	0,00	0	1
5	Krasne	22	4,70	1	5	1,04	0	1
6	Krzywowola	9	4,81	1	4	2,14	1	2
7	Leszczanka	5	4,17	0	3	2,50	1	1
8	Liszno	32	7,58	1	11	2,61	1	2
9	Liszno-Kolonia	12	4,36	0	2	0,73	0	0
10	Pawłów	54	6,94	1	20	2,57	1	2
11	Toruń	7	4,73	0	2	1,35	1	1
12	Wólka Kańska	21	4,47	0	8	1,70	1	1
13	Wólka Kańska-Kolonia	13	4,71	1	4	1,45	1	2
14	Zalesie Kańskie	7	4,38	0	4	1,34	0	0
15	Zalesie Krasieńskie	1	2,27	0	0	0,00	0	0
ŚREDNIA:		15,00	4,66	0,40	4,93	1,35	0,47	0,87
RAZEM:		225	69,95	6	74	20,26	7	13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie.

ANALIZA KONCENTRACJI NEGATYWNYCH ZJAWISK GOSPODARCZYCH

Tabela 25. Stopień natężenia zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.

	Miejscowość	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze działalności gospodarczej	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze bezrobocia	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W SFERZE GOSPODARCZEJ
1	Gołąb	1	0	1
2	Józefin	1	0	1
3	Kanie	1	0	1
4	Kanie-Stacja	0	0	0
5	Krasne	0	1	1
6	Krzywowola	1	2	3
7	Leszczanka	1	1	2
8	Liszno	0	2	2
9	Liszno-Kolonia	0	0	0
10	Pawłów	0	2	2
11	Toruń	0	0	0
12	Wólka Kańska	1	1	2
13	Wólka Kańska-Kolonia	0	1	1
14	Zalesie Kańskie	1	1	2
15	Zalesie Krasieńskie	1	0	1
RAZEM:		8	11	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z CEIDG, Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie.

2. 4. Diagnoza sfery przestrzennej

2. 4. 1. Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego

Gmina Rejowiec Fabryczny objęta jest w całości Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego. Taki stan faktyczny należy uznać w związku z obecnie obowiązującą zasadą faktywności planowania, za przykład prowadzenia prawidłowej i skutecznej polityki przestrzennej. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są jedynymi skutecznymi narzędziami prowadzenia gospodarki przestrzennej, uwzględniającymi ważenie interesu publicznego (dobra wspólnego) z interesami prywatnymi oraz określają zasady zagospodarowania terenu oparte na precyzyjnie dobranych parametrach i wskaźnikach kształtowania zabudowy. Potrzeby rozwojowe Gminy oraz częste zmieniające się wymogi prawne stawiane miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego powodują konieczność zmian obowiązujących planów. Na terenie Gminy obowiązuje 6 uchwał planistyczne (Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny uchwalony uchwałą Nr XIV/68/03 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 29 grudnia 2003r. oraz jego pięć zmian).

Dokonując analizy obowiązujących planów miejscowych należy podzielić je na dwie grupy. Do pierwszej można zaliczyć zasadniczy plan miejscowy gminy z roku 2003 opracowany na podstawie nieobowiązującej już ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. nr 15, poz. 139 z późn. zm.), która nie wymagała tak jak obecnie obowiązujące przepisy w tym zakresie, szczegółowego określenia przeznaczenia i sposobu zagospodarowania nieruchomości. Pozostałą grupę uchwał planistycznych, stanowią poniższe zmiany:

- Uchwała nr XLVI/239/10 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 14 września 2010 roku w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny dla obszarów położonych w miejscowości Pawłów.
- Uchwała nr XLVI/240/10 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 14 września 2010 roku w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny dla obszarów położonych w miejscowości Kanie.
- Uchwała nr XLVI/241/10 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 14 września 2010 roku w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny dla obszarów położonych w miejscowości Kanie.
- Uchwała nr XXV/127/2012 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 26 października 2012 roku w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

- Uchwała nr XXV/130/2012 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 26 października 2012 roku w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny w zakresie lokalizacji ropociągu oraz jego strefy bezpieczeństwa.
- Uchwała nr XXXVIII/236/2018 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 17, 180, 181, 183, 184, 185/1, 185/2, 186, 187, 188, 345 z obrębu Gołąb w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XXXVIII/237/2018 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 240/19, 240/20, 240/21, 240/22, 457, 102, 103, 223, 455/1 i fragmentu działki o numerze ewidencyjnym 464 z obrębu Kanie w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XXXVIII/238/2018 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 219/4 i 219/6 z obrębu Kanie - Stacja w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XXXVIII/239/2018 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 338, 339, 340 z obrębu Liszno-Kolonia w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XI/66/2019 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 159, 509, 510, 514, 526, 529, 537/1, 537/2, 540, 575, 576, 609 z obrębu Krasne w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XI/67/2019 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Liszno dla działek o numerach ewidencyjnych: 16/2, 17, 18, 19/1, 19/2, 178/1, 178/3, 178/4, 179, 184, 187, 207, 220/2, 215, 232, 335, 336, 353, 419, 489, 570 w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XI/68/2019 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 675, 676, 677, 678, 697/9, 697/11, 752/3, 1149, 1157, 1229, 1230/1, 1230/2, 1231, 1232, 1233, 1223/1, 1223/2, 1223/3, 1222, 1221, 1220, 1224, 1225,

- 1226, 1227, 1378, 1203/1, 1203/2, 1203/3, 1440, 1297, 1346/1, 1218/1, 1218/2, 1034/1, 1034/2, 1035, 1036, 1037, 1462, 1437/2, 1234/9, 1234/8 z obrębu Pawłów w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XI/69/2019 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 808, 809, 844, 353, 355, 95, 174/1, 117/1, 117/2, 117/3, 170, 46, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368/2, 369, 370, 371, 372, 374, 375, 376/1, 379, 380, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 390, 391, 393, 394, 395, 396, 397/1 z obrębu Wólka Kańska w Gminie Rejowiec Fabryczny.
 - Uchwała nr XI/70/2019 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 12, 15, 18, 135, 136, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 145, 146, 147/2, 410, 148, 149, 150, 151, 153/1, 153/2, 155, 156, 158, 159/4, 159/5, 160, 161, 162, 163, 165, 166, 167, 168, 169/2, 171, 172, 173, 249/1, w miejscowości Wólka Kańska-Kolonia w Gminie Rejowiec Fabryczny.
 - Uchwała nr XVII/108/2020 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 29 maja 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 808, 809, 844 z obrębu Wólka Kańska w Gminie Rejowiec Fabryczny.
 - Uchwała nr XXX/194/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 28 października 2021r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 120, 121, 134, 135, 136, 137 z obrębu Józefin w Gminie Rejowiec Fabryczny.
 - Uchwała nr XXX/195/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 28 października 2021r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 341/1, 341/2, 342, 343 z obrębu Leszczanka w Gminie Rejowiec Fabryczny.
 - Uchwała nr XXX/196/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 28 października 2021r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 1, 2, 44, 64 z obrębu Zalesie Kańskie oraz działek o numerach ewidencyjnych: 611, 612/1, 612/2, 612/3, 613, 614, 615, 616/1, 616/3, 616/4, 617, 618, 628, 665, 666, 875, 668, 669/1, 669/2, 670, 671, 672 z obrębu Kanie w Gminie Rejowiec Fabryczny.

- Uchwała nr XXX/197/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 28 października 2021r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 1/17, 1/18, 1/19, 1/20, 1/21, 1/22, 1/23, 1/24, 1/25, 1/26, 1/27, 1/28, 1/29, 1/30, 1/31, 1/32, 1/33, 1/34, 84, 133, 135, 172 z obrębu Zalesie Krasieńskie w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XXXI/200/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 25 listopada 2021r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 697, 792, 670/1, 670/2, 671/3, 673/1, 718, 822, 673/5, 673/6, 674/1, 675/1, 747, 764/1, 662 z obrębu Toruń w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Planowanie przestrzenne w gminie Rejowiec Fabryczny jest na wysokim poziomie. Gmina posiada Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny przyjęte uchwałą Nr XXXIV/211/2017 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 24 listopada 2017r. Struktura osadnicza gminy ukształtowana jest z podziałem na osady wiejskie o stosunkowo zwartym układzie osadniczym skoncentrowanym wzdłuż ulic, z wyraźną funkcją wiodącą miejscowości: Pawłów, Liszno, Krasne i Kanie.

W zagospodarowaniu przestrzennym widoczny jest podział między obszarami zabudowanymi, a otwartymi. Wskazane jest podtrzymanie realizacji nowej zabudowy w sposób zwarty z istniejącą oraz unikanie rozlewania się zabudowy na tereny otwarte. Gmina ma typowo rolniczy charakter wynikający z dużego udziału gleb wysokich klas bonitacyjnych. Wskazane byłoby utrzymanie dotychczasowego charakteru, przy jednoczesnej dywersyfikacji struktury gospodarczej gminy.

Osadnictwo na terenie gminy ma charakter skupiony. Osady są równomiernie rozmieszczone na obszarze całej gminy. Największymi jednostkami osadniczymi są; Pawłów, Liszno, Krasne i Kanie, które posiadają bardziej złożony układ uliczny od pozostałych miejscowości gminy. Gmina nie posiada wykształconego ośrodka gminnego, a ważniejsze instytucje publiczne, w tym siedziba władz samorządowych gminy, mieszczą się na terenie sąsiedniego miasta Rejowiec Fabryczny.

W przestrzeni gminy dominuje zabudowa niska, ekstensywna. Wysokość większości budynków nie przekracza 10 m. Wyższe są jedynie budynki użyteczności publicznej, zabudowa wielorodzinna oraz obiekty sakralne, które stanowią dominanty przestrzenne. Przestrzenie publiczne przy obiektach usługowych są urządzone i zadbane. Krajobraz nie jest „zaśmiecony”

przez chaotycznie rozmieszczone reklamy i szyldy. Jedyny dysonans stanowią pojedyncze naziemne obiekty infrastruktury technicznej oraz ruiny opuszczonych zabudowań.

W rejonach wzdłuż Kanału Wieprz – Krzna oraz północnego obszaru gminy położonego w Pawłowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, znajdują się duże zwarte kompleksy trwałych użytków zielonych oraz lasów, najczęściej zmeliorowane, które należy chronić przed fragmentaryzacją i przekształcaniem na inne sposoby zagospodarowania.

Cały obszar gminy pokrywa obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zmieniany fragmentarycznie w zależności od potrzeb. Nie zachodzi potrzeba całościowej zmiany planu. Wystarczające jest procedowanie ewentualnych fragmentarycznych zmian w zależności od potrzeb.

2. 4. 2. Dziedzictwo kulturowe

RYS HISTORYCZNY

Gmina Rejowiec Fabryczny jest najmłodszą jednostką terytorialną w województwie Lubelskim. Po oddzieleniu się od miasta Rejowiec Fabryczny rozpoczęła samodzielny byt w lipcu 1991 roku na mocy decyzji Rady Ministrów z grudnia 1990 r.

Początki istnienia osadnictwa na terenie gminy są słabo udokumentowane. Pierwsza wzmianka źródłowa o wsi Łyszcz pochodzi z 1359 roku. Następna pochodzi z I poł. XV w., kiedy to Jan Długosz wspominał o wsi Liszno w "Liberum Beneficiorum". W latach 70-tych XV w. z inicjatywy biskupa chełmskiego Pawła z Grabowy na gruntach wsi Łyszcz powstało miasteczko o nazwie Pawłów, które prawa miejskie utrzymało do roku 1869, kiedy to po upadku powstania styczniowego w wyniku carskich represji Pawłów został zdegradowany do rzędu wsi. W XVII w. Pawłów całkowicie „wchłonął” wieś Łyszcz. Pełnił on funkcję miasta biskupiego do 1818 r. W 1870 r. Pawłów stał się siedzibą Gminy, którą przeniesiono z Liszna.

Wieś Kanie, Wólka Kańska, Zalesie Kańskie (dawniej Majdan) oraz Ewopole (dziś gmina Trawniki) stanowiły dobra rodzin: Siennickich, Rzewuskich, Woronieckich oraz Wojciechowskich. Po reformie rolnej w latach 40-tych XX w. majątek przeszedł na własność państwa, a ostatni właściciele - Zofia i Ksawery Stanisław Wojciechowscy wyemigrowali do Lublina. W roku 1987 r. obydwójce zostali pośmiertnie odznaczeni medalem "Sprawiedliwy Wśród

Narodów Świata" za pomoc okazaną w czasie okupacji hitlerowskiej mieszkańcom żydowskiego pochodzenia.

Intensywny rozwój gminy przypadł na przełom XIX i XX w. Wiązał się on głównie z budową kolei nadwiślańskiej ze stacją kolejową Kanie. W latach następnych powstały m.in. kościoły w Pawłowie i w Kaniem.

Podczas II wojny światowej na terenie gminy stacjonował sztab Frontu Północnego gen. Dąb- Biernackiego. Do najbardziej tragicznych wydarzeń doszło w maju 1942 r., kiedy to w odwecie za akcję partyzantów na pociąg w rejonie stacji Kanie, dokonano bestialskiego mordu na kilkunastu mieszkańcach gminy, rozstrzeliwując ich na placu szkolnym, gdzie dziś znajduje się mogiła upamiętniająca tamto wydarzenie.

ZABYTKI

W gminie znajduje się dużo ciekawych obiektów i terenów o wartościach historyczno-krajobrazowych, które powinny być chronione oraz wykorzystane dla kreowania indywidualnego charakteru przestrzeni, czy rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznych. Obiekty wpisane do rejestru zabytków:

Zespół Pałacowo-Parkowy w Kaniem

Fotografia 1. Zespół Pałacowo-Parkowy.

Źródło: <https://dipp.info.pl/baza-dipp/tubelskie/powiat-chelmski/gmina-rejowiec-fabryczny/palac-kanie>.

Zespół Pałacowo-Parkowy w Krasnem

Fotografia 2. Zespół Pałacowo-Parkowy w Krasnem.

Źródło: <http://www.polskiezabytki.pl/m/obiekt/1714/Krasne/>.

Kościół Rzymskokatolicki pw. Św. Jana Chrzciciela w Pawłowie

Fotografia 3. Kościół Rzymskokatolicki pw. Św. Jana Chrzciciela w Pawłowie.

Źródło: <http://promenadas12.pl/zabytki/>.

Cmentarz Rzymskokatolicki w Pawłowie

Fotografia 4. Cmentarz Rzymskokatolicki w Pawłowie.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Bardzo dużo obiektów i obszarów zostało wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Zostały one podzielone na następujące kategorie: zabytki architektury i budownictwa, parki zabytkowe, cmentarze i miejsca pamięci narodowej.

Tabela 26. Obiekty w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

Obiekt	Miejscowość
Zabytki architektury i budownictwa	
Chałupa	Kanie
Dom mieszkalny (chałupa gumienego i furmana)	Krasne
Oficyna	Krasne
Dwie chałupy	Krasne
Kapliczka	Liszno
Chałupa z oborą	Liszno
Dworek	Liszno
Chałupa	Liszno
Kapliczka	Pawłów
Trzy domy mieszkalne (chałupa)	Pawłów
Dwie chałupy	Pawłów
Dawny urząd gminy	Pawłów
Dom mieszkalny z masarnią	Pawłów
Młyn elektryczny	Pawłów

Szkoła podstawowa	Pawłów
Plebania ob. Organistówka	Pawłów
Dom mieszkalny	Pawłów
Parki zabytkowe	
Park podworski	Krzywowola
Park podworski	Liszno
Cmentarze	
Cmentarz rzymskokatolicki	Kanie
Cmentarz wojenny z II Wojny Światowej	Liszno
Miejsca pamięci narodowej	
Mogiła ofiar terroru niemieckiego z 1944r.	Krzywowola
Grób Nieznanego Żołnierza	Kanie
Mogiła Żołnierza WP, plut. Tadeusza Uchańskiego	Kanie
Zbiorowa mogiła żołnierzy WP z 1939r.	Pawłów
Płyta pamiątkowa ku czci T. Kościuszki	Pawłów
Pomnik ku czci zamordowanych oraz ofiar niemieckiego nalotu – bombardowania Pawłowa w 1944r.	Pawłów
Tablica pamiątkowa ku czci ofiar niemieckiej pacyfikacji gminy w czasie II Wojny Światowej	Pawłów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Rejowcu Fabrycznym.

Oprócz wyżej wymienionych obiektów w rejestrze zabytków, a także w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków na terenie gminy występują bardzo liczne stanowiska archeologiczne, ujawnione na arkuszach AZP. Trzy z nich zostały wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego:

- grodzisko wczesnośredniowieczne „Szwedzkie Okopy” w Kaniem (AZP 79-87/7) – nr rej. zab. C/36,
- cmentarzysko kurhanowe w Kaniem (AZP 79-87/9) – nr rej. zab. C/37,
- kurhan ziemny w Leszczance (AZP 80-86/58) – nr rej. zab. C/64.

Istotnym elementem krajobrazu kulturowego gminy są liczne kapliczki i krzyże przydrożne. Tylko nieliczne z nich zostały wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

Fotografia 5. Kapliczka Św. Nepomucena w Pawłowic.

Źródło:http://www.ug.rejowiec.pl/images/folder_rejowiec_2017.pdf.

Fotografia 6. Kapliczka w Lisznie.

Źródło:http://www.ug.rejowiec.pl/images/folder_rejowiec_2017.pdf

Fotografia 7. Krzyż drewniany w Lisznie.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Fotografia 8. Krzyż metalowy w Lisznie.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Kolejnym istotnym elementem środowiska kulturowego gminy są liczne miejsca pamięci. Zaliczają się do nich groby, mogiły i tablice pamiątkowe. Większość z nich jest związana z II wojną światową.

Fotografia 9. Mogiła ofiar niemieckiego terroru z 1944r. w Krzywoli.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Fotografia 11. Tablica pamiątkowa ku czci T. Kościuszki w Pawłowie.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Fotografia 10. Tablica pamiątkowa ku czci ofiar niemieckiej pacyfikacji gminy w czasie II Wojny Światowej.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Fotografia 12. Grób Nieznanego Żołnierza na cmentarzu w Kaniem.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny zachowały się liczne dawne zabudowania mieszkalne oraz gospodarskie, drewniane i murowane mające wyraźne cechy architektury regionalnej. Stan zachowania większości zabytków należy określić jako dobry.

2. 4. 3. Infrastruktura techniczna

Wyposażenie w sieć i urządzenia infrastruktury technicznej, jej nowoczesność i sposób zarządzania stanowi jedno z najważniejszych kryteriów dobrej jakości życia mieszkańców gminy, poziomu i dynamiki rozwoju gospodarki, jak i atrakcyjności inwestycyjnej i szeroko rozumianej konkretyjności.

Komunikacja drogowa

We wschodniej części Gminy Rejowiec Fabryczny z południa na północ, przez miejscowość Pawłów przebiega droga powiatowa nr 839. Układ komunikacyjny gminy uzupełnia sieć dróg powiatowych oraz sieć dróg gminnych. Długość dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej na terenie gminy wynosi ok. 60 km, natomiast o nawierzchni gruntowej ok. 3 km. Długość dróg wewnętrznych i dróg prowadzących do użytków rolnych wynosi niecałe 40 km.

Zasadniczą rolę w obsłudze komunikacyjnej gminy pełnią drogi powiatowe, które łączą się z terenami sąsiednich gmin. Należą do nich:

Tabela 27. Drogi powiatowe na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.

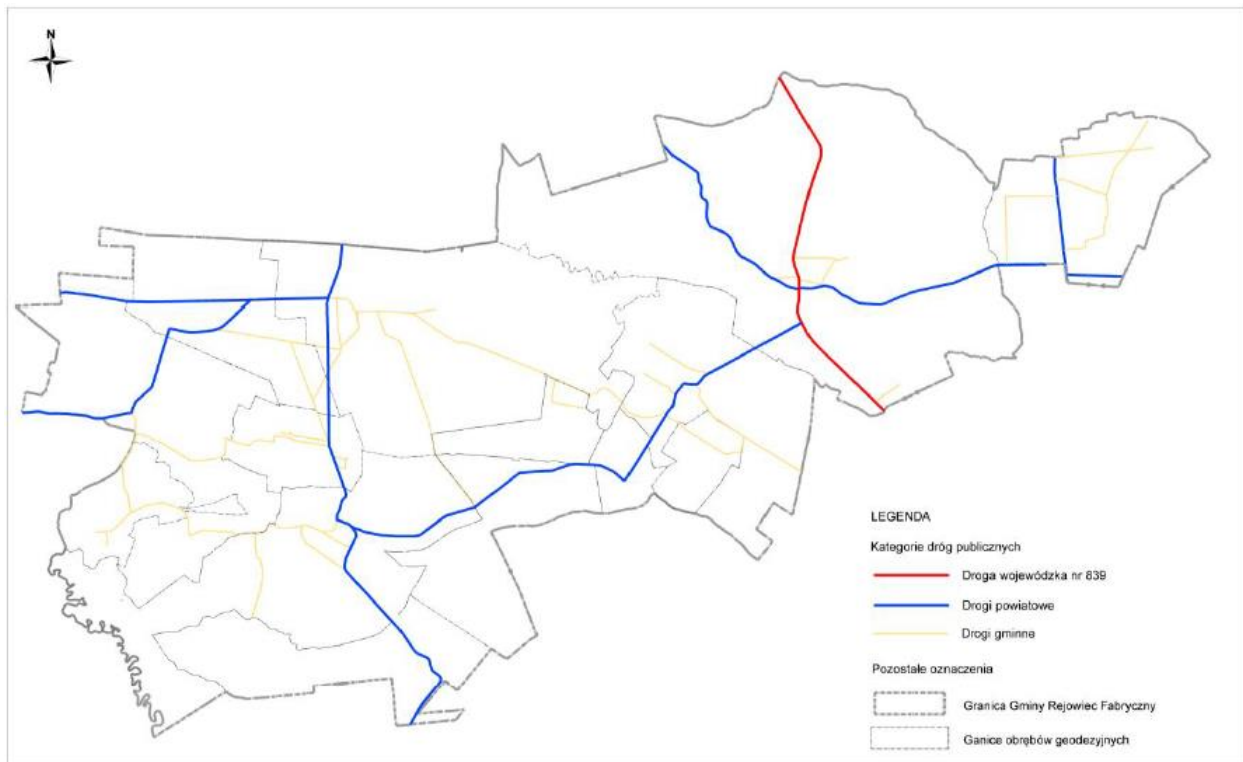
NUMER DROGI	RELACJA	DŁUGOŚĆ (km)
1719L	Wólka Tarnowska – Busówno – Bezek – Rejowiec	1,7
1817L	Pawłów – Henrysin – Staw	4,8
1816L	Marynin – Pawłów	2,8
1815L	Krasne – Józefin – Rejowiec Fabryczny	2,1
1814L	Liszno – Pawłów	8,3
1813L	Oleśniki – Kanie	3,4
1812L	Ewopole – Kanie	4,0
1811L	Chojno – Borowica	8,4
Razem:		35,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Sieć dróg publicznych jest najlepiej rozwinięta w centralnej i północno-zachodniej części gminy. Z kolei najslabiej rozwinięta jest część północna i południowo-zachodnia, gdzie dominują lasy oraz użytki zielone. Sieć dróg publicznych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny jest wystarczająco rozwinięta i dostosowana do jej aktualnych potrzeb rozwojowych.

Mapa 3. Podstawowy układ drogowy Gminy Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Stan techniczny dróg publicznych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny jest zróżnicowany. Wiele dróg wymaga bieżących remontów, a w dalszej perspektywie modernizacji i przebudowy. Głównym problemem struktury komunikacyjnej gminy jest brak wydzielenia ciągów pieszych i rowerowych na obszarach zabudowanych m. in. w Kaniem, Wólce Kańskiej oraz w Krasnem.

Komunikacja kolejowa

Przez teren Gminy przebiega linia kolejowa zelektryfikowana relacji Warszawa – Lublin – Chełm – Dorohusk.

Komunikacja autobusowa

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny nie jest prowadzona wewnętrzna komunikacja autobusowa. Główną rolę w przewozach pasażerskich gminy odgrywa komunikacja prywatna busowa. Busy obsługują linie:

- Liszno – Liszno-Kolonia – Leszczanka – Wólka Kańska – Kanie – Krasne – Pawłów – Rejowiec Fabryczny – Rejowiec Osada – Marysin – Adamów – Chełm;

- Siedliszcze – Pawłów – Rejowiec Fabryczny – Marysin – Adamów – Zawadówka – Chełm;
- Kanie – Kanie-Stacja – Liszno – Gołęb – Zalesie Krasieńskie – Krasne – Pawłów – Rejowiec Fabryczny – Rejowiec Osada – Marysin – Adamów – Wereszcze Duże – Zawadówka – Chełm.

Gospodarka odpadami komunalnymi

Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi stanowi istotny czynnik wpływający na stan środowiska naturalnego. Do głównych zadań systemu gospodarki odpadami należy zaliczyć:

- ✓ edukację ekologiczną społeczeństwa,
- ✓ uporządkowanie gospodarki odpadami w gminie, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów, wdrożenie procesów odzysku i unieszkodliwiania odpadów w ramach przewidywanych do osiągnięcia celów,
- ✓ osiągnięcie wymaganych prawem poziomów odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Odbiorem odpadów komunalnych od gospodarstw domowych zajmuje się MK PROGRESSO Sp. z o.o. Strupin Łanowy 12, 22-100 Chełm. Pobór opłat odbywa się od 1320 gospodarstw domowych. Podmioty prowadzące działalność gospodarczą mają indywidualne umowy na odbiór odpadów i samodzielnie rozliczają się z firmami, które mają zezwolenie na wywóz odpadów na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 28. Ilość wytworzonych odpadów w Gminie Rejowiec Fabryczny.

	2019	2020	2021
Łączna ilość zebranych odpadów [t]	531,25	634,03	630,27
Ogółem na 1 mieszkańca [kg]	54,8	63,7	60,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Zgodnie z powyższymi danymi w 2021 roku łączna ilość zebranych odpadów wyniosła 630,27 ton, a na jednego mieszkańca gminy przypadało ogółem 60,2 kg wytworzonych odpadów.

Gospodarka wodna

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny znajdują się trzy ujęcia wody, które zaopatrują w wodę 100% mieszkańców gminy:

- Ujęcie wody w miejscowości Liszno składające się z dwóch studni wierconych o głębokości 60m każda.
- Ujęcie wody w miejscowości Pawłowie składające się ze studni wierconej o głębokości 70m.
- Ujęcie wody w miejscowości Wólka Kańska-Kolonia składające się z dwóch studni wierconych o głębokości 70m oraz 52m.

Tabela 29. Struktura wodociągów oraz zużycie wody w Gminie Rejowiec Fabryczny.

	2019	2020	2021
Długość sieci wodociągowej na terenie gminy [km]	80,04	80,53	81,39
Zużycie wody na 1 mieszkańca [m³]	171,7	194,9	204,8
Eksploracja sieci wodociągowej – gospodarstwa domowe [dam³]	121,6	118,8	123,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 30. Infrastruktura wodociągowa w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.

Miejscowość	Liczba ludności podłączonej do sieci wodociągowej	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej
Goląb	241	100 %
Józefin	120	98 %
Kanie	350	86 %
Kanie – Stacje	160	73 %
Krasne	441	92 %
Krzywowola	138	74 %
Leszczanka	86	94 %
Liszno	367	87 %
Liszno – Kolonia	275	100 %
Pawłów	762	98 %
Toruń	143	97 %
Wólka Kańska	316	94 %
Wólka Kańska – Kolonia	243	88 %
Zalesie Kańskie	115	100 %
Zalesie Krasieńskie	42	96 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Analizując dane zaprezentowane w powyższych tabelach wynika, że od 2019r. długość sieci wodociągowej w gminie wzrosła o 1,35 km. Zużycie wody na 1 mieszkańca z roku na rok wzrastało, podobnie jak eksploatacja sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych. Największy odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej występował w miejscowościach Gołąb, Liszno-Kolonia i Zalesie Kańskie.

Gospodarka ściekowa

Do sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy podłączone są dwie miejscowości: Krasne oraz Pawłów. Z sieci kanalizacji korzysta 30% mieszkańców. Gmina posiada dwie oczyszczalnie ścieków:

- Oczyszczalnia ścieków w Krasne o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 250.
- Oczyszczalnia ścieków w Pawłowie o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 900.

Tabela 31. Struktura sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie.

	2019	2020	2021
Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy [km]	17,27	18,14	18,14
Przydomowe oczyszczalnie [szt.]	275	279	282
Zbiorniki bezodpływowe [szt.]	300	300	300

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 32. Infrastruktura kanalizacyjna w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.

Miejscowość	Liczba ludności podłączonej do sieci kanalizacyjnej	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej
Gołąb	0	0 %
Józefin	0	0 %
Kanie	0	0 %
Kanie – Stacje	0	0 %
Krasne	240	50 %
Krzywowola	0	0 %
Leszczanka	0	0 %
Liszno	0	0 %
Liszno – Kolonia	0	0 %
Pawłów	451	58 %
Toruń	0	0 %

Wólka Kańska	0	0 %
Wólka Kańska – Kolonia	0	0 %
Zalesie Kańskie	0	0 %
Zalesie Krasieńskie	0	0 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Sieć gazowa i ciepłownicza

Przez teren Gminy przebiega gazociąg średniego ciśnienia ze stacji pomiarowo-redukcyjnej I stopnia. W 2021r. jej długość w obrębie gminy wynosiła 6,1 km i zaopatrywała w gaz ziemny 61 gospodarstw domowych z Pawłowa, Krasne i Józefina.

Na obszarze Gminy brak zorganizowanych systemów ciepłowniczych. Gospodarka cieplna bazuje na kotłowniach lokalnych oraz indywidualnych źródłach ciepła: kotły węglowe, sporadycznie piece kaflowe. Obiekty użyteczności publicznej oraz budynki wielorodzinne w Kaniem-Stacja posiadają własne kotłownie opalane paliwami stałymi. Budynki wielorodzinne w Krasnem mają indywidualnie podłączony gaz ziemny.

Elektroenergetyka

Przez teren Gminy Rejowiec Fabryczny przebiega jedna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110kV. Zlokalizowana jest w centralnej części gminy i biegnie przez: Wólkę Kańską-Kolonię » Kanie-Stację » Zalesie Kańskie » Zalesie Krasieńskie » Józefin » dalej w kierunku miasta Rejowiec Fabryczny. Bezpośrednie zaopatrzenie gospodarstw domowych w energię elektryczną odbywa się poprzez sieci średniego (15kV) i niskiego napięcia (0,4kV).

Najniższy poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną występuje w miejscowościach: Kanie, Kanie-Stacja, Krzywowola, Liszno i Wólka Kańska-Kolonia.

Niższy poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną od średniej dla całej gminy stwierdzono także w sołectwach: Gołąb, Józefin, Leszczanka, Liszno-Kolonia, Toruń, Wólka Kańska, Zalesie Kańskie i Zalesie Krasieńskie.

Szczegółowa charakterystyka poziomu wyposażenia w infrastrukturę techniczną w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny zawiera poniższa tabela.

Tabela 33. Poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.

	Miejscowość	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
		Próg		91,69	Próg		7,20	
1	Gołąb	241	100	0	0	0,00	1	1
2	Józefin	120	98,36	0	0	0,00	1	1
3	Kanie	350	86,00	1	0	0,00	1	2
4	Kanie-Stacja	160	72,73	1	0	0,00	1	2
5	Krasne	441	91,88	0	240	50,00	0	0
6	Krzywowola	138	73,80	1	0	0,00	1	2
7	Leszczanka	86	93,48	0	0	0,00	1	1
8	Liszno	367	86,97	1	0	0,00	1	2
9	Liszno-Kolonia	275	100,00	0	0	0,00	1	1
10	Pawłów	762	97,94	0	451	57,97	0	0
11	Toruń	143	96,62	0	0	0,00	1	1
12	Wólka Kańska	316	94,05	0	0	0,00	1	1
13	Wólka Kańska-Kolonia	243	88,04	1	0	0,00	1	2
14	Zalesie Kańskie	115	100,00	0	0	0,00	1	1
15	Zalesie Krasieńskie	42	95,45	0	0	0,00	1	1
Średnia:		253,27	91,69	0,33	46,07	7,20	0,87	1,20
Razem:		3799	1375,31	5	691	107,97	13	18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

2. 5. Diagnoza sfery środowiskowej

Środowisko przyrodnicze to ogół elementów przyrodniczych, w szczególności powierzchnia ziemi łącznie z glebą, kopaliny, wody, powietrze, świat roślinny i zwierzęcy, a także krajobraz znajdujący się w stanie naturalnym, jak też przekształcony w wyniku działalności człowieka.

Walory krajobrazowe środowiska to wartości ekologiczne, estetyczne, widokowe i kulturowe terenu oraz związane z nimi elementy przyrodnicze ukształtowane przez przyrodę lub w wyniku działalności człowieka.

2. 5. 1. Uwarunkowania fizyczno-geograficzne

Położenie geograficzne

Gmina Rejowiec Fabryczny położona jest w południowo-zachodniej części powiatu chełmskiego w makroregionie Polesie Wołyńskie. Powierzchnia gminy wynosi 88 km² co stanowi 2,3 % powierzchni powiatu chełmskiego. W skład gminy wchodzi 15 sołectw. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 47,19 osoby na 1 km² powierzchni.

Miejscowości znajdujące się na terenie gmin ościennych mają charakter rolniczy. Przyległe do miasta tereny są bogato zalesione. Istnieją tu również stawy hodowlane. Stwarza to warunki do podejmowania działalności związanej z przetwórstwem rolno – spożywczym oraz hodowlą i przetwórstwem ryb słodkowodnych. Zalesione obszary wiejskie oraz występowanie zbiorników wodnych to także elementy sprzyjające rozwojowi agroturystyki i wypoczynku, z dala od miejskiego zgiełku.

Teren gminy Rejowiec Fabryczny, położony jest w makroregionie Polesie Wołyńskie, a mezoregionie Obniżenie Dorohuskie (zachodnie obszary gminy) i Pagóry Chełmskie.

Pagóry Chełmskie - dominują w nich faliste powierzchnie wyżynne, rozwinięte na marglach kredowych, rozdzielone rozległymi obniżeniami powstałymi w sferach kredy piszącej. Ponad ich powierzchnie wznoszą się odizolowane, ostańcowe pagóry przykryte utworami trzeciorzędowymi, o wysokościach względnych przekraczających miejscami 50 m. Obniżenia posiadają miejscami charakterystyczny zespół form krasy powierzchniowego, wykształconego w postaci różnej wielkości zagłębień bezodpływowych, wypełnionych w przewodzie torfami.

Obniżenie Dorohuckie jest płaską równią denudacyjno-akumulacyjną i słabo urozmaiconej rzeźbie, dość gęstej sieci wodnej, wzbogaconej siecią rowów melioracyjnych, gdzie znaczne obszary zajmują łąki, tereny stale lub okresowo podmokłe oraz bagna i torfowiska. Podłoże geologiczne zbudowane jest z górnokredowych wapieni i margli, w których na skutek procesów krasowych powstało wiele zagłębień, zwanych „werebami”, wypełnionych torfem. Obniżenie Dorohuckie przecina dolina Wieprza, który stanowi zachodnią granicę powiatu. Do tego mezoregionu należą zachodnie obszary gmin Rejowiec Fabryczny.

Budowa geologiczna

Gmina Rejowiec Fabryczny położona jest na pograniczu prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej i struktur fałdowych Europy Zachodniej. W podziale na mniejsze jednostki tektoniczne jest to pogranicze obniżenia nadbużańskiego, gdzie podłoże krystaliczne występuje na głębokości poniżej 2000 m i przykryte jest grubą warstwą skał paleozoicznych z karbonem produktywnym włącznie i graniczącą z nim od zachodu niecką brzeżną wypełnioną głównie utworami jury i kredy. Dominującą rolę odgrywają utwory mastrychtu (kreda górna), wykształcone, jako opoki, wapienie i kreda piszcząca. Utwory kredowe na terenie gminy osiągają miąższość ok. 600 m, zalegają płasko i nie są zaburzone tektonicznie. Skały kredowe przykryte są utworami trzeciorzędowymi (lokalnie) i czwartorzędowymi, a w kilku rejonach gminy wchodzi na powierzchnię terenu (rejon Krasnego, Zalesie Krasieńskiego, na północ od Kanie -Stacja oraz Krzywowoli).

Osady trzeciorzędowe reprezentowane są przez piaski glaukonitowe, mułki, iły, piaski oraz żwiry, piaskowce. Występują one w formie płatów głównie w północnej i wschodniej części gminy (rejon Pawłowa).

Powszechnie na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny występują plejstoceny utwory czwartorzędowe. Są to osady lodowcowe, wodno-lodowcowe, peryglacjalne różnej genezy oraz jeziorzysko – rzeczne wykształcone w postaci glin zwałowych, piasków i żwirów, mułów i piasków rzecznych. Miąższość tych utworów maleje w kierunku wschodnim. Piaski i gliny zwałowe występują płatami na zboczach kotliny Pawłowa. W zachodniej części gminy dominują piaski i mułki akumulacji rzecznej i jeziorno – zastoiskowej. Utwory najmłodsze (holoceńskie) wypełniają rozległe obniżenia terenu i doliny rzek. Są to utwory organiczne namuły i torfy o miąższości do kilku metrów (rejon Wólki Kańskiej, Liszna i Pawłowa). W dolinach cieków

dominuje akumulacja namulów piaszczystych, a taras zalewowy doliny rzeki Wieprz budują mady pylaste.

Surowce mineralne

W gminie Rejowiec Fabryczny znajdują się kopaliny podstawowe i pospolite. Kopaliny podstawowe: węgiel kamienny, surowce węglanowe i ziemia krzemionkowa mają znaczenie krajowe, a surowce pospolite (piaski kwarcowe, gliny i piaski) znaczenie lokalne. Węgiel kamienny występuje we wschodniej części gminy (między innymi na terenie Pawłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu).

Największy obszar zajmuje złoża węgla kamiennego (ok. 1/3 powierzchni gminy) zlokalizowane we wschodniej części Gminy Rejowiec Fabryczny. Należy ono do złoża Chełm II, którego zasoby bilansowe wynoszą 1 034 514 tys. ton. Określane jest ono, jako złożo perspektywiczne. Złożo Chełm II jest złożem wstępnie rozpoznany o formie pokładowej i powierzchni 17 800 ha.

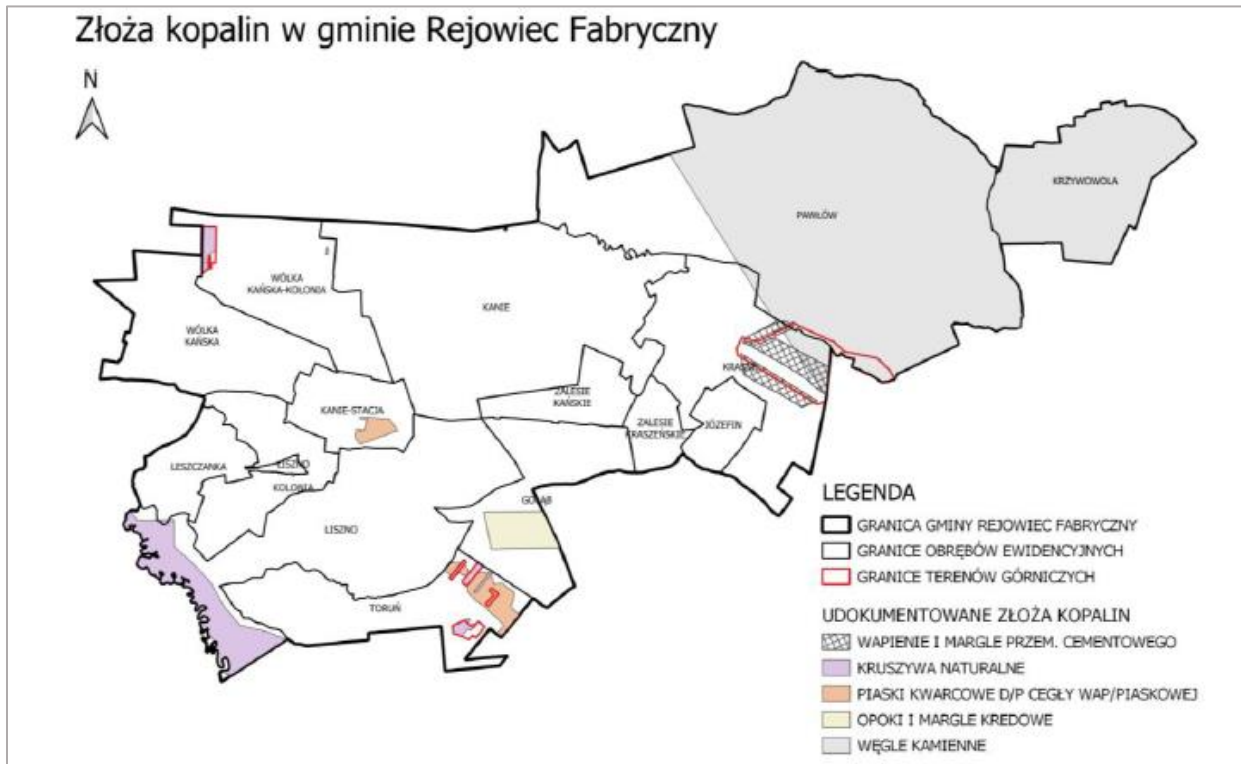
W rejonie miejscowości Gołąb zlokalizowane zostało złożo wapieni i margli dla przemysłu wapienniczego i cementowego „Nikodemówka” o powierzchni ok. 64 ha. Obejmuje ono swym zasięgiem dwa wzgórza o wysokości ok. 233 m n.p.m.

W rejonie miejscowości Krasne zlokalizowane są złoża wapieni i margli dla przemysłu wapienniczego i cementowego „Rejowiec I” o powierzchni ok. 44 ha i „Rejowiec” o powierzchni ok. 43 ha. Złożo eksploatowane jest od 1924 roku i stanowi bazę surowcową dla Cementowni „Rejowiec” S. A. , położonej w bezpośrednim sąsiedztwie kopalni. Dla złoża margla utworzony został obszar górniczy „Rejowiec” oraz teren górniczy „Rejowiec II”.

W miejscowościach Kanie – Stacja oraz Toruń znajdują się złoża piasków kwarcowych o łącznej powierzchni ok. 70 ha. W północno – zachodniej i południowo – zachodniej części gminy zlokalizowane są złoża kruszyw naturalnych. Jest to 6 złóż kruszyw naturalnych w rejonie miejscowości Toruń i Wólka Kańska. W zachodniej części gminy występuje złożo kruszyw naturalnych i torfu. Jest to złożo „Oleśniki”, które zalega w czaszy projektowanego na rzece Wieprz, zbiornika „Oleśniki”.

Mapa 4. Złoże kopalin w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny znajdują się następujące obszary i tereny górnicze:

Tabela 34. Obszary górnicze na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.

Nazwa	Nr w rejestrze	Data wyznaczenia	Status	Położenie	Złoże
Pawłów	V/1/1	6.10.1995	zniesiony (likwidacja: 13.11.2000)	Pawłów	Pawłów
Wólka Kańska I	10-3/1/49	5.07.2000	zniesiony (likwidacja: 28.02.2005)	Kol. Wólka Kańska	Wólka Kańska I
Toruń I	10-3/1/55	31.10.2000	zniesiony (likwidacja: 9.09.2013)	Toruń	
Toruń II	10-3/2/157	17.10.2002	zniesiony (likwidacja: 30.01.2012)	Toruń, dz. 764	Toruń II
Wólka Kańska II	10-3/4/255	21.09.2004	zniesiony (likwidacja: 30.04.2007)	Wólka Kańska	Wólka Kańska II

Wólka Kańska III	10-3/5/346	5.04.2007	zniesiony (likwidacja: 26.05.2017)	Wólka Kańska, dz. 12, 15, 18	Wólka Kańska III
Toruń III	10-3/7/563	15.04.2010	zniesiony (likwidacja: 18.08.2020)	Toruń, dz. 764	Toruń III
Toruń III	10-3/7/563A	23.08.2011	zniesiony (likwidacja: 18.08.2020)	Toruń, dz. 764	Toruń III
Toruń IV	10-3/8/652	28.12.2011	zniesiony (likwidacja: 30.10.2018)	Toruń, dz. 737	Toruń IV
Toruń I-1	10-3/8/731	26.06.2013	aktualny (koncesja do: 26.06.2033)	Toruń, dz. 670, 671/3, 718, 822, 673/1, 673/5, 673/6, 674/1	Toruń I
Toruń V	10-3/9/782	23.12.2014	aktualny (koncesja do 23.12.2033)	Toruń	Toruń V
Toruń IV	10-3/11/1014	11.09.2019	aktualny (koncesja do: 11.09.2034)	Toruń, dz. 737	Toruń IV
Toruń VI	10-3/11/1025	27.12.2019	aktualny (koncesja do: 27.12.2024)	Toruń, dz. 760	Toruń VI

Źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2030.

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny znajdują się bardzo zróżnicowane udokumentowane złoża kopalin, m.in.: węgla kamiennego, wapieni i margli, piasków kwarcowych, kruszyw naturalnych. Największy obszar gminy zajmuje złożo węgla kamiennego. Znajduje się ono w jej wschodniej części i jest południowym fragmentem Lubelskiego Zagłębia Węglowego. Należy do złoża Chełm II, którego zasoby geologiczne bilansowe wynoszą 1034,5 mln t. ton (w tym węgla koksowych 466,85 mln t). Złożo jest zaburzone tektonicznie i dlatego ilość pokładów jest zmienna (w osiowej części synkliny Kumowa, w otworze Rejowiec IG2 rozpoznano 23 pokłady bilansowe o miąższości 1-2,3 m. Profil nadkładu o miąższości 623-720 m budują wapień i dolomity jurajskie oraz wapień i margle kredowe, przykryte cienką warstwą osadów czwartorzędowych piasków i glin. Hydrogeologia złoża jest złożona, występują 3 poziomy wodonośne: czwartorzędowo-górnokredowy (do głębokości ok. 200 m, mineralizacja 0,38-0,74 g/l), dolnokredowo-jurajski (na głębokości 550-660 m, mineralizacja 1,60-7,21 g/l), karboński (na głębokości 640-1000 m, mineralizacja 2,58- 7,71 g/l). Złożo jest perspektywiczne, ale w większości znajduje się na terenach prawnie chronionych tj. w granicach Pawłowskiego

Obszaru Chronionego Krajobrazu. Złoże „Chełm II” jest złożem wstępnie rozpoznany, zajmuje w całości powierzchnię 17 800 ha.

W granicach gminy rozpoznano cztery złoża przemysłu cementowego (tab. 43). W rejonie miejscowości Krasne znajduje się złożo wapieni i margli o powierzchni ok. 100 ha oraz złożo surowców ilastych o powierzchni ok. 3 ha. Złożo eksploatowane było od 1924 roku i stanowiło bazę surowcową dla Cementowni „Rejowiec” S.A., zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie kopalni. W rejonie miejscowości Gołęb znajduje się złożo opoki i margli kredowych „Nikodemówka” o powierzchni ponad 140 ha. Obejmuje ono dwa wzgórza o wysokości ok. 233 m n.p.m. Miąższość złoża wynosi 19,40-56,00 m, miąższość nadkładu 0,40-1,00 m, a średnia głębokość zalegania spągu wynosi 40 metrów. W rejonie Pawłowa znajduje się także złożo surowców ilastych do produkcji cementu o powierzchni ponad 20 ha.

Wszystkie obszary zostały ustanowione dla eksploatacji kruszyw naturalnych. Granice terenów i obszarów górniczych w większości pokrywają się ze sobą. Wyjątek stanowi teren górniczy Rejowiec III, który jest większy względem obszaru górniczego Rejowiec III.

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Rejowiec Fabryczny położona jest w dorzeczu Wisły. W północno-wschodniej części, w rejonie wsi Krzywowola, biegnie dział wodny II rzędu rozdzielający dorzecze rzeki Bug i Wieprz. Przeważająca część gminy znajduje się w dorzeczu rzeki Wieprz, jedynie niewielki fragment w północno-wschodniej części leży w dorzeczu rzeki Bug. W dorzeczu Wieprza występują niewielkie ciekł o małych przepływach (Dopływ spod Torunia oraz Rów Mokry). W obrębie dorzecza rzeki Bug bierze swój początek rzeka Garka.

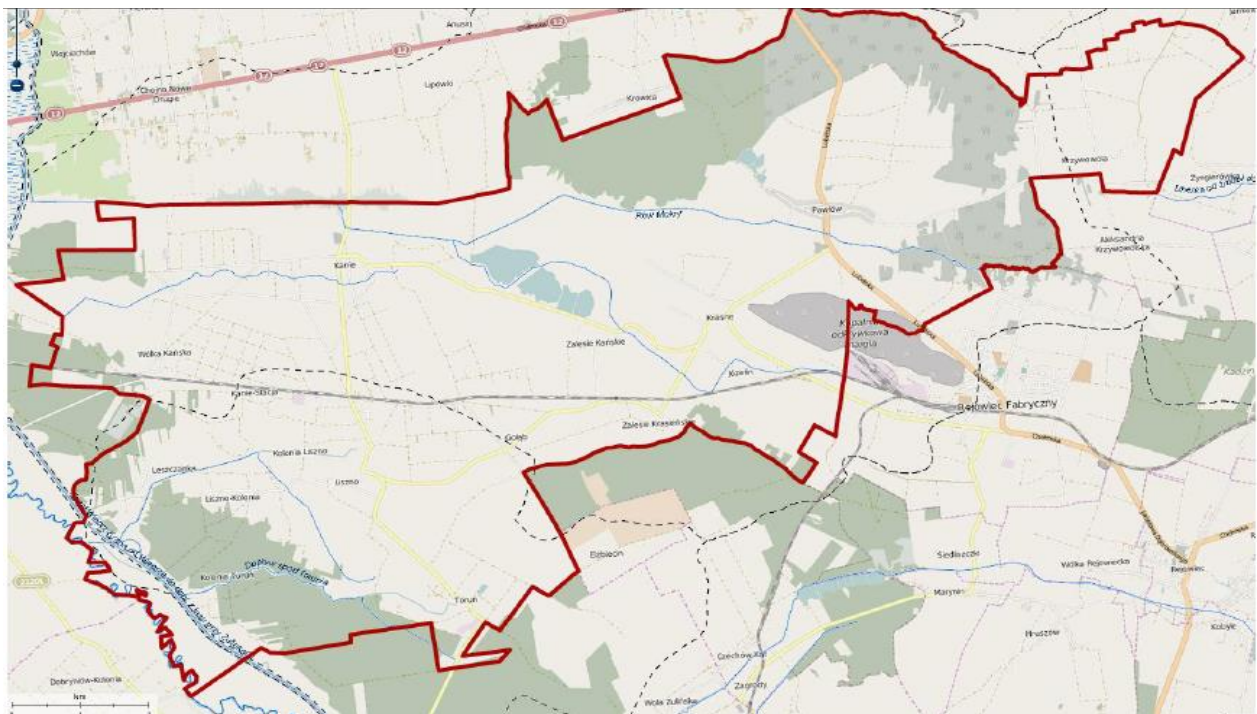
Największą rzeką w gminie jest rzeka Wieprz, która na odcinku ok. 4 kilometrów stanowi zachodnią granicę gminy. Dno doliny jest płaskie, a rzeka silnie meandruje. Przeciętna szerokość koryta rzeki wynosi od 20 do 30 metrów. Wzdłuż rzeki Wieprz biegnie kanał Wieprz-Krzna, którego głównym zadaniem jest łagodzenie deficytu wody dla potrzeb rolnictwa. Ważnym elementem sieci hydrograficznej są stawy w okolicy Zalesia Kańskiego o powierzchni około 150 hektarów oraz szeroko rozwinięty system rowów melioracyjnych w północno-zachodniej części gminy. Jest to obszar alimentacyjny wód podziemnych oraz retencyjnych wód powierzchniowych.

Zgodnie z nowym podziałem kraju na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) obszar opracowania znajduje się w obrębie JCWP, których granice pokrywają się z granicami naturalnymi cieków powierzchniowych. Są to:

- JCWP RW200011267144289 Kanał Wieprz-Krzna – zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Wpływ działalności antropogenicznej na stan JCW (funkcja JCW, sposób zagospodarowania zlewni) generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych;
- JCWP RW200010243989 Rów Mokry - zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- JCWP RW200015267143439 Uherka do Garki - zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.
- JCWP RW200010243949 – Rudka - zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- JCWP RW2000112479 – Wieprz od oddzielenia Kanału Wieprz – Krzna do Tyśmienicy - zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Mapa 5. Sieć hydrograficzna oraz rozmieszczenie JCWP na terenie Gminy.

Zródło: <http://mpzp.igeomap.pl>.

Najpoważniejszymi zagrożeniami, jakości wód na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny są zanieczyszczenia obszarowe, których źródłem jest m. in.: stosowanie nadmiernych dawek nawozów mineralnych oraz chemicznych środków ochrony roślin w rolnictwie i leśnictwie, niewłaściwy sposób gromadzenia oraz/ lub stosowania nawozów naturalnych oraz infiltracja do

gruntu ścieków bytowych z nieszczelnych zbiorników ściekowych, zwłaszcza na obszarach słabo wyposażonych w sieć kanalizacyjną. Źródłem zanieczyszczenia wód gruntowych może być także depozycja zanieczyszczeń powietrza z opadem atmosferycznym.

Teren Gminy Rejowiec Fabryczny znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych – PLGW200090 (95% powierzchni) i PLGW200091 obejmującej wschodni fragment gminy, należący do zlewni Uherki. Na tym obszarze występują 2 poziomy wodonośne pozostające w ścisłym związku hydraulicznym: górnokredowy i czwartorzędowy. Poziom górnokredowy tworzą lite skały węglanowe (kreda piszcząca, margle, margle ilaste). Kompleks ten rozluźniony jest poprzez spękania ciosowe oraz międzyławicowe, co decyduje o szczelinowym, bądź szczelinowo-warstwowym systemie krążenia wód. Poziom czwartorzędowy występuje w utworach porowych piaszczysto-żwirowych dolin rzecznych oraz torfach. Lokalnie w obszarach wododziałowych wykształcił się zawieszony poziom wód kredowych. Wody podziemne obu poziomów są zasilane przez infiltrację wód opadowych, a ich drenaż odbywa się poprzez ciekły powierzchniowe.

Zwierciadło kredowego poziomu wodonośnego na obszarze gminy ma charakter swobodny. Najwyżej znajduje się w strefie wododziałowej Wieprza i Bugu około 215 m n.p.m. i generalnie obniża się ku dolinie Wieprza do około 170 m n.p.m. Dolina rzeki Wieprz stanowi zatem główną strefę drenażu na tym obszarze. Większe spadki hydrauliczne istnieją na zachodzie w obrębie mezoregionu Pagórów Chełmskich i wyrobiska kopalni margla w Rejowcu Fabrycznym. Mniejsze gradienty hydrauliczne obserwuje się na terenie Obniżenia Dorohuckiego. Pobór wód podziemnych z poziomu górnokredowego dla odwodnienia wyrobiska górniczego kopalni w Rejowcu Fabrycznym spowodował obniżenie zwierciadła wody w południowo-wschodnim fragmencie badanej gminy. Według opracowań hydrogeologicznych obszar objęty zasięgiem znaczącego obniżenia zwierciadła pierwszego poziomu wodonośnego (PPW) zajmował w granicach gminy powierzchnię 270 ha.

Stan obu JCWPd został określony jako dobry. Jednolita część wód podziemnych PLGW200090, która obejmuje największy obszar gminy nie jest zagrożona pod względem utrzymania dobrego stanu. Zagrożona jest natomiast JCWPd PLGW200091, która obejmuje jedynie niewielkie fragmenty gminy Rejowiec Fabryczny.

Zasoby wód podziemnych na obszarze gminy Rejowiec Fabryczny dość szybko się zmieniają pod wpływem warunków atmosferycznych. Zmiany sezonowe i wieloletnie zasobów wód podziemnych na tym obszarze charakteryzują się szybkim szczypaniem oraz uzupełnianiem

zasobów. Istotny wpływ na taki rytm zmian mają warunki meteorologiczne. Najwyższe stany w ciągu roku występują zazwyczaj od kwietnia do czerwca po okresie roztopów, najniższe jesienią i zimą.

Struktura gruntów użytkowych

W Gminie Rejowiec Fabryczny tereny użytkowane zgodnie z poniższym wykresem.

Tabela 35. Struktura gruntów w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Rodzaj	Powierzchnia [ha]	Udział procentowy w powierzchni
Grunty rolne	5312,54	60,58 %
Lasy	2206,42	25,16 %
Tereny komunikacyjne	296,65	3,38 %
Grunty zabudowane	266,50	3,04 %
Wody powierzchniowe	229,78	2,62 %
Grunty zadrzewione	222,92	2,54 %
Nieużytki	160,43	1,83 %
Tereny eksploatacji kopalin	45,26	0,52 %
Użytki ekologiczne	24,14	0,28 %
Pozostałe tereny	4,79	0,05 %

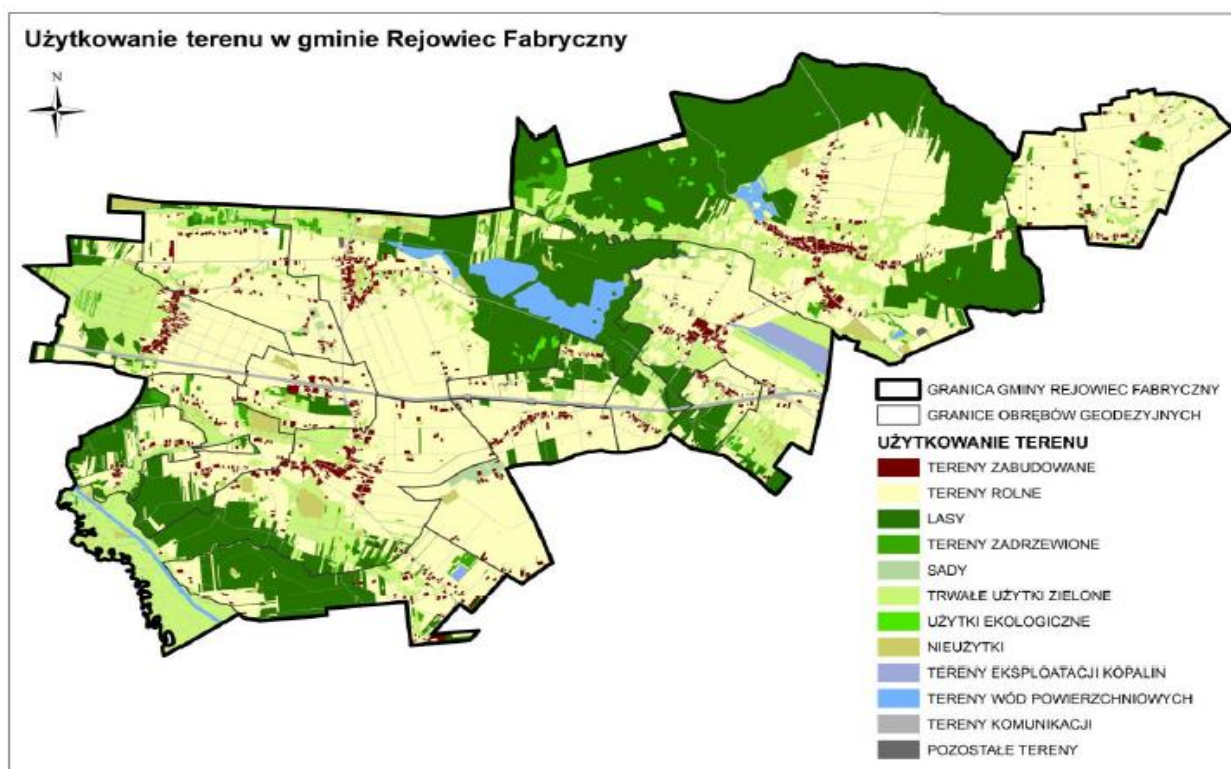
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Stan gruntów, których właścicielem jest Gmina Rejowiec Fabryczny wynosi 312 ha, w tym:

- Grunty rolne – 105 ha;
- Lasy – 2 ha;
- Grunty zadrzewione – 7 ha;
- Tereny mieszkaniowe, komunikacyjne i przemysłowe – 3 ha;
- Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe – 0,5 ha;
- Inne tereny zabudowane – 6 ha;
- Drogi – 174 ha;
- Nieużytki – 11 ha;
- Pozostałe – 3,5 ha.

Mapa 6. Użytkownie terenu w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Gleby

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny występują gleby wykształcone ze skał kredowych i z utworów plejstoceniowych oraz holoceniowych. Dominują gleby urodzajne (III i IV klasy). Gleby klasy IIIa i IIIb zajmują 18% gruntów ornych. Są to najczęściej rędziny lub gleby brunatne o korzystnych warunkach do produkcji rolnej przydatne do szerokiego zakresu upraw. Gleby te występują głównie w północnej części gminy (okolice Kaniego, Pawłowa, Krzywowoli). Gleby klasy IVa i IVb stanowią ok. 49,5% gruntów ornych. Są to rędziny, gleby brunatne lub bielcowe.

Znaczne powierzchnie zajmują one w północnej i środkowej części gminy. Gleby słabe klasy V i VI, wytworzone z utworów plejstoceniowych, występują głównie w południowej części gminy (okolice Liszna, Leszczanki, Torunia). Gleby te stanowią około 31,5% gruntów ornych. Użytki zielone zajmują 17,3% powierzchni gminy. Ich największe kompleksy znajdują się w zachodniej części gminy (w dolinie rzeki Wieprz i na zachód od Wólki Kańskiej). Gleby klas I-III podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

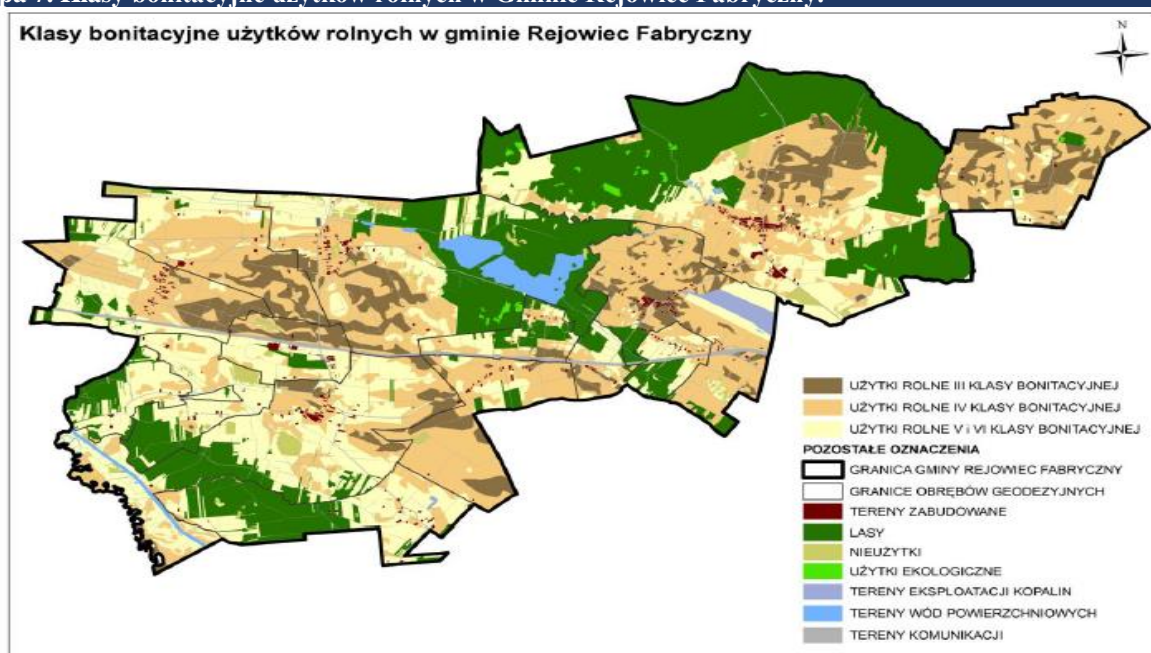
Lasy

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny lasy i zadrzewienia zajmują 2429 ha, tj. 27,6% powierzchni gminy. W większości są to lasy państwowe. Pozostałe zajmują ok. 400 ha powierzchni. Lasy administrowane są przez dwa nadleśnictwa: Krasnystaw i Chełm. Do Nadleśnictwa Chełm należą 3 obręby: Kanie, Pawłów i Krzywowola w północnej części gminy. Natomiast pozostałą część lasów obejmują obręby: Toruń, Wólka Kańska-Kańska, Liszno, Józefin, Leszczanka, Liszno-Kolonia, Wólka Kańska, Kanie-Stacja, Zalesie Kańskie, Gołąb, Krasne i Zalesie Krasieńskie, należące do Nadleśnictwa Krasnystaw.

Największy kompleks leśny stanowią lasy Pawłowskie o powierzchni 950 ha. Są to lasy zróżnicowane gatunkowo z przewagą siedlisk lasu mieszanego świeżego. W zachodniej części tego kompleksu przeważają siedliska wilgotne, a w części północnej i wschodniej mniej wilgotne z przewagą drzewostanów dębowych, dębowo-sosnowych lub sosnowych.

W zachodniej części kompleksu i w otoczeniu stawów występują drzewostany olchowe, brzoźowe i sosnowe. Drzewostany jednogatunkowe należą w tym kompleksie do rzadkości. Lasy Pawłowskie zaliczono do I kategorii o najwyższych walorach wynikających z żyzności siedlisk, wilgotności i dużej mozaikowatości. W południowo-zachodniej części gminy położony jest drugi kompleks leśny, mniej zwarty. W lasach tych na żyznych siedliskach borowych dominuje sosna. Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny występują lasy ochronne, które łącznie zajmują 55,03 ha. Należą one do kategorii ochronności wodochronnej i/lub ostoi zwierząt.

Mapa 7. Klasy bonitacyjne użytków rolnych w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

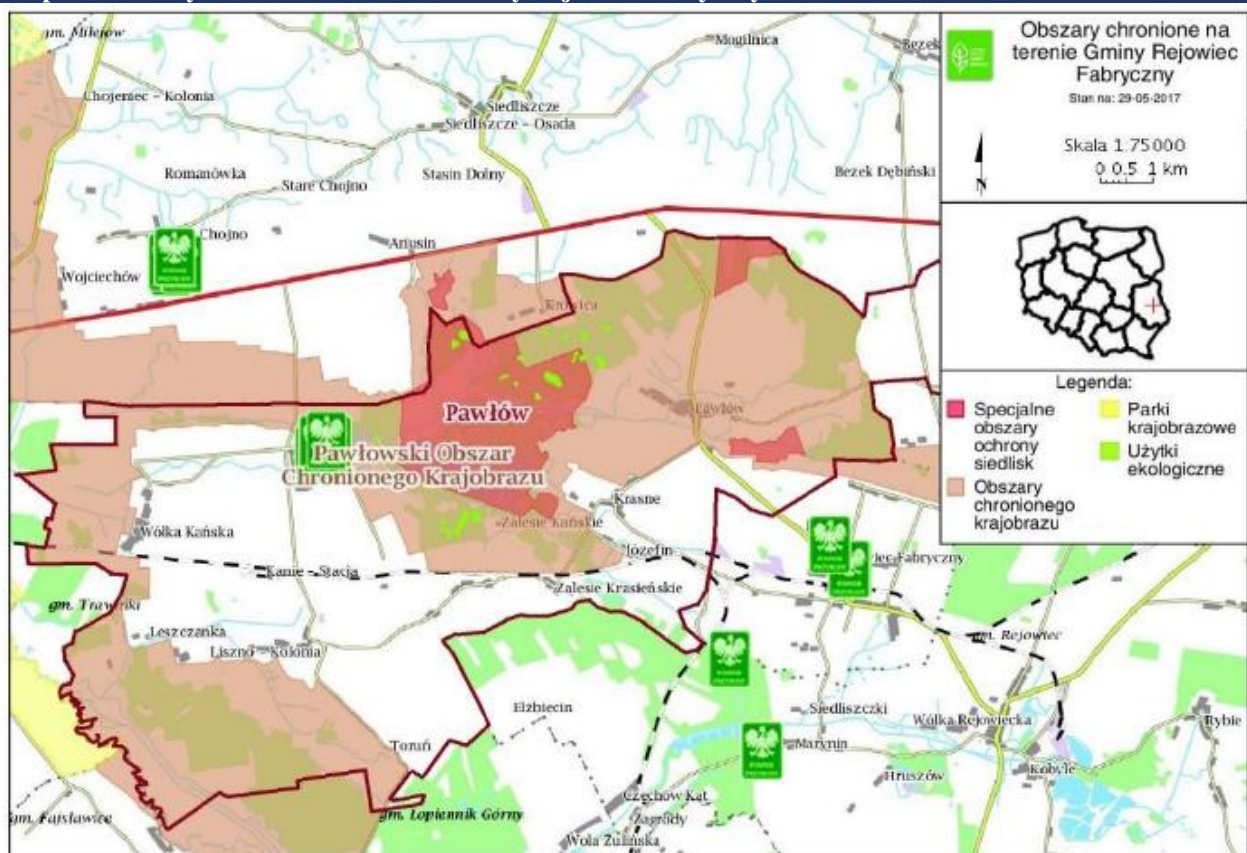
2. 5. 2. Formy ochrony środowiska oraz zabytków

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny znajdują się następujące obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm.):

- Pawłowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- obszar siedliskowy Natura 2000 Pawłów,
- użytki ekologiczne,
- drzewa uznane za pomniki przyrody.

Mapa 8. Obszary chronione na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>.

Pawłowski Obszar Chronionego Krajobrazu - został powołany w 1983 r. Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Chełmie nr XVIII/89/83 z dnia 28 marca 1983 r., zmienionej Rozporządzeniem Nr 52 Wojewody Lubelskiego z dnia 26 czerwca 1998 r. oraz Rozporządzeniem Nr 51 Wojewody Lubelskiego z dnia 28 lutego 2006 r. Pawłowski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje dolinę rzeki Dorohucz, otoczoną wzniesieniami kredowymi z półkolistym pierścieniem lasów otaczających miejscowość Pawłów oraz fragment doliny rzeki Wieprz na odcinku Trawniki - Krasnystaw. Obszar obejmuje tereny trzech gmin województwa lubelskiego: Rejowiec Fabryczny, Siedliszcze i Łopiennik Górny. Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny

obejmuje on obszary położone w południowej (wzdłuż doliny Rowu Mokrego) i południowozachodniej części (wzdłuż Kanału Wieprz – Krzna), pokrywając się tym samym z przebiegiem korytarzy ekologicznych Działy Grabowieckie i Wieprz – Krzna. Lasy Pawłowskie, zróżnicowane gatunkowo, rosną na żyznych siedliskach i dzięki temu są dość odporne na zagrożenia emisją pyłów przemysłowych i obniżania się lustra wód gruntowych. Obszar oddziela od siebie dwa zagłębienia przemysłowe, cementowe z Rejowcem Fabrycznym od Lubelskiego Zagłębienia Węglowego. Dość duży kompleks Lasów Pawłowskich w sąsiedztwie doliny rzecznej i licznych stawów rybnych stanowi o atrakcyjności tego obszaru jako miejsca wypoczynku i rekreacji. Powierzchnia obszaru wynosi 8000 ha.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Pawłów (PLH060065) obejmuje torfowiska leżące w pobliżu Pawłowa i Krowicy, część lasów leżących w pobliżu Pawłowa i kompleks stawów znajdujących się w miejscowości Kanie. Na terenie obszaru występują cenne zbiorowiska wodne, torfowiskowe, szuwarowe, łąkowe, zaroślowe i leśne.

Na obszarze zidentyfikowano 7 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Są to: - twardowodne oligo- mezotroficzne zbiorniki, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie torfowiska przejściowe i trzęsawiska, górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, grąd kontynentalny, lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe.

Obszar ten jest znaczącą w skali regionu ostoją rzadkich gatunków owadów, płazów i gadów. Występuje tu 13 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków. Odnotowano na tym terenie gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG. Głównym celem ochrony jest zachowanie silnej populacji żółwia błotnego i uzupełnienie reprezentacji strzebli błotnej. Na terenie obszaru siedliskowego rozwinęły się różne formy turystyki. Została również wytyczona ścieżka dydaktyczna „Kotlina Pawłowa”.

Głównymi zagrożeniami dla siedlisk i gatunków chronionych w ramach przedmiotowego obszaru Natura 2000 są: zasypywanie terenu, melioracje, osuszanie, odpady, ścieki, drogi, uprawa, modyfikowanie wód, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych, wydobywanie torfu, nawożenie, zmniejszenie płodności u zwierząt, zalesianie terenów otwartych, zarzucanie pasterstwa, brak wypasu, pozyskiwanie, usuwanie roślin łąkowych, koszenie.

Użytki ekologiczne – W obrębie gminy, na terenie Leśnictwa Pawłów Nadleśnictwa Chełm (w północnowschodniej i centralnej części gminy), znajdują się użytki ekologiczne, ustanowione Uchwałą Nr XXVII/169/97 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 1 marca 1997 r. w sprawie uznania obszarów bagien za użytki ekologiczne na terenie gminy Rejowiec Fabryczny. Wyznaczono 22 takie obszary o łącznej powierzchni ok. 22 ha. Celem ich utworzenia było zachowanie cennych zbiorowisk wodnych i torfowiskowych.

Pomniki przyrody - Na terenie gminy znajduje się 5 pomników przyrody, z których 4 zlokalizowane są w zabytkowym parku podworskim, przy Domu Pomocy Społecznej w Kaniem, oraz 1 w zespole kościoła parafii pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Kaniem (lipa drobnolistna). Są to: klon srebrzysty, orzech czarny, tulipanowiec amerykański oraz dwie lipy drobnolistne.

2. 5. 3. Jakość powietrza

W zakresie jakości powietrza atmosferycznego oraz emitowanych do niego zanieczyszczeń nie istnieje możliwość oszacowania danych dla poszczególnych sołectw. Spowodowane jest to m.in. brakiem punktów monitoringowych jakości powietrza. Wobec powyższego dla gminy przyjęto dane dla województwa lubelskiego.

Zgodnie z danymi dotyczącymi stanu powietrza atmosferycznego na terenie województwa lubelskiego, w tym Gminy Rejowiec Fabryczny, zawartymi w „Raporcie o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2021 roku”, zanieczyszczenie powietrza w gminie kształtowało się w następujący sposób:

- stężenie średnie roczne dwutlenku siarki wynosiło średnio $27 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy;
- stężenie średnie roczne dwutlenku azotu wynosiło średnio $13 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy,
- stężenie średnie roczne benzenu wynosiło średnio $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy, przy czym zawartość benzenu w powietrzu wyraźnie wzrosła w okresie zimowym,
- stężenie średnie roczne tlenku węgla wynosiło średnio od $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy,
- liczba dni z przekroczeniami stężenia ozonu wynosiła od 1 do 4 dni nie przekraczając dopuszczalnej normy,
- stężenie średnie roczne pyłu zawieszonego PM 10 wynosiło średnio $26 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy, przy czym zawartość tego pyłu w powietrzu wyraźnie

wzrosła w okresie zimowym, stężenie średnie roczne pyłu zawieszzonego PM_{2,5} wynosiło średnio 20 µg/m³ nie przekraczając dopuszczalnej normy,

- stężenie średnie roczne benzo/a/pirenu wynosiło średnio 4 ng/m³ przekraczając dopuszczalne normy, przy czym zawartość benzenu w powietrzu wyraźnie wzrosła w okresie zimowym.

Na podstawie przeprowadzonych badań jakości powietrza dla strefy lubelskiej, do której należy Gmina Rejowiec Fabryczny, można stwierdzić, że głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest tzw. „niska emisja” w okresie grzewczym. Następną przyczyną wysokich stężeń zanieczyszczeń są niekorzystne warunki klimatyczne tj. szczególnie niekorzystna sytuacja meteorologiczna z punktu widzenia zanieczyszczenia powietrza, a także emisja z zakładów przemysłowych, ciepłowni oraz emisja komunikacyjna. W strefie lubelskiej znaczący udział ma także emisja z rolnictwa (uprawy).

Zgodnie z wynikami oceny jakości powietrza województwa lubelskiego prowadzonymi przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, dla kryterium ochrony zdrowia, strefę lubelską, do której należy cała gmina Rejowiec Fabryczny, zaliczono do:

- klasy C ze względu na przekroczenia 24 godzinnych stężeń pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5} i benzo/a/pirenu oznaczonego w pyłe PM₁₀,
- klasy A pod względem poziomu stężenia dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, ołowiu, kadmu, arsenu, niklu,
- klasy A ze względu na brak przekroczeń poziomu docelowego ozonu (natomiast ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu do klasy D2).
- Zgodnie z klasyfikacją dla kryteriów ochrony roślin strefa ta została zaliczona do klasy A (natomiast ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu kolejny już rok do klasy D2).

W strukturze emisji dwutlenku węgla w roku kontrolnym w Gminie dominuje węgiel kamienny (85%). Zużycie energii elektrycznej przez odbiorców finalnych stanowi 11% łącznej emisji CO₂ na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny. Zużycie benzyny to 3% emisji dwutlenku węgla w Gminie Rejowiec Fabryczny w roku kontrolnym, a gazu ziemnego, gazu ciekłego i oleju napędowego 1%. 95% emisji dwutlenku węgla pochodzi z podsektora budynków mieszkalnych, co związane jest z wykorzystywaniem węgla kamiennego i gazu ciekłego, a także ze zużyciem energii elektrycznej na cele bytowe. Podsektory budynki, wyposażenie i urządzenia komunalne oraz transport prywatny i komercyjny odpowiedzialne są za 4% emisji dwutlenku węgla. Emisja

dwutlenku węgla w podsektorze komunalne oświetlenie publiczne, tabor gminny i transport publiczny stanowi 1% łącznej emisji CO₂ w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Hałas i fale elektromagnetyczne

Hałas stanowi zanieczyszczenie szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe i powodujące dyskomfort funkcjonowania człowieka w środowisku. Z uwagi na brak dużych zakładów przemysłowych, położenie z dala od większych skupisk osadniczych oraz rozproszoną sieć osadniczą, w Gminie Rejowiec Fabryczny zanieczyszczenie środowiska hałasem pochodzi głównie z komunikacji drogowej oraz kolejowej. Mniej istotny, praktycznie nieodczuwalny, jest hałas komunalny, związany z drobną działalnością usługową.

Najpowszechniej występującymi sztucznymi źródłami pól elektromagnetycznych występującymi w środowisku są:

- linie i stacje elektroenergetyczne – źródła pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 Hz;
- instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne – urządzenia wytwarzające pola elektromagnetyczne o częstotliwości od ok. 0,1 MHz do ok. 100 GHz.

Gmina Rejowiec Fabryczny nie została objęta badaniami promieniowania elektromagnetycznego (PEM). Najbliżej zlokalizowanym punktem pomiarowo – kontrolnym, na którym dokonano pomiaru poziomu promieniowania elektromagnetycznego był punkt w Rejowcu Fabrycznym ul. Reja/ Hirszfelda, dla którego dokonano pomiaru w 2019 roku. Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3 000 MHz uzyskanych dla punktu pomiarowego wyniosła poniżej 0,3 V/m. Zatem nie została przekroczona dopuszczalna wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wynosząca 7 V/m.

Największa koncentracja negatywnych czynników w obszarze środowiska naturalnego występuje w miejscowościach: Józefin, Kanie, Kanie-Stacja, Leszczanka, Liszno, Liszno-Kolonia, Pawłów, Toruń, Wólka Kańska, Zalesie Kańskie i Zalesie Krasieńskie.

Tabela 36. Poziom koncentracji negatywnych czynników w obszarze środowiska naturalnego.

	Miejscowość	Możliwość występowania zagrożenia hałasem (na obszarze stacji – bocznic kolejowej, drogi wojewódzkiej, tereny przemysłowe) (TAK/NIE)	Przekroczenie	Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% -raz na 100 lat (TAK/NIE)	Przekroczenie	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE SFERY ŚRODOWISKOWEJ
1	Gołąb	NIE	0	NIE	0	0
2	Józefin	TAK	1	NIE	0	1
3	Kanie	TAK	1	NIE	0	1
4	Kanie-Stacja	TAK	1	NIE	0	1
5	Krasne	NIE	0	NIE	0	0
6	Krzywowola	NIE	0	NIE	0	0
7	Leszczanka	NIE	0	TAK	1	1
8	Liszno	NIE	0	TAK	1	1
9	Liszno-Kolonia	NIE	0	TAK	1	1
10	Pawłów	TAK	1	NIE	0	1
11	Toruń	NIE	0	TAK	1	1
12	Wólka Kańska	TAK	1	NIE	0	1
13	Wólka Kańska-Kolonia	NIE	0	NIE	0	0
14	Zalesie Kańskie	TAK	1	NIE	0	1
15	Zalesie Krasieńskie	TAK	1	NIE	0	1
Razem:			7		4	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z programu ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2030, <https://rejowiecfabryczny.e-mapa.net/>.

2. 6. Diagnoza sfery technicznej

Sfera techniczna dotyczy degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, lokali socjalnych oraz ich stan techniczny. Do opracowania posłużono się danymi z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny oraz danych z Banku Danych Lokalnych.

Gmina Rejowiec Fabryczny posiada w swoim zasobie mienia komunalnego lokale w budynkach szkół:

- 2 lokale w Kaniem;
- 4 lokale w Liszno;
- 1 lokal w Pawłowie.

Stan techniczny wszystkich lokali jest dobry, wyposażone są w dostęp do wody, prądu, kanalizacji. Ponadto Gmina posiada lokal socjalny w Krasnem oraz lokal socjalny w Gołębiu. Ich stan techniczny jest dobry i są one wyposażone w dostęp do wody, prądu i kanalizacji.

Pozostałe budynki składające się na mienie komunalne to:

- Obiekty szkolne – 5;
- Obiekty przedszkolne – 2;
- Obiekty kulturalne – 17;
- Obiekty sportowe – 9;
- Obiekty służby zdrowia – 1;
- Inne – 3.

Budowle i urządzenia techniczne, w tym wodociągi – 3, oczyszczalnie ścieków – 2.

Tabela 37. Ilość punktów adresowych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.

Miejscowość	Liczba punktów adresowych
Gołąb	100
Józefin	60
Kanie	186
Kanie – Stacje	97
Krasne	145
Krzywowola	70
Leszczanka	33
Liszno	196
Liszno – Kolonia	77

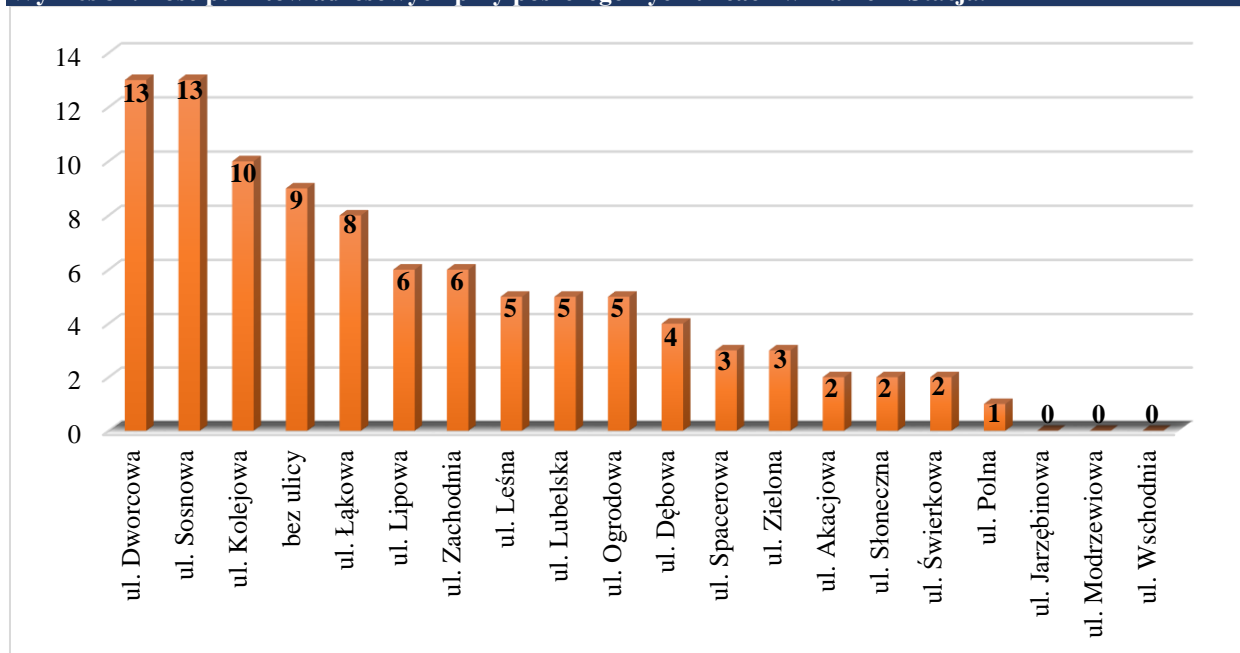

Pawłów	356
Toruń	72
Wólka Kańska	141
Wólka Kańska – Kolonia	95
Zalesie Kańskie	38
Zalesie Krasieńskie	28
Razem:	1 694

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Internetowego Menagera Punktów Adresowych.

W Gminie Rejowiec Fabryczny dominuje zabudowa zagrodowa. Budynki wielorodzinne znajdują się w miejscowościach: Krasne, Kanie-Stacja, Wólka Kańska-Kolonia. Zabudowa rozproszona występuje w miejscowościach Krzywowola i Toruń. Pozostałe sołectwa położone są przeważnie wzdłuż głównych ulic. W miejscowościach Kanie-Stacja oraz Pawłowie funkcjonują ulice.

Wykres 32. Ilość punktów adresowych przy poszczególnych ulicach w Kaniem-Stacja.

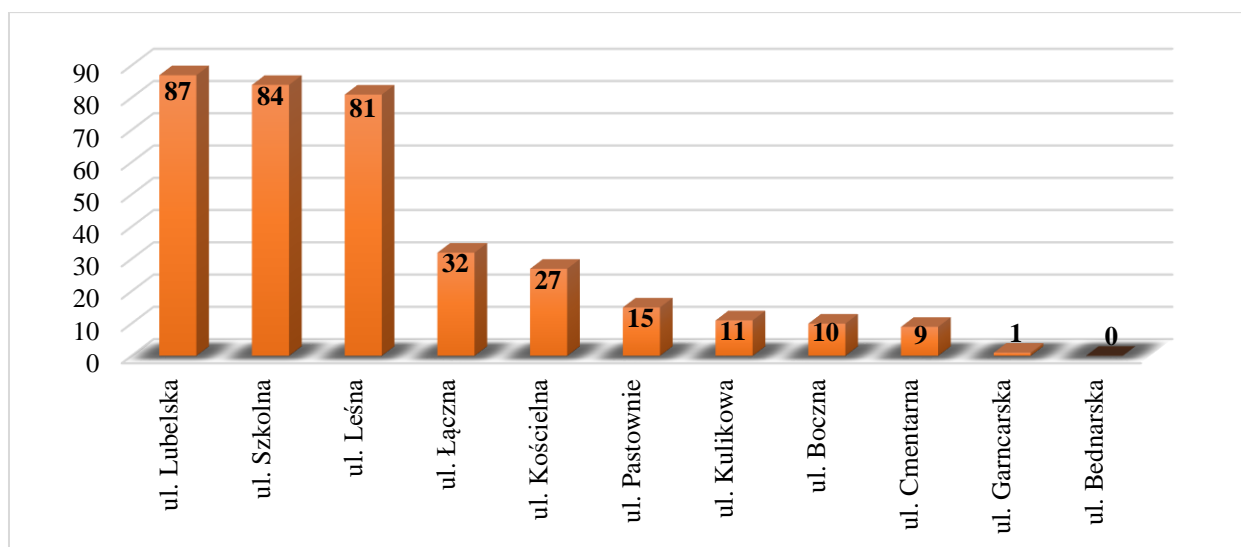

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Internetowego Menagera Punktów Adresowych.

W Pawłowie główne ulice przebiegają linearnie, a pomiędzy ulicą Kościelną i Szkolną wyodrębniony jest rynek.

Wykres 33. Ilość punktów adresowych przy poszczególnych ulicach w Pawłowie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Internetowego Menagera Punktów Adresowych.

Tabela 38. Liczba budynków użyteczności publicznej oraz terenów publicznych w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Miejscowość	Liczba budynków użyteczności publicznej oraz terenów publicznych
Gołąb	<ol style="list-style-type: none">1. Budynek Wielofunkcyjny (świetlica, lokal socjalny).2. Plac zabaw.3. Boisko sportowe.4. Park.
Józefin	<ol style="list-style-type: none">1. Świetlica wiejska.2. Plac zabaw.
Kanie	<ol style="list-style-type: none">1. Niepubliczna Szkoła Podstawowa.2. Plac zabaw.3. Budynek Wielofunkcyjny (świetlica, Strażnica OSP).4. Boisko sportowe.5. Wielofunkcyjne boisko sportowe.
Kanie – Stacje	<ol style="list-style-type: none">1. Świetlica wiejska.2. Plac zabaw.
Krasne	<ol style="list-style-type: none">1. Szkoła Filialna Szkoły Podstawowej w Pawłowie oraz punkt przedszkolny.2. Świetlica wiejska.3. Plac zabaw.4. Boisko sportowe
Krzywowola	<ol style="list-style-type: none">1. Świetlica wiejska.2. Plac zabaw.
Leszczanka	<ol style="list-style-type: none">1. Świetlica wiejska.2. Plac zabaw.

Liszno	<ol style="list-style-type: none">1. Szkoła Podstawowa im. Kard. Stefana Wyszyńskiego oraz punkt przedszkolny.2. Plac zabaw.3. Budynek Wielofunkcyjny (świetlica, biblioteka, kwiaciarnia „W te pędy”, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Prywatna Praktyka Lekarza Rodzinnego).4. Lecznica zwierząt.
Liszno – Kolonia	<ol style="list-style-type: none">1. Świetlica wiejska.2. Plac zabaw.
Pawłów	<ol style="list-style-type: none">1. Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego.2. Przedszkole Gminne.3. Gminny Ośrodek Kultury im. R. Kapuścińskiego wraz z biblioteką, muzeum garncarstwa oraz Izba Garncarska.4. Plac zabaw.5. Boisko sportowe.6. Wielofunkcyjne boisko sportowe.7. Park.8. Budynek Izby Bednarskiej.
Toruń	<ol style="list-style-type: none">1. Świetlica wiejska.2. Plac zabaw.3. Boisko sportowe.
Wólka Kańska	<ol style="list-style-type: none">1. Niepubliczna Szkoła Podstawowa.2. Plac zabaw.3. Budynek Wielofunkcyjny (świetlica, Strażnica OSP).4. Boisko sportowe.
Wólka Kańska – Kolonia	<ol style="list-style-type: none">1. Świetlica wiejska.2. Plac zabaw.
Zalesie Kańskie	<ol style="list-style-type: none">1. Świetlica wiejska.2. Plac zabaw.3. Boisko sportowe.
Zalesie Krasieńskie	<ol style="list-style-type: none">1. Świetlica wiejska.2. Plac zabaw.
Razem:	49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Rejowiec Fabryczny 2021 rok.

Najniższy poziom mieszkalnictwa oraz dostępności do budynków użyteczności publicznej występuje w miejscowościach: Krasne, Liszno-Kolonia i Wólka Kańska-Kolonia.

Niższy poziom mieszkalnictwa oraz dostępności do budynków użyteczności publicznej od średniej dla całej gminy stwierdzono także w sołectwach: Gołąb, Kanie, Kanie-Stacja, Krzywowola, Leszczanka, Liszno, Pawłów i Zalesie Kańskie.

Tabela 39. Poziom mieszkalnictwa oraz dostępności do budynków użyteczności publicznej w Gminie Rejowiec Fabryczny.

	Miejscowość	Liczba punktów adresowych	Liczba punktów adresowych na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	Liczba budynków użyteczności publicznej	Liczba budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE SFERY TECHNICZNEJ
		Próg		41,73	Próg		1,64	
1	Gołąb	100	41,49	1	4	1,74	0	1
2	Józefin	60	49,18	0	2	1,72	0	0
3	Kanie	186	45,70	0	5	1,23	1	1
4	Kanie-Stacja	97	44,09	0	2	0,91	1	1
5	Krasne	145	30,21	1	4	0,83	1	2
6	Krzywowoła	70	37,43	1	2	1,71	0	1
7	Leszczanka	33	35,87	1	2	2,17	0	1
8	Liszno	196	46,45	0	4	0,95	1	1
9	Liszno-Kolonia	77	28,00	1	2	0,73	1	2
10	Pawłów	356	45,76	0	8	1,03	1	1
11	Toruń	72	48,65	0	3	2,03	0	0
12	Wólka Kańska	141	41,96	0	4	1,71	0	0
13	Wólka Kańska-Kolonia	95	34,42	1	2	0,72	1	2
14	Zalesie Kańskie	38	33,04	1	3	2,61	0	1
15	Zalesie Krasieńskie	28	63,64	0	2	4,55	0	0
ŚREDNIA:		112,93	41,73	0,47	3,27	1,64	0,47	0,93
RAZEM:		1694	625,89	7	49	24,63	7	14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Internetowego Menagera Punktów Adresowych, Raportu o stanie Gminy Rejowiec Fabryczny 2021 rok.

2. 7. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

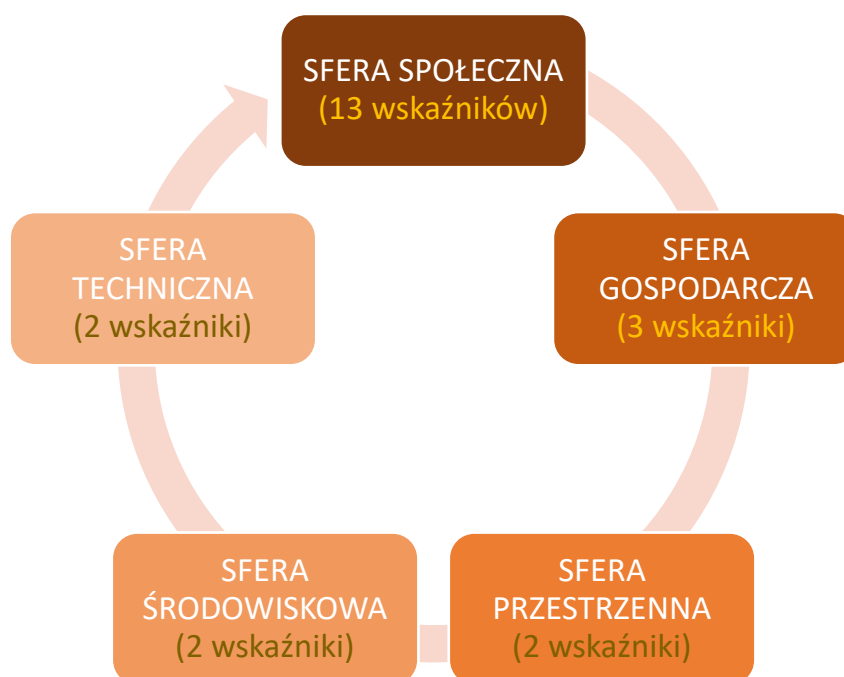
2. 7. 1. Wyznaczenie i charakterystyka obszaru zdegradowanego

Delimitacja obszaru zdegradowanego na obszarach wiejskich odbywa się poprzez zbadanie wskaźników dotyczących miejscowości lub sołectw pod kątem wykazywania stanu kryzysowego.

Delimitacja obszarów zdegradowanych na obszarach wiejskich odbyła się poprzez zbadanie **22 wskaźników** dotyczących obszarów gminy pod kątem wykazywania stanu kryzysowego, które podzielono na pięć sfer.

Wykres 34. Podział negatywnych zjawisk na sfery.

Źródło: Opracowanie własne.

Pierwszym obszarem (sferą) są zjawiska społeczne, tj.: ubóstwo (7), niski poziom kapitału społecznego (3), przestępczość (3). Łącznie dla sfery społecznej wzięto pod uwagę 13 wskaźników. Ponadto zgodnie z zasadami w zakresie rewitalizacji, w ramach opracowania wzięto pod także pod uwagę:

- ✓ sferę gospodarczą (2 wskaźniki – dotyczące działalności gospodarczej i bezrobocia),
- ✓ sferę przestrzenną (2 wskaźniki – dotyczące wyposażenia w infrastrukturę techniczną, tj. wodociągową i kanalizacyjną),
- ✓ sferę środowiskową (2 wskaźniki – dotyczące występowania hałasu i wystąpienia powodzi),
- ✓ sferę techniczną (2 wskaźniki – dotyczące liczby punktów adresowych oraz budynków użyteczności publicznej).

Dla każdej z pięciu sfer (społecznej, gospodarczej, przestrzennej, środowiskowej i technicznej) za wartość referencyjną przyjęto średnią wartość wskaźnika dla całej Gminy Rejowiec Fabryczny. We wszystkich strefach i jednostkach ewidencyjnych, w których wartość wskaźnika odchyła się od wartości referencyjnej, zdiagnozowano negatywne zjawiska.

Po analizie 22 wskaźników ukazuje się występowanie negatywnych zjawisk rozłożonych na terenie całej gminy z niewielkimi odchyleniami w poszczególnych miejscowościach. **Analiza wskaźnikowa pokazała największe nagromadzenie negatywnych zjawisk z powodu koncentracji:**

■ **negatywnych zjawisk społecznych**, w szczególności:

- ❑ **ubóstwa** (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców),
- ❑ **niskiego poziomu kapitału społecznego** (liczba zarejestrowanych NGO na 100 mieszkańców, frekwencja wyborca w Wyborach Samorządowych w 2014r. na 100 mieszkańców, frekwencja wyborca w Wyborach Samorządowych w 2018r. na 100 mieszkańców),
- ❑ **przestępczości** (liczba przestępstw na 100 mieszkańców, liczba wykroczeń na 100 mieszkańców, liczba założonych "Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców),

■ **negatywnych zjawisk gospodarczych**, w szczególności:

- ❑ **niskiego stopnia przedsiębiorczości** (liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w 2022r.),
- ❑ **bezrobocia** (liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców, liczba długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców),

- **negatywnych zjawisk przestrzennych**, w szczególności:
 - ❑ **poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną** (liczba osób korzystających z sieci wodociągowej na 100 mieszkańców i liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców),
- **negatywnych zjawisk środowiskowych**, w szczególności:
 - ❑ **poziom koncentracji negatywnych czynników** (możliwość występowania zagrożenia hałasem i prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi),
- **negatywnych zjawisk technicznych**, w szczególności:
 - ❑ **poziom mieszkalnictwa oraz dostępność do budynków użyteczności publicznej** (liczba punktów adresowych oraz liczba budynków użyteczności publicznej).

Obszar zdegradowany może stanowić jedno lub kilka miejscowości. **W Gminie Rejowiec Fabryczny cała gmina została uznana za obszar zdegradowany.**

Kluczowym elementem delimitacji obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji były konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Rejowiec Fabryczny. Konsultacje miały formę otwartych spotkań oraz badań ankietowych, zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji zawierający mapki obrazujące obszar zdegradowany i rewitalizacji z uzasadnieniem jego zasięgu i metodologią wyboru był upubliczniony na podstronie strony internetowej Gminy Rejowiec Fabryczny oraz dostępny do wglądu w Urzędzie Gminy Rejowiec Fabryczny wraz z formularzem uwag.

2. 7. 2. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Po wyznaczeniu obszaru zdegradowanego kolejnym krokiem jest wyznaczenie obszaru rewitalizacji. Odwołując się do wcześniej objaśnionych określeń – obszar rewitalizacji, to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Powierzchnia Gminy Rejowiec Fabryczny wynosi 8 779,86 ha i zamieszkiwana jest przez 4143 osoby (stan na 31.12.2021r.), zatem obszar rewitalizacji nie może przekraczać liczby:

- 1755,60 ha oraz
- 1243 osób.

W poniższej tabeli znajduje się zbiorcze zestawienie najintensywniejszego występowania negatywnych zjawisk w każdej z pięciu podstawowych sfer: społecznej (ubóstwo, aktywność społeczna i kapitał społeczny, przestępczość) oraz gospodarczej, przestrzennej, środowiskowej i technicznej.

Tabela 40. Zestawienie występowania negatywnych zjawisk w poszczególnych miejscowościach ze wszystkich sfer.

	Obszar	Liczba ludności w 2021r.	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze społecznej	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze gospodarczej	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze przestrzennej	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze środowiskowej	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze technicznej	Razem
1	Gołąb	241	5	1	1	0	1	8
2	Józefin	122	6	1	1	1	0	9
3	Kanie	407	8	1	2	1	1	13
4	Kanie – Stacje	220	8	1	2	1	1	13
5	Krasne	480	10	1	0	0	2	13
6	Krzywowola	187	3	3	2	0	1	9
7	Leszczanka	92	4	2	1	1	1	9
8	Liszno	422	7	2	2	1	1	13
9	Liszno – Kolonia	275	2	0	1	1	2	6
10	Pawłów	77	8	2	0	1	1	12
11	Toruń	148	5	1	1	1	0	8
12	Wólka Kańska	336	6	2	1	1	0	10
13	Wólka Kańska – Kolonia	276	7	2	2	0	2	13
14	Zalesie Kańskie	115	4	1	1	1	1	8
15	Zalesie Krasieńskie	44	6	1	1	1	0	9
	Gmina Rejowiec Fabryczny Razem:	4 143	89	21	18	11	14	153

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny, Ośrodka Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym, Głównego Urzędu Statystycznego - Bank Danych Lokalnych, Komisariatu Policji, Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie i ankiet konsultacyjnych.

Z analizy wskaźników 5 sfer wynika, iż najbardziej kryzysowe są następujące obszary: Kanie, Kanie-Stacja, Krasne, Liszno, Pawłów i Wólka Kańska-Kolonia.

Tabela 41. Zestawienie powierzchni i liczby mieszkańców sołectw najbardziej dotkniętych występowaniem negatywnych zjawisk w pięciu sferach.

Lp.	Nazwa sołectw	Liczba mieszkańców (na dzień 31.12.2021r.)	Powierzchnia (w ha)
1	Kanie	407	1272,68
2	Kanie-Stacja	220	221,27
3	Krasne	480	672,8
4	Liszno	422	1008,89
5	Pawłów	778	2245,44
6	Wólka Kańska-Kolonia	276	472,97
Razem:		2 583	5894,05

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych w Urzędzie Gminy Rejowiec Fabryczny.

Zestawienie liczby mieszkańców i powierzchni sołectw stanowiących obszary najbardziej dotkniętych występowaniem negatywnych zjawisk w poszczególnych sferach wskazują, że cały obszar ten nie mogą stanowić obszaru rewitalizacji, z uwagi na przekroczenie kryterium powierzchni i liczby mieszkańców.

Z tego powodu podjęto prace nad bardziej szczegółową diagnozą i zidentyfikowaniem podobszarów w powyższych sołectwach o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych i minimum w jednej z pozostałych sfer (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej) oraz określono potencjał i istotność danego podobszaru dla rozwoju gminy.

Ponadto mając na uwadze, że delimitacja obszaru rewitalizacji podlega ograniczeniu ze względu na liczbę mieszkańców i wielkość, zdecydowano, że na obszarze rewitalizowanym powinna znajdować się infrastruktura (zdegradowane obiekty lub obszary lub tereny), których przebudowa i adaptacja, ukierunkowana na poprawę jakości korzystania z przestrzeni, likwidację izolacji obszarów problemowych oraz poprawę jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych przyczynią się do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych tych obszarów. W poniżej tabeli znajdują się wyniki przeprowadzonej analizy.

Tabela 42. Kryteria włączenia podobszarów zdegradowanych do obszaru rewitalizacji.

Lp.	Nazwa sołectwa	Szczególna koncentracja negatywnych zjawisk społecznych i minimum w jednej z pozostałych sfer	Potencjał i istotność podobszaru dla rozwoju lokalnego
1	Kanie	<ul style="list-style-type: none">✓ Liczba osób korzystających z pomocy społecznej✓ Niski poziom przedsiębiorczości✓ Niski poziom wyposażenia w infrastrukturę wodociągową i kanalizacyjną	Na terenie podobszaru ma swoją siedzibę i aktywnie działa od 2004 r. Stowarzyszenie na Rzecz Ekorozwoju Wsi Kanie, które jest m. in. organem założycielskim Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Kaniem. W niedalekiej przyszłości szkoła zmieni swoją funkcjonalność oraz wymaga termomodernizacji. Dodatkowo w centrum miejscowości znajdują się tzw. „Grądky”, które poprzez odpowiednie zagospodarowanie, uatrakcyjnią miejscowość.
2	Kanie-Stacja	<ul style="list-style-type: none">✓ Liczba osób korzystających z pomocy społecznej✓ Niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym✓ Przestępczość✓ Bezrobocie✓ Niski poziom wyposażenia w infrastrukturę wodociągową i kanalizacyjną✓ Niski poziom dostępności do budynków użyteczności publicznej	W sołectwie występuje dogodne położenie komunikacyjne, poprzez przystanek PKP. Znajduje się tam zabytkowy budynek dworca kolejowego, któremu można przywrócić użyteczność. W Kanie-Stacja planuje się budowę domów wielorodzinnych, które zwiększą dostępność do lokali mieszkalnych. Najważniejszym przedsięwzięciem poprawiającym znacząco poziom życia mieszkańców jest wybudowanie kanalizacji sanitarnej, której obecnie nie ma na terenie całego sołectwa.
3	Krasne	<ul style="list-style-type: none">✓ Liczba osób korzystających z pomocy społecznej✓ Niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym✓ Bezrobocie	Obszar ten obejmuje domy jednorodzinne obok infrastruktury oświatowej, który pozbawiony jest terenów rekreacyjnych. Należy zagospodarować ten teren poprzez budowę centrum sportowo-rekreacyjnego, który podniesie aktywność mieszkańców. Również w tym podobszarze znajduje się duża działka, która poprzez odpowiednie przygotowanie terenu może być przeznaczona pod budownictwo wielorodzinne.

4	Liszno	<ul style="list-style-type: none">✓ Liczba osób korzystających z pomocy społecznej✓ Niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym✓ Przestępczość✓ Bezrobocie oraz bezrobocie długotrwałe✓ Niski poziom wyposażenia w infrastrukturę wodociągową i kanalizacyjną	W sołectwie znajduje się szkoła podstawowa, do której uczęszcza największa liczba uczniów w Gminie. Planuje się budowę centrum sportowo-rekreacyjnego przy tej szkole, który przyczyni się do rozwoju aktywności fizycznej mieszkańców. Chcą podnieść jakość wyposażenia w infrastrukturę kanalizacyjną, planuje się na terenie Liszno budowę oczyszczalni oraz kanalizacji sanitarnej.
5	Pawłów	<ul style="list-style-type: none">✓ Liczba osób korzystających z pomocy społecznej✓ Przestępczość✓ Bezrobocie oraz bezrobocie długotrwałe	Na terenie podobszaru znajduje się jedyne w całej Gminie przedszkole, które wymaga termomodernizacji poprawiającej jego efektywność energetyczną. Pawłów będący centrum życia Gminy Rejowiec Fabryczny planuje budowę stadionu, który zwiększy atrakcyjność tej miejscowości oraz aktywność jej mieszkańców. Dodatkowo planuje się budowę Sali gimnastycznej przy szkole podstawowej.
6	Wólka Kańska-Kolonia	<ul style="list-style-type: none">✓ Liczba osób korzystających z pomocy społecznej✓ Bezrobocie oraz bezrobocie długotrwałe✓ Niski poziom wyposażenia w infrastrukturę wodociągową i kanalizacyjną	Obszar ten obejmuje teren Niepublicznej Szkoły Podstawowej, która przypisana jest do miejscowości Wólka Kańska. Jednak leży ona na terenie Wólki Kańskiej-Kolonii. Szkoła ta wymaga pełnej rewitalizacji poprzez wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, pokrycia dachowego oraz docieplenie całego budynku, który zapewni poprawę energetyczną budynku, a co za tym idzie poprawę warunków dla dzieci uczących się w niej. Teren wokół szkoły należy zagospodarować pod kątem estetyki i funkcjonalności.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wskaźników dotyczących poszczególnych sfer, przeglądu danych planistycznych oraz ustaleń podczas sesji Rady Gminy Rejowiec Fabryczny.

Analizując powyższą tabelę sołectwo Kanie-Stacja i Liszno, ze względu na największą ilość negatywnych zjawisk społecznych i minimum jednego z pozostałych sfer, zostają w całości wyodrębnione jako podobszary rewitalizacji. Natomiast pozostałe sołectwa zawężone zostały do podobszarów, w których znajduje się infrastruktura ukierunkowana na poprawę jakości życia mieszkańców danych podobszarów.

Zgodnie z powyższym za **obszar rewitalizacji** uznano:

PODOBSZAR I – miejscowość Kanie-Stacja.

PODOBSZAR II – miejscowość Liszno.

PODOBSZAR III – działki w miejscowości Kanie: dz. nr: 380-388, 391/1, 392, 472.

PODOBSZAR IV – działki w miejscowości Krasne: dz. nr: 159, 166-167, 170-173, 321/6, 322-324, 326-333.

PODOBSZAR V – działki w miejscowości Pawłów: dz. nr: 940/8, 954, 963/1, 964/2, 965-970, 1451, 1452/1.

PODOBSZAR VI – działki w miejscowości Wólka Kańska-Kolonia: dz. nr: 235-237.

Obszarem rewitalizacji może zostać obszar zdegradowany w całości lub jego część, jeśli łącznie nie przekracza 20% powierzchni gminy i 30% ludności gminy.

**Łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny wynosi
1 254,89 ha, co stanowi 14,29% powierzchni gminy
i zamieszkuje ją łącznie 735 osób (17,75% populacji gminy).**

Tabela 43. Charakterystyka obszaru rewitalizacji.

Miejscowość	Ludność	Powierzchnia	% ludności	% powierzchni gminy
Kanie	38	6,151 ha	0,92 %	0,07 %
Kanie-Stacja	215	221,275 ha	5,19 %	2,52 %
Krasne	26	5,643 ha	0,63 %	0,06 %
Liszno	422	1 008,886 ha	10,19 %	11,49 %
Pawłów	13	9,541 ha	0,31 %	0,11 %
Wólka Kańska-Kolonia	21	3,397 ha	0,51 %	0,04 %
SUMA	735	1 254,89 ha	17,75 %	14,29 %
Gmina	4 143	8 779,86 ha	100 %	100 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny, OPS w Rejowcu Fabrycznym, GUS - Bank Danych Lokalnych, Komisariatu Policji, PUP w Chełmie i ankiet konsultacyjnych.

Reasumując, podobszary rewitalizacji w ramach obszarów zdegradowanych wyłoniono wprowadzając dodatkowe kryteria:

- 1) Uznano, że do obszaru rewitalizacji muszą wejść obszary zamieszkane.
- 2) Przyjęto również, że aby część obszaru zdegradowanego uznać za obszar rewitalizacji powinna znajdować się na nim infrastruktura (zdegradowane obiekty lub obszary), których przebudowa i adaptacja, ukierunkowana na poprawę jakości korzystania z przestrzeni, likwidację izolacji obszarów problemowych oraz poprawę jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych przyczynią się do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych tych obszarów.
- 3) Kolejnym kryterium było takie określenie obszaru rewitalizacji, aby w jego granicach znajdowały się obiekty, które same w sobie nie muszą być zdegradowane, ale w oparciu o ich infrastrukturę można prowadzić szereg działań i projektów służących celowi rewitalizacji społecznej, gospodarczej itp. np. świetlica, szkoła, ośrodek kultury. Stanowią one dobrą bazę do działań w sferze społecznej.

2. 8. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji

Analiza SWOT to kluczowy element podsumowania etapu badawczego i diagnostycznego w ramach opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028. Jednocześnie SWOT to forma bilansu strategicznego umożliwiającego dokonanie syntetycznego podsumowania. Dodatkowo zwięzła forma stanowi dopełnienie części opisowej podsumowania koncentrującej się na zaprezentowaniu skutków degradacji terenu uznanego obszarem rewitalizacji. Analiza SWOT składa się z dwóch odrębnych części, z których pierwsza zawiera mocne i słabe strony obszaru rewitalizacji, druga natomiast – wynikające z nich szanse i zagrożenia dla dalszego rozwoju.

Schemat 1. Schematyczne przedstawienie analizy SWOT.

Źródło: Opracowanie własne.

Poniższa analiza SWOT obejmuje główne elementy mające wpływ na rozwój gminy i regionu. Analizy dokonano w oparciu o dostępne dane uzyskane podczas prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji, w tym dane Urzędu Gminy, dane GUS, informacje zebrane podczas warsztatów grupowych, przeprowadzone badania ankietowych, a także na podstawie obserwacji własnych.

Tabela 44. Analiza SWOT Gminy Rejowiec Fabryczny oraz obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
Walory krajobrazowe	Zmniejszający się przyrost naturalny
Istnienie aktywnych stowarzyszeń i kół gospodyń	Emigracja ludzi młodych i osób dobrze wykształconych
Wysoki poziom kapitału społecznego	Utrudniony dostęp do dobrych szkół
Rosnący poziom bezpieczeństwa publicznego	Brak dostępności do opieki żłobkowej
Place zabaw i świetlice w każdej miejscowości	Niska dostępność do Zakładów Opieki Zdrowotnej
Duża liczba boisk sportowych	Niski poziom innowacyjności
Niski poziom bezrobocia	Niski wskaźnik przedsiębiorczości
Liczne obiekty zabytkowe na terenie gminy	Niska dochodowość gospodarstw rolnych
Korzystna struktura agrarna	Niski stan dróg i komunikacji
Duży potencjał dla rozwoju gospodarstw ekologicznych	Energochłonne, wymagające kompleksowej termomodernizacji budynki użyteczności publicznej
Bogate walory krajobrazowo-przyrodnicze o znaczeniu ponadregionalnym	Wymagająca uzupełnienia infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa (siłownie, skwery)
Istnienie terenów będących potencjalną bazą dla rozwoju turystyki i agroturystyki	Zwiększające się kompetencje i obowiązki gminy przy widocznych zmniejszających się dochodach
Włączenie terenów położonych w Pawłowie do Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK MIELEC	Niedostateczna dbałość o estetykę otoczenia
Dobrze zagospodarowana gospodarka odpadami	Zabudowa rozproszona i kolonijna niektórych miejscowości
Bardzo dobrze rozwinięta gospodarka wodna zaopatrująca ok. 92% ludności w gminie	Niski rozwój sieci gazowej na terenie gminy
Duża liczba przydomowych oczyszczalni	Niedostateczne wyposażenie budynków w infrastrukturę kanalizacyjną

Zadawalający stan infrastruktury elektroenergetycznej	Duży udział gospodarstw domowych ogrzewających domy węglem
Położenie w obszarze o najkorzystniejszych warunkach do rozwoju energetyki słonecznej	Brak zorganizowanych systemów ciepłowniczych
Wysoki poziom zalesienia	Niska świadomość ekologiczna
Czyste ekologicznie obszary rolne	Możliwość wystąpienia zagrożeń środowiska w szerszej skali
Otwartość władz gminy na potrzeby społeczności lokalnej	Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych w obiektach użyteczności publicznej i mieszkaniach
Stały wzrost ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej i wodociągowej	Brak chodników i ścieżek rowerowych
	Brak terenów zielonych
	Słaby rozwój bazy turystycznej, w tym agroturystyki
SZANSE	ZAGROŻENIA
Pojawienie się nowych miejsc pracy	Rosnące bezrobocie i ubożenie części społeczeństwa
Otwarcie nowych działalności gospodarczych	Brak nowych miejsc pracy
Powstawanie nowych zakładów na terenach inwestycyjnych m. in. w Specjalnej Strefie Ekonomicznej EURI-PARK MIELEC	Starzenie się społeczeństwa
Pozyskanie inwestorów zewnętrznych (krajowych i zagranicznych)	Emigracja zarobkowa ludzi młodych
Potencjał obszaru w zakresie rozwoju sieciowego produktu turystycznego poprzez wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych	Rosnące koszty utrzymania obiektów użyteczności publicznej
Realizacja nowoczesnej bazy turystyczno-rekreacyjnej	Zmniejszająca się dochodowość w rolnictwie
Rozwój mikro i małych firm	Brak instrumentów wspierających przedsiębiorczość
Wzrost przedsiębiorczości mieszkańców	Brak kompleksowo rozwiązanej gospodarki ściekowej
Rozwój agroturystyki	Wzrost zagrożenia ładu i bezpieczeństwa publicznego
Instalacja systemów odnawialnych źródeł energii, szczególnie dla budynków użyteczności publicznej	Postępujący wzrost liczby osób w grupie wieku poprodukcyjnego

Perspektywy szerszej współpracy z samorządami powiatu i województwa	Niestabilność przepisów prawa, które spowalniają działania inwestycyjne i rozwojowe
Pozyskiwanie środków dotacyjnych Unii Europejskiej na realizację projektów infrastrukturalnych i społecznych w ramach programów operacyjnych w perspektywie 2021-2027	Niewystarczająca ilość środków finansowych w budżecie gminy na inwestycje w infrastrukturę
Możliwość wykorzystania funduszy pomocowych na upowszechnienie nowoczesnych form wspomagania przedsiębiorczości	Rozdrobnienie środków finansowych gminy na wiele miejscowości
	Pogłębiające się zjawisko wykluczenia społecznego

Źródło: Opracowanie własne.

ROZDZIAŁ III.
PLANISTYCZNY

ROZDZIAŁ III. PLANISTYCZNY

3. 1. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

W niniejszym rozdziale prezentuje się całość założeń planistycznych. Część planistyczna *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028* jest odpowiedzią na wyniki przeprowadzonej diagnozy do tego dokumentu, która została zaprezentowana w formie syntezy wyników analizy porównawczej, konsultacji społecznych i analizy pogłębionej obszaru rewitalizacji oraz podsumowania wypracowanego z wykorzystaniem analizy SWOT.

Część postulatywna koncentruje się na wypracowaniu wizji opisanej językiem wartości oraz wyznaczeniu konkretnych i mierzalnych celów strategicznych rewitalizacji wraz z przeszeregowanymi działaniami. Istotnym zwieńczeniem oraz rdzeniem części planistycznej opracowania jest katalog wyspecyfikowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych dedykowanych poszczególnym podobszarom.

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż obszar rewitalizacji w gminie Rejowiec Fabryczny to sześć wyodrębnionych stref – podobszarów. Pomimo relatywnie wysokiej liczby podobszarów charakteryzują się one podobną specyfiką oraz uwarunkowaniami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Tym samym zasoby i potencjały podobszarów cechują się wysokim poziomem korelacji. W rezultacie zdecydowano o zbudowaniu jednej wizji oraz jednego spójnego zestawu celów przypisanych wszystkim podobszarom rewitalizacji.

Biorąc pod uwagę przeprowadzone prace diagnostyczne i analityczne, kompleksowy i zróżnicowany proces partycypacyjny: wizja stanu obszaru zdegradowanego (przyjętego obszaru rewitalizacji) w perspektywie roku 2028 została zdefiniowana następująco:

Obszar rewitalizacji w perspektywie 2028 roku stanie się miejscem o wysokiej jakości życia, podnoszącym standardy w kwestiach związanych z zagospodarowaniem przestrzennym.

Obszar rewitalizacji będzie terenem spójnym przestrzennie, szanującym dziedzictwo zabytkowe i kulturowe.

Rewitalizacja pokaże efektywne i skuteczne sposoby wykorzystania potencjałów na rzecz tworzenia optymalnych warunków życia i dobrostanu wszystkich.

3. 2. Cele i kierunki działań rewitalizacyjnych

Układ celów wraz z poszczególnymi kierunkami działań odnosi się również do całości obszaru rewitalizacji analogicznie, jak w przypadku wizji. Wszystkie cele rewitalizacji odpowiedzą na zdiagnozowane realne problemy oraz potrzeby mieszkańców i prowadzą do ich rozwiązania. Zostały określone przy udziale społeczności lokalnej. Ich realizacja przyczyni się do ograniczania i usuwania przyczyn zjawisk kryzysowych, a nie tylko objawów. Dają mieszkańcom, organizacjom pozarządowym oraz przedsiębiorcom szansę i możliwość wygenerowania ich własnych projektów.

Głównym celem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny jest:

"Wzrost poziomu życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez kompleksową odnowę społeczną, przestrzenną, środowiskową i infrastrukturalną"

Poniżej zaprezentowano cele strategiczne, w ramach których zostały wyznaczone kierunki działań. Kolejność celów nie stanowi o hierarchii ich ważności lub kolejności wdrażania, są one na tym samym poziomie ważności i zgodnie z zasadą kompleksowości. Warunkiem udanej rewitalizacji jest uwzględnienie wszystkich czynników równocześnie, tj. społecznych, infrastrukturalnych, środowiskowych i gospodarczych.

W ramach celu głównego zidentyfikowano 3 cele strategiczne:

Cel strategiczny 1: Aktywizacja społeczna.

Cel strategiczny 2: Odnowa przestrzeni publicznej i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców.

Cel strategiczny 3: Aktywna ochrona środowiska naturalnego.

W ramach celu strategicznego 1 planuje się realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie aktywizacji społecznej. Ważnym aspektem w ramach realizowanych przedsięwzięć będzie wzmocnienie tożsamości turystycznej i kulturowej mieszkańców gminy. Nastąpi także

zwiększenie poziomu integracji wśród mieszkańców, a przede wszystkim otworzy się możliwość użytkowania nowych obiektów sportowych i rekreacyjnych.

Cel strategiczny 2 obejmuje realizację działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych przeznaczonych do wyprowadzenia wyznaczonego obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego pod względem zagospodarowania przestrzennego i poprawy infrastruktury wpływającej na jakość życia mieszkańców. Planuje się realizację zadań, które mają na celu poprawę dostępności mieszkańców obszaru rewitalizacji, do infrastruktury technicznej, a także poprawią bezpieczeństwo. Nastąpi również zagospodarowanie i wykorzystanie budynków i ich otoczenia, które podlegają degradacji oraz zwiększenie dostępności do nowych zasobów mieszkaniowych.

Ochrona lokalnego środowiska naturalnego na obszarze rewitalizacji będzie możliwa w wyniku realizacji zadań w ramach celu operacyjnego 3. Wyznaczone kierunki działań mają na celu poprawę efektywności energetycznej oraz jakości przestrzeni publicznej. Będzie to możliwe poprzez termomodernizację obiektów użyteczności publicznej, a także zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Innym aspektem, wspomagającym będzie zagospodarowanie terenów zielonych.

Poniżej zaprezentowano układ celów strategicznych oraz odpowiadających im kierunków działań, którym przyświeca cel główny skupiający się na poprawie poziomu życia mieszkańców oraz poprawie atrakcyjności obszaru rewitalizacji.

Schemat 2. Cele i kierunki działań Gminnego Programu Rewitalizacji.

Cel główny	Wzrost poziomu życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez kompleksową odnowę poprzez kompleksową odnowę społeczną, przestrzenną, środowiskową i infrastrukturalną		
Cele strategiczne	1. Aktywizacja społeczna	2. Odnowa przestrzeni publicznych i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	3. Aktywna ochrona środowiska naturalnego
Kierunki działań	1. 1. Zwiększenie dostępności do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dla mieszkańców gminy	2. 1. Rozbudowa i poprawa infrastruktury technicznej	3. 1. Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej
	1. 2. Podniesienie atrakcyjności kulturowej i turystycznej	2. 2. Poprawa infrastruktury zapewniającej bezpieczeństwo	3. 2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i poprawa jakości powietrza
	1. 3. Zwiększenie poziomu integracji wśród mieszkańców	2. 3. Zmiana funkcjonalności budynków użyteczności publicznej	3. 3. Zagospodarowanie terenów zielonych
		2. 4. Zwiększenie dostępności do zasobów mieszkaniowych	

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny 1: Aktywizacja społeczna

1. 1. Zwiększenie dostępności do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dla mieszkańców gminy

Zadanie inwestycyjne nr 7
Budowa centrum sportowo-rekreacyjnego przy szkole podstawowej w miejscowości Liszno

Zadanie inwestycyjne nr 8
Budowa Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Pawłowie

Zadanie inwestycyjne nr 9
Budowa centrum sportu i rekreacji (stadion) w miejscowości Pawłów

1. 2. Podniesienie atrakcyjności kulturowej i turystycznej

Zadanie inwestycyjne nr 15
Rewitalizacja plebanii i zabytkowego kościoła z wyposażeniem oraz zagospodarowanie terenów obok plebanii i kościoła w miejscowości Pawłów

Zadanie inwestycyjne nr 17
Zachowanie dziedzictwa kulturowego, rozwój aktywności lokalnej społeczności

Zadanie inwestycyjne nr 19
Budowa zbiorników wodnych

1. 3. Zwiększenie poziomu integracji wśród mieszkańców

Zadanie inwestycyjne nr 16
Integracja społeczna wzmacniająca świadomość społeczeństwa

Zadanie inwestycyjne nr 18
Przeciwdziałanie alkoholizmowi i zjawisku przemocy głównie wśród osób młodych i zagrożonych wykluczeniu społecznemu

Cel strategiczny 2: Odnowa przestrzeni publicznych i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców

2. 1. Rozbudowa i poprawa infrastruktury technicznej	2. 2. Poprawa infrastruktury zapewniającej bezpieczeństwo	2. 3. Zmiana funkcjonalności budynków użyteczności publicznej	2. 4. Zwiększenie dostępności do zasobów mieszkaniowych
<u>Zadanie inwestycyjne nr 3</u> Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kanie-Stacja	<u>Zadanie inwestycyjne nr 11</u> Rozbudowa sieci dróg, ciągów pieszych i rowerowych na terenie gminy	<u>Zadanie inwestycyjne nr 1</u> Zagospodarowanie budynku po szkole podstawowej w miejscowości Kanie	<u>Zadanie inwestycyjne nr 5</u> Przygotowanie terenu pod budownictwo wielorodzinne i budowa zgodnie z przeznaczeniem w miejscowości Krasne
<u>Zadanie inwestycyjne nr 6</u> Budowa oczyszczalni i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Liszno	<u>Zadanie inwestycyjne nr 12</u> Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie gminy	<u>Zadanie inwestycyjne nr 4</u> Zagospodarowanie zabytkowego budynku dworca kolejowego w miejscowości Kanie-Stacja	
<u>Zadanie inwestycyjne nr 13</u> Rozbudowa sieci wodociągowej, modernizacja ujęć wody i oczyszczalni ścieków na terenie gminy			

Cel strategiczny 3: Aktywna ochrona środowiska

3. 1. Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej	3. 2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i poprawa jakości powietrza	3. 3. Zagospodarowanie terenów zielonych
<u>Zadanie inwestycyjne nr 10</u> Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej w miejscowości Wólka Kańska-Kolonia	<u>Zadanie inwestycyjne nr 14</u> Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych na terenie gminy	<u>Zadanie inwestycyjne nr 2</u> Zagospodarowanie centrum miejscowości Kanie – „Grądkii”
		<u>Zadanie inwestycyjne nr 10</u> Zagospodarowanie terenu i obiektów szkolnych przy szkole podstawowej w miejscowości Wólka Kańska-Kolonia

3. 3. Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny jest zgodny z podstawowymi dokumentami o charakterze planistycznym i programowym obowiązującym na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i wspólnotowym. Dodatkowo tworzy płaszczyznę zgodności pomiędzy poszczególnymi dokumentami z różnych dziedzin funkcjonowania społeczności lokalnej i samorządu. Niniejsze opracowanie jest w pełni zgodne z założeniami, priorytetami oraz celami artykułowymi w poniższych dokumentach.

3. 3. 1. Powiązania z dokumentami o charakterze ponadlokalnym

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala nowoczesności

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności - to dokument określający główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 r. Głównym celem dokumentu jest wytyczenie i charakterystyka działań skierowanych ku poprawie, jakości życia Polaków i rozwoju Polski na tle Unii Europejskiej. Założeniem strategii jest przewyższenie kryzysu finansowego w możliwie najkrótszym czasie oraz wzrost gospodarczy kraju.

Poniższa tabela prezentuje zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny z wybranymi celami w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:

Tabela 45. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala innowacyjności.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala innowacyjności	Cel strategiczny 1: Aktywizacja społeczna	Cel strategiczny 2: Odnowa przestrzeni publicznych i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Cel strategiczny 3: Aktywna ochrona środowiska naturalnego.
Cel. 3. Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki.	X		
Cel 6. Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state” Kapitał Ludzki.	X		
Cel 7. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska.			X
Cel 8. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.		X	
Cel. 11. Wzrost społecznego kapitału rozwoju.	X		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala innowacyjności.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym odnoszącym się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego państwa w ujęciu wojewódzkim w perspektywie do 2030 r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny jest zgodny z nadrzędnym celem KSRR 2030: „Celem strategicznym polityki regionalnej, określonym w KSRR jest: Efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”. KSRR ustala dwa cele szczegółowe do 2030 roku, które wpisują się w specyfikę Programu Rewitalizacji:

- ✓ Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
- ✓ Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.

Tabela 46. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny	Cel strategiczny 1: Aktywizacja społeczna	Cel strategiczny 2: Odnowa przestrzeni publicznych i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Cel strategiczny 3: Aktywna ochrona środowiska naturalnego.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030			
Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.	X		X
Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.		X	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.)

Dokument przedstawia wyzwania, jakie stoją przed polską gospodarką, a także zarysowuje przykładowe instrumenty gospodarcze, finansowe i instytucjonalne. Prezentuje on nowe podejście do polityki gospodarczej, a także inicjatywy kluczowe dla realizacji założeń przyjętych w Planie. Głównym celem jest: „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Do najważniejszych celów należą:

- ✓ Cel 1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną.
- ✓ Cel 2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.
- ✓ Cel 3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Spójność dokumentów na poziomie obszarów strategicznych i celów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 47. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny	Cel strategiczny 1: Aktywizacja społeczna	Cel strategiczny 2: Odnowa przestrzeni publicznych i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Cel strategiczny 3: Aktywna ochrona środowiska naturalnego.
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.)			
Cel 1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną.			
Cel 2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.		X	
Cel 3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.	X		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.).

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Dokument określający zasady ładu przestrzennego w Polsce. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest najważniejszym dokumentem strategicznym w kwestii zagospodarowania przestrzennego kraju. Został on stworzony w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania jego przestrzeni. Dokument zawiera cele i kierunki działań służące takiemu planowaniu przestrzennemu, który pozwoli na wzrost społeczno-gospodarczy państwa. Spójność dokumentów w najważniejszych celach została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 48. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

<p>Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny</p> <p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030</p>	<p>Cel strategiczny 1:</p> <p>Aktywizacja społeczna</p>	<p>Cel strategiczny 2:</p> <p>Odnowa przestrzeni publicznych i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców</p>	<p>Cel strategiczny 3:</p> <p>Aktywna ochrona środowiska naturalnego.</p>
<p>Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej, równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.</p>		<p>X</p>	
<p>Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w równych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury.</p>		<p>X</p>	
<p>Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.</p>			<p>X</p>
<p>Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.</p>			<p>X</p>
<p>Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.</p>		<p>X</p>	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej

Program z jednej strony będzie odpowiadał na wyzwania związane ze zmianami klimatu, przede wszystkim jednak pozwoli na stworzenie, w dłuższej perspektywie czasowej, optymalnego modelu nowoczesnej materiało- i energooszczędnej gospodarki, zorientowanej na innowacyjność i zdolnej do konkurencyjności na europejskim i globalnym rynku. Priorytetem jest, aby działania, które zostaną ujęte w NPRGN, wspierały wzrost gospodarczy.

Głównym celem Programu jest: „Rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju”. Realizacja celu głównego zakłada jednocześnie konieczność podjęcia działań stymulujących rozwój gospodarczy, potrzebę uwzględnienia ochrony środowiska oraz aspektów społecznych w planowanych przedsięwzięciach w perspektywie do 2050 roku.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 jest zgodny w zakresie następujących celów szczegółowych:

- ✓ Cel 1. Niskoemisyjne wytwarzanie energii.
- ✓ Cel 2. Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami.
- ✓ Cel 3. Rozwój zrównoważonej produkcji (przemysł, budownictwo i rolnictwo).
- ✓ Cel 4. Transformacja niskoemisyjna w dystrybucji i mobilności.
- ✓ Cel 5. Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji.

Narodowy Program Rewitalizacji 2022

Zgodnie z założeniami Narodowy Plan Rewitalizacji ma stanowić pakiet rozwiązań systemowych, będących zarazem wykładnią dla prowadzenia procesów rewitalizacyjnych jako działań kompleksowych i zintegrowanych, a także zawierać zasady tworzenia, koordynacji i wdrażania programów rewitalizacyjnych.

Realizacja założeń Narodowego Programu Rewitalizacji będzie odbywać się w ramach 4 modułów:

- opracowania dokumentów związanych z wdrażaniem NPR (np. Wytycznych ministerstwa właściwego ds. rozwoju w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych – perspektywa finansowa 2014-2020; wzorcowych dokumentów strategicznych, operacyjnych, technicznych, przetargowych etc.; tematycznych programów rozwoju) i innych

dokumentów pośrednio związanych z rewitalizacją lub jej finansowaniem (np. Umowa Partnerstwa, Regionalne Programy Operacyjne)

- wprowadzenia właściwych regulacji prawnych (dotyczących m.in.: statusu rewitalizacji i procedur jej dotyczących, powiązania rewitalizacji i planowania przestrzennego, stworzenia sprzyjającego otoczenia prawnego i zachęt do działań rewitalizacyjnych);
- określenia instrumentów wsparcia: krajowych i unijnych
- stworzenia kanałów informacji i edukacji (np. poprzez utworzenie centrum wiedzy, realizację projektów pilotażowych, kampanie informacyjne dla mieszkańców, etc.).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 w pełni wpisuje się w główne założenia Narodowego Planu Rewitalizacji, gdyż zakłada kompleksowe podejście do procesu rewitalizacji łącząc działania społeczne, gospodarcze, przestrzenne oraz środowiskowe.

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku przyjęta Uchwałą Nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 r. jest dokumentem programowym, który określa wizję oraz kierunki rozwoju regionu.

Strategia prezentuje zasadniczą zmianę podejścia do programowania rozwoju i prowadzenia polityki regionalnej. Zakłada całościowe rozumienie zarządzania, również poprzez mobilizowanie inicjatyw lokalnych. Dokument wyznacza kluczowe długoterminowe cele i kierunki rozwoju województwa lubelskiego i jest głównym dokumentem umożliwiającym racjonalne organizowanie działań i prowadzenie skoordynowanej polityki rozwoju w horyzoncie czasowym. Strategia wskazuje cztery cele strategiczne:

- ✓ Cel strategiczny 1. Kształtowanie strategicznych zasobów rolnych.
- ✓ Cel strategiczny 2. Wzmocnienie powiązań i układów funkcjonalnych.
- ✓ Cel strategiczny 3. Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu.
- ✓ Cel strategiczny 4. Wzmacnianie kapitału społecznego.

W tabeli poniżej przedstawione zostały cele strategiczne odzwierciedlające wizję Województwa Lubelskiego oraz spójność celów GPR z celami Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.

Tabela 49. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku	Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny	Cel strategiczny 1: Aktywizacja społeczna	Cel strategiczny 2: Odnowa przestrzeni publicznych i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Cel strategiczny 3: Aktywna ochrona środowiska naturalnego.
Cel 2. Wzmocnienie powiązań i układów funkcjonalnych.			X	
Cel 3. Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjał regionu.			X	
Cel 4. Wzmacnianie kapitału społecznego.		X		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego do roku 2030

Dokumentem, który reguluje politykę przestrzenną w województwie lubelskim jest Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego uchwalony Uchwałą Nr XI/162/2015 z dnia 30 października 2015r. przez Sejmik Województwa Lubelskiego. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego określa zasady i kierunki kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu oraz działania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych stanowiąc formalną i merytoryczną płaszczyznę odniesienia dla podejmowanych decyzji przestrzennych.

Tabela 50. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego do roku 2030.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego do 2030r.	Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny	Cel strategiczny 1: Aktywizacja społeczna	Cel strategiczny 2: Odnowa przestrzeni publicznych i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Cel strategiczny 3: Aktywna ochrona środowiska naturalnego.

1. Wzmacnianie zewnętrznych powiązań sieciowych oraz poprawa spójności wewnątrzregionalnej w układzie przestrzennym i społeczno-gospodarczym.	X	X	X
2. Wzrost konkurencyjności przestrzeni województwa pod względem atrakcyjności gospodarczej i warunków życia.	X	X	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego do roku 2030.

3. 3. 2. Powiązania z dokumentami o charakterze lokalnym

Gmina Rejowiec Fabryczny nie posiada aktualnej Strategii Rozwoju Gminy Rejowiec Fabryczny. Ostatnia Strategia Rozwoju Gminy była na lata 2007-2020. Podobna sytuacja jest w przypadku Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, która obowiązywała w latach 2008-2020 oraz Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (lata 2015-2020).

Studium Uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 wpisuje się w cele i kierunki zawarte w Studium Uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Należą do nich m. in.:

- ✓ Wzmacnianie roli miejscowości: Pawłów, Kanie i Liszno w strukturach przestrzennych gminy, jako podstawowych ośrodków usługowych w zakresie: oświaty, kultury, zdrowia, sportu i rekreacji oraz szeroko rozumianych usług komercyjnych, a także jako podstawowych jednostek osadniczych;
- ✓ Utrzymanie rolniczego charakteru obszarów wiejskich gminy, rozwój rolnictwa specjalistycznego oraz rozwój agroturystyki, turystyki wiejskiej, w tym opartej o zabudowę letniskową;
- ✓ Rozwój energetyki ze źródeł odnawialnych opartych o energię słoneczną;
- ✓ Dalszy rozwój infrastruktury komunikacyjnej, w tym: poprawa stanu technicznego istniejących dróg o znaczeniu lokalnym, rozwój siatki ulic w obszarach urbanizacji,

budowa sieci dróg rowerowych, rozdzielenie stref ruchu pieszego i kołowego w terenach zabudowanych;

- ✓ Dalszy rozwój infrastruktury technicznej, propagowanie proekologicznych rozwiązań dotyczących gospodarstw domowych;
- ✓ Docelowe podłączenie do sieci kanalizacji sanitarnej lub przydomowych oczyszczalni ścieków obiektów i działek budowlanych położonych na terenie gminy Rejowiec Fabryczny.

Program ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2030

Dokumentem, który reguluje politykę ochrony środowiska w gminie jest Program ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2030 uchwalony Uchwałą Nr XXXVII/215/2022 z dnia 28 lipca 2022r. przez Radę Gminy Rejowiec Fabryczny. Program ochrony środowiska został przygotowany w celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego w gminie, minimalizacji negatywnego wpływu zanieczyszczeń na poszczególne komponenty środowiska i jego całość, racjonalne gospodarowanie jego zasobami oraz ochronę jego walorów. Program uwzględnia cele sformułowane na poziomie lokalnym oraz przyjęte w dokumentach strategiczno-planistycznych na poziomie krajowym i regionalnym.

Tabela 51. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Programu ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 w perspektywą do roku 2030.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny	Cel strategiczny 1: Aktywizacja społeczna	Cel strategiczny 2: Odnowa przestrzeni publicznych i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Cel strategiczny 3: Aktywna ochrona środowiska naturalnego.
Program ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z per. do roku 2030			
Cel 1. Poprawa jakości powietrza.			X
Cel 2. Poprawa klimatu akustycznego.		X	X
Cel 5. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej.		X	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Programu ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2030.

3. 4. Projekty zadań inwestycyjnych

W przeprowadzonych w ramach Diagnozy analiz badań społecznych, wywiadów i innych form konsultacji społecznej zebrano 18 projektów zadań inwestycyjnych, które wychodzą naprzeciw zdiagnozowanym problemom, wykorzystują potencjały wyznaczonego terenu, realizują wizję i cele Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 oraz uzyskały akceptację społeczną w procesie konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy.

Projekty odpowiadają kryteriom SMART tj.:

- ✓ **S – Sprecyzowane** – projekty zawierają sprecyzowany zakres planowanych do realizacji zadań oraz odnoszą się do konkretnego miejsca w gminie,
- ✓ **M – Mierzalne** – do każdego projektu zostały określone wskaźniki produktu i rezultatów, przy pomocy których możliwe będzie zmierzenie stopnia jego realizacji,
- ✓ **A – Atrakcyjne** – projekty zostały określone z aktywnym udziałem mieszkańców Gminy Rejowiec Fabryczny, w związku z czym są dla nich atrakcyjne,
- ✓ **R – Realistyczne** – projekty zostały zweryfikowane w kontekście realności ich zrealizowania,
- ✓ **T – Terminowe** – do każdego projektu określony został planowany termin jego realizacji.

Wstępna lista projektów przedsięwzięć inwestycyjnych zawiera obligatoryjne informacje wskazane w *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, tj.: „nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce prowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji”.

W tej części Gminnego Programu Rewitalizacji przedstawione zostały mechanizmy zapewniające komplementarność pomiędzy poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi. Mechanizmy integracji obejmują również korzystanie z różnych dostępnych źródeł finansowania.

Tabela 52. Zadanie inwestycyjne nr 1.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
1	Zagospodarowanie budynku po szkole podstawowej w miejscowości Kanie			Gmina Rejowiec Fabryczny	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X		X
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie			X	
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Kanie, dz. 472	
	Poza obszarem rewitalizacji				
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	1 000 000,00	2024-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Poprawa efektywności energetycznej budynku, zmiana funkcjonalności budynku			Liczba zagospodarowanych budynków	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 53. Zadanie inwestycyjne nr 2.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
2	Zagospodarowanie centrum miejscowości Kanie – „Grądkł”			Gmina Rejowiec Fabryczny	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X		
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie				X
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Kanie, dz. 384 i 386	
	Poza obszarem rewitalizacji				
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	500 000,00	2024-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Uatrakcyjnienie miejscowości Kanie, zagospodarowanie centrum miejscowości			Liczba osób korzystających z zagospodarowanych terenów	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 54. Zadanie inwestycyjne nr 3.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
3	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kanie-Stacja			Gmina Rejowiec Fabryczny	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X	X	X
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie			X	
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Kanie-Stacja	
	Poza obszarem rewitalizacji				
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	1 500 000,00	2024-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miejscowości Kanie-Stacja i Liszno			Objętość oczyszczonych ścieków	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 55. Zadanie inwestycyjne nr 4.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
4	Zagospodarowanie zabytkowego budynku dworca kolejowego w miejscowości Kanie-Stacja			PKP	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X		X
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie			X	
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Kanie-Stacja	
	Poza obszarem rewitalizacji				
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	1 000 000,00	2024-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Przywrócenie użyteczności budynku po dworcu kolejowym			Liczba zagospodarowanych budynków	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 56. Zadanie inwestycyjne nr 5.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
5	Przygotowanie terenów pod budownictwo wielorodzinne w miejscowości Krasne wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w tym rekreacyjną.			Gmina Rejowiec Fabryczny	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X		X
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie			X	
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Krasne, dz. 159, 322, 333	
	Poza obszarem rewitalizacji				
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	500 000,00	2024-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Powierzchnie przygotowywanych terenów pod budownictwo wielorodzinne.			Powierzchnie działki pod budownictwo wielorodzinne.	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 57. Zadanie inwestycyjne nr 6.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
6	Budowa oczyszczalni i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Liszno			Gmina Rejowiec Fabryczny	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X	X	
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie			X	
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Liszno	
	Poza obszarem rewitalizacji				
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	1 500 000,00	2024-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Powierzchnie przygotowywanych terenów pod budownictwo wielorodzinne.			Powierzchnie działki pod budownictwo wielorodzinne.	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 58. Zadanie inwestycyjne nr 7.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
7	Budowa centrum sportowo-rekreacyjnego przy szkole podstawowej w miejscowości Liszno			Gmina Rejowiec Fabryczny	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X		X
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		X		
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Liszno	
	Poza obszarem rewitalizacji				
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	2 000 000,00	2023-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Zwiększenie atrakcyjności miejscowości Liszno, wzrost aktywności mieszkańców			Liczba osób korzystających z centrum sportowo-rekreacyjnego	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 59. Zadanie inwestycyjne nr 8.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
8	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Pawłowie			Gmina Rejowiec Fabryczny	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X		X
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		X		
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Pawłów, dz. 963/1 i 964/3	
	Poza obszarem rewitalizacji				
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	1 000 000,00	2024-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Dostępność uczniów do w pełni wyposażonej Sali gimnastycznej			Liczba wybudowanych sal gimnastycznych	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 60. Zadanie inwestycyjne nr 9.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
9	Budowa centrum sportu i rekreacji (stadion) w miejscowości Pawłów			Gmina Rejowiec Fabryczny	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X		X
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		X		
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Pawłów, dz. 940/8	
	Poza obszarem rewitalizacji				
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	300 000,00	2024-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Zwiększenie atrakcyjności miejscowości Pawłów, wzrost aktywności mieszkańców			Powierzchnia zagospodarowanych terenów	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 61. Zadanie inwestycyjne nr 10.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
10	Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej – zagospodarowanie terenu i obiektów szkolnych w miejscowości Wólka Kańska-Kolonia			Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Wólce Kańskiej	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X	X	X
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie				X
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Wólka Kańska-Kolonia, dz. 236/3	
	Poza obszarem rewitalizacji				
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	2 000 000,00	2024-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Poprawa efektywności energetycznej budynku szkoły, poprawa estetyki i funkcjonalności terenu wokół szkoły			Liczba zmodernizowanych budynków. Liczba zużytego oleju w m ³ .	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 62. Zadanie inwestycyjne nr 11.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
11	Rozbudowa sieci dróg, ciągów pieszych i rowerowych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny			Gmina Rejowiec Fabryczny	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X		X
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie			X	
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Gmina Rejowiec Fabryczny	
	Poza obszarem rewitalizacji		X		
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	5 000 000,00	2023-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Poprawa jakości dróg na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny, dostępność ciągów pieszych i rowerowych			Liczba (w km) wybudowanych (zmodernizowanych) dróg, ciągów pieszych i rowerowych	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 63. Zadanie inwestycyjne nr 12.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
12	Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny			Gmina Rejowiec Fabryczny	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X			X	
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie			X	
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Gmina Rejowiec Fabryczny	
	Poza obszarem rewitalizacji		X		
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	300 000,00	2024-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Poprawa efektywności energetycznej, niższe rachunki za energię			Liczba zainstalowanych nowych energooszczędnych lamp	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 64. Zadanie inwestycyjne nr 13.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
13	Rozbudowa sieci wodociągowej, modernizacja ujęć wody i oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny			Gmina Rejowiec Fabryczny	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X				X
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie			X	
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Gmina Rejowiec Fabryczny	
	Poza obszarem rewitalizacji		X		
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	3 000 000,00	2023-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy			Liczba zmodernizowanych ujęć wody, oczyszczalni ścieków	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 65. Zadanie inwestycyjne nr 14.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
14	Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny			Gmina Rejowiec Fabryczny	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X			X	
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie				X
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Gmina Rejowiec Fabryczny	
	Poza obszarem rewitalizacji		X		
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	500 000,00	2024-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Wzrost energii pozyskanej z OZE			Liczba budynków, w których zainstalowano instalacje OZE	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 66. Zadanie inwestycyjne nr 15.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
15	Rewitalizacja plebanii i zabytkowego kościoła z wyposażeniem oraz zagospodarowanie terenów obok plebani i kościoła w miejscowości Pawłów			Parafia pw. Św. Jana Chrzciciela w Pawłowie	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X		
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		X		
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Pawłów	
	Poza obszarem rewitalizacji				
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	3 500 000,00	2024-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Zwiększenie estetyki i funkcjonalności terenu			Powierzchnia zagospodarowanych terenów	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 67. Zadanie inwestycyjne nr 16.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
16	Integracja społeczna wzmacniająca świadomość społeczeństwa			Gminny Ośrodek Kultury w Pawłowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X				
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		X		
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Gmina Rejowiec Fabryczny	
	Poza obszarem rewitalizacji		X		
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	20 000,00	2023-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Włączenie grup i osób wykluczonych społecznie			Liczba osób objętych pomocą w ramach zrealizowanych projektów	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 68. Zadanie inwestycyjne nr 17.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
17	Zachowanie dziedzictwa kulturowego, rozwój aktywności lokalnej społeczności			Stowarzyszenie Rozwoju na Rzecz Gminy Rejowiec Fabryczny „Aktywni”, Stowarzyszenie Przyjaciół Pawłowa, Koła Gospodyń Wiejskich	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X				
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		X		
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Gmina Rejowiec Fabryczny	
	Poza obszarem rewitalizacji		X		
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	30 000,00	2023-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Zwiększenie aktywności społecznej, zaangażowanie lokalnej społeczności w dbanie o otoczenie.			Liczba zrealizowanych projektów na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 69. Zadanie inwestycyjne nr 18.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
18	Przeciwdziałanie alkoholizmowi i zjawisku przemocy głównie wśród osób młodych i zagrożonych wykluczeniu społecznemu			Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych, Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X				
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		X		
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Gmina Rejowiec Fabryczny	
	Poza obszarem rewitalizacji		X		
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	20 000,00	2023-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej,		

		Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne
Rezultaty	Przewidywane rezultaty	Wskaźnik rezultatów
	Realizacja projektów edukacyjnych mających na celu zapobieganiu zjawisku przemocy i alkoholizmowi	Liczba osób objętych pomocą w ramach zrealizowanych projektów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 70. Zadanie inwestycyjne nr 19.

Numer zadania	Tytuł zadania			Wnioskodawca/Realizator	
19	Budowa zbiorników wodnych			Gmina Rejowiec Fabryczny	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X			X	
Powiązanie z celami GPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		X		
Lokalizacja projektu	Umiejscowienie			Adres	
	Obszar rewitalizacji		X	Gmina Rejowiec Fabryczny	
	Poza obszarem rewitalizacji		X		
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość	Termin realizacji	Źródło finansowania		
	500 000,00	2023-2028	Budżet Państwa, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne		
Rezultaty	Przewidywane rezultaty			Wskaźnik rezultatów	
	Uregulowanie gospodarki wodnej na terenie gminy.			Liczba zrealizowanych projektów na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Na kolejność realizacji projektów rewitalizacyjnych wpływ będzie mieć rozwiązanie najbardziej naglących potrzeb obszaru rewitalizacji oraz możliwość ich realizacji w oparciu o zewnętrzne źródła dofinansowania. Kluczowe projekty rewitalizacyjne pozwolą uruchomić inne działania i projekty rewitalizacyjne na obszarze rewitalizacji.

Powyższy katalog projektów nie jest zamknięty, nabór projektów do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 będzie ciągły.

Na stronie internetowej Gminy Rejowiec Fabryczny <http://www.ug.rejowiec.pl/> i w niniejszym opracowaniu (Załączniki) zamieszczona została fiszka zgłoszenia projektu rewitalizacyjnego. Wójt Gminy Rejowiec Fabryczny wraz z Radą ds. Rewitalizacji będzie podejmował decyzje o włączeniu zaproponowanego projektu zgodnie z postępowaniem opisanym w podrozdziale 4. 1. System realizacji (wdrażania), w tym monitoring skuteczności działań oraz sposób modyfikacji GPR, rozdział IV. WDROŻENIOWO-EWALUACYJNY.

ROZDZIAŁ IV.
WDROŻENIOWY

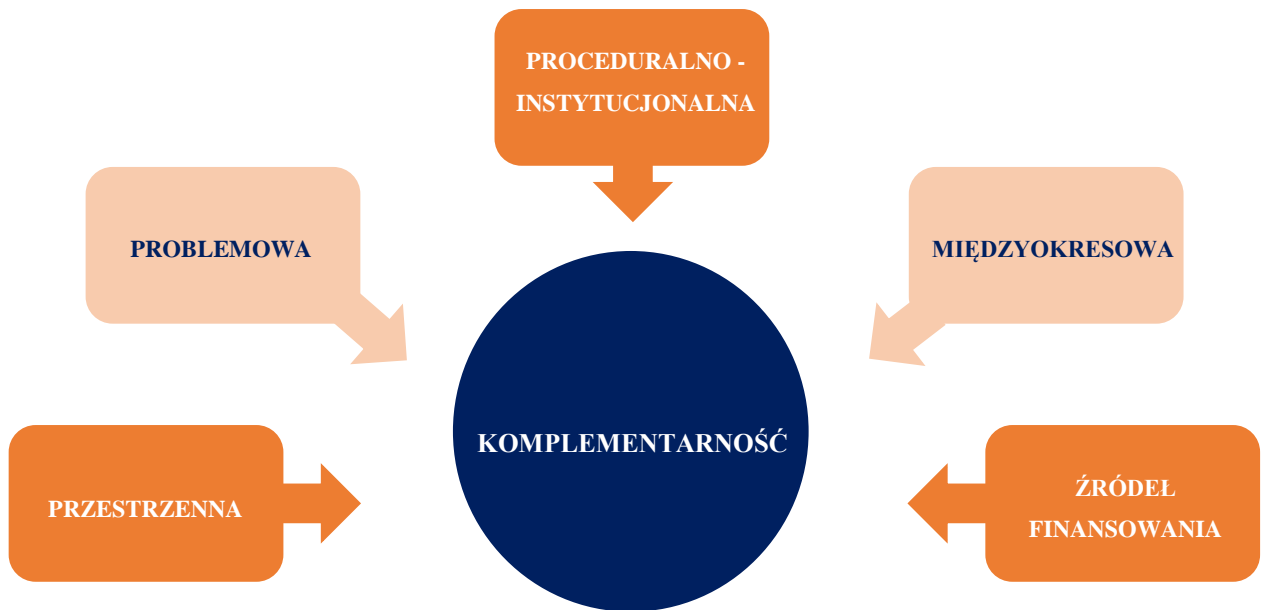
ROZDZIAŁ IV. WDROŻENIOWY

4. 1. Komplementarność i mechanizmy integrowania

Zapewnienie w procesie rewitalizacji skutecznych powiązań między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi warunkuje skuteczność podejmowanych działań w odniesieniu do założonych celów. Realizowane przedsięwzięcia powinny kompleksowo i pozytywnie wpływać na niwelację zdiagnozowanych problemów zgłoszonych przez interesariuszy i zidentyfikowanych na etapie diagnozy, we wszystkich badanych sferach, w szczególności: społecznej, gospodarczej, przestrzennej, środowiskowej i technicznej. Realizacja projektów, które w wysokim stopniu są komplementarne optymalizuje także efektywność wydatkowanych środków i zwiększa możliwości osiągnięcia zakładanych rezultatów.

Wzajemna komplementarność przedsięwzięć ujętych w niniejszym Programie rewitalizacji została zapewniona w szczególności w wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz źródeł finansowania.

Schemat 3. Wymiary komplementarności przedsięwzięć.

Źródło: Opracowanie własne.

4. 1. 1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 została zapewniona poprzez wskazanie przedsięwzięć w jak największym stopniu oddziałujących na obszar rewitalizacji. Celem uniknięcia punktowej interwencji, ujęte w Programie przedsięwzięcia dopełniają się przestrzennie i tym samym powodują, że program rewitalizacji efektywnie obejmuje swoją interwencją cały obszar objęty kryzysem.

Dobór zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich charakter wynika ze zidentyfikowanych na etapie diagnozy potrzeb i problemów obszaru rewitalizacji, tak, by w maksymalnym stopniu ograniczał występowanie negatywnych zjawisk.

Dzięki realizacji zakładanych przedsięwzięć, pozytywne skutki widoczne będą na całym obszarze, ponieważ wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystać z nich będą mogli głównie mieszkańcy obszaru, ale także całej gminy, jak i osoby odwiedzające Gminę Rejowiec Fabryczny. Realizacja ich w przyjętej formule będzie zapobiegać przenoszeniu się różnych problemów na dalsze obszary gminy.

Wybrane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą wzajemnie powiązane, a także wzajemnie się dopełniają. Zadania infrastrukturalne zakładają prowadzenie tam działań o charakterze społecznym (w tym zwiększenie dostępu i jakości do usług edukacyjnych, turystycznych, kulturalnych, integracyjnych i aktywizującym mieszkańców).

Działania rewitalizacyjne związane z modernizacją infrastruktury technicznej służą zarówno poprawie jakości życia mieszkańców, zwiększeniu ład przestrzennego, jak również będą miały pozytywny wpływ na poprawę jakości środowiska naturalnego, poprzez działania związane z poprawą efektywności energetycznej i pozyskiwaniem energii ze źródeł odnawialnych.

Dodatkowo w celu wykazania komplementarności karty planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawierają prognozowane rezultaty. Natomiast lista planowanych projektów rewitalizacyjnych zawiera informację na temat oddziaływania zadania w odniesieniu do pięciu sfer. Będzie to przeciwdziało fragmentaryzacji zadań, a rewitalizacja uzyska kompleksowy charakter.

4. 1. 2. Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa w Gminnym Programie Rewitalizacji została zapewniona poprzez takie wskazanie przedsięwzięć, by w jak najszerszym stopniu rozwiązywały one zdiagnozowane problemy i jednocześnie, niezależnie od swojego charakteru, tematycznie się dopełniały.

Mając powyższe na uwadze, w programie wzięto pod uwagę by przedsięwzięcia przeciwdziałały niekorzystnym zjawiskom w różnych sferach (mających swój wyraz w różnych celach programu) a także, by wzajemnie się uzupełniały. Zdefiniowana w Programie lista przedsięwzięć sprawia, że program oddziałuje na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, środowiskowym, technicznym). Wzajemne dopełnianie się poszczególnych przedsięwzięć z listy szczegółowej zostanie zapewnione na poziomie aplikowania o środki UE, gdzie kryterium dopełniania się z innymi przedsięwzięciami lub tworzenia z nimi pozytywnej synergii będzie kryterium dostępu, a sfinansowanie przedsięwzięcia niepowiązanego komplementarnie z innymi będzie niemożliwe.

Komplementarność problemowa została zachowana poprzez:

- ✓ opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi,
- ✓ wizję stanu obszaru po zrealizowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji,
- ✓ cele rewitalizacji wraz z kierunkami działań,
- ✓ planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wraz z ich opisami,
- ✓ mechanizmy zapewnienia komplementarności.

Należy podkreślić, że przyjęto zasadę, iż komplementarność problemowa występuje, jeżeli jest wykazane dopełnianie się przedsięwzięć w zakresie przeciwdziałania, co najmniej jednemu problemowi społecznemu i co najmniej jednemu innemu, niż problem społeczny.

4. 1. 3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Skuteczne zarządzanie rewitalizacją jako procesem wielopłaszczyznowym i wieloaspektowym jest jednym z kluczowych elementów sukcesu wdrożenia programu rewitalizacji. Podmiotem wdrażającym Gminny Program Rewitalizacji jest Gmina Rejowiec Fabryczny.

Za realizację Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiadać będzie Wójt Gminy Rejowiec Fabryczny i Zespół ds. Rewitalizacji. Zespół ten zapewni reprezentatywność w systemie

zarządzania wszystkich sektorów: społecznego, publicznego i gospodarczego. Umieszczenie głównego Operatora rewitalizacji w ramach istniejących struktur Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny zapewni skuteczne zarządzanie Programem oraz pozwoli na kontynuację i uzupełnienie działań podejmowanych w ramach realizacji polityk publicznych.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna będzie przede wszystkim polegała na integrowaniu i współpracy w ramach działań poszczególnych podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji. Kluczowe znaczenie w tym zakresie ma kooperacja pomiędzy Operatorem rewitalizacji a poszczególnymi stanowiskami występującymi w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy, jednostkami organizacyjnymi i pozostałymi interesariuszami procesu. Na poziomie proceduralnym komplementarność będzie zachowana poprzez mechanizmy wpisane w regulamin prac Zespołu ds. Rewitalizacji.

4. 1. 4. Komplementarność międzyokresowa

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 zakłada ciągłość programową, w stosunku do działań prowadzonych w okresach wcześniejszych. Stanowi on rozwinięcie i uzupełnienie działań realizowanych przez Gminę Rejowiec Fabryczny w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny w okresie 2016-2023.

GPR spełnia wymogi komplementarności międzyokresowej, a przedsięwzięcia rewitalizacyjne w nim zawarte są komplementarne z działaniami realizowanymi w poprzednich okresach programowania środków zewnętrznych.

Przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych mają swoją ciągłość i kontynuację w obecnym dokumencie, przede wszystkim poprzez kontynuację działań w obszarze dziedzictwa kulturowego, rozbudowy miejsc spędzania wolnego czasu oraz miejsc rekreacji i aktywnej rekreacji. Dodatkowo działania zostaną rozszerzone o aspekty społeczne w taki sposób, aby inwestycje w ramach rewitalizacji mogły służyć również grupom zagrożonym wykluczeniem społecznym.

4. 1. 5. Komplementarność źródeł finansowania

Źródła finansowania przedsięwzięć realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 będą pochodzić ze środków

publicznych oraz prywatnych. Zaplanowano także finansowanie poszczególnych przedsięwzięć zgodnie z zasadą dodatkowości, przy wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych oraz programów krajowych. Taki montaż finansowy uwzględnia różne metody pozyskiwania środków finansowych. Jako szczególnie ważne uznać należy zaangażowanie środków prywatnych: organizacji pozarządowych i przedsiębiorstw.

GPR obejmuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które będą finansowane lub współfinansowane z różnych źródeł publicznych i prywatnych, w tym w szczególności z:

- ✓ Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- ✓ Europejskiego Funduszu Społecznego,
- ✓ Funduszu Spójności,
- ✓ Budżetu Gminy Rejowiec Fabryczny,
- ✓ Środków krajowych,
- ✓ Środków prywatnych: organizacji pozarządowych, parafii.

4. 2. Ramy finansowe oraz źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych

4. 2. 1. Ramy finansowe

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne, uwzględnione w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028, obejmują zadania o charakterze głównym, których realizacja uzależniona została przede wszystkim od możliwości finansowych gminy oraz stopnia efektywności pozyskiwania środków na realizację poszczególnych projektów. W tym kontekście przedmiotowy plan finansowy ma charakter indykatywny i obejmuje wszystkie zidentyfikowane projekty.

Łączna wartość projektów zaplanowanych w ramach GPR zamyka się kwotą 24.170.000,00 zł. Zaplanowane działania będą zrealizowane w okresie obowiązywania dokumentu tj. do roku 2028 włącznie i w ramach planowanego harmonogramu wówczas, gdy zostaną pozyskane zakładane środki zewnętrzne. Uzyskanie wsparcia zewnętrznego ma kluczowe znaczenie dla efektywności i kompleksowości procesu rewitalizacji. W przypadku braku wsparcia, gmina będzie sukcesywnie prowadziła zaplanowane działania będące w jej kompetencji, jednak ograniczone własne możliwości finansowe mogą znacząco wpłynąć na zakres i czas ich realizacji.

W ramach poszczególnych zidentyfikowanych podobszarów rewitalizacji, wydatki kształtują się na poziomie przedstawionym w poniższej tabeli.

Tabela 71. Ramy finansowe dla poszczególnych wyznaczonych podobszarów rewitalizacji.

Podobszar rewitalizacji	Wartość projektów
Podobszar I. Działki w Kaniem nr: 380-388, 391/1, 392	1.500.000,00
Podobszar II. Kanie-Stacja	2.500.000,00
Podobszar III. Działki w Krasnem nr: 159, 166-167, 170-173, 321/6, 322-324, 326-333	500.000,00
Podobszar IV. Liszno	3.500.000,00
Podobszar V. Działki w Pawłowie nr: 940/8, 954, 963/1, 964/2, 965-970, 1451, 1452/1	4.800.000,00
Podobszar VI. Działki w Wólce Kańskiej-Kolonii nr: 235-237	2.000.000,00
W podobszarach i poza podobszarami rewitalizacji	9.370.000,00
Razem:	24.170.000,00

Źródło: Opracowanie własne.

Szczegółowe rozbiecie interwencji z uwzględnieniem podziału na poszczególne projekty znajduje się w poniższej tabeli. Poza ramowym okresem realizacji, szacunkowymi kosztami obejmuje ona również potencjalne źródła finansowania.

Tabela 72. Zadania rewitalizacyjne Gminy Rejowiec Fabryczny w wymiarze finansowym.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt (zł)	Planowane źródło finansowania
1	Zagospodarowanie budynku po szkole podstawowej w miejscowości Kanie	Gmina Rejowiec Fabryczny	2024 - 2028	1.000.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
2	Zagospodarowanie centrum miejscowości Kanie – „Grądky”	Gmina Rejowiec Fabryczny	2024 - 2028	500.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
3	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kanie-Stacja	Gmina Rejowiec Fabryczny	2024 - 2028	1.500.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
4	Zagospodarowanie zabytkowego budynku dworca kolejowego w miejscowości Kanie-Stacja	PKP	2024 - 2028	1.000.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
5	Przygotowanie terenu pod budownictwo wielorodzinne i budowa zgodnie z przeznaczeniem w miejscowości Krasne	Gmina Rejowiec Fabryczny	2024 - 2028	500.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
6	Budowa oczyszczalni i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Liszno	Gmina Rejowiec Fabryczny	2024 - 2028	1.500.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
7	Budowa centrum sportowo-rekreacyjnego przy szkole podstawowej w miejscowości Liszno	Gmina Rejowiec Fabryczny	2023 - 2028	2.000.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
8	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Pawłowie	Gmina Rejowiec Fabryczny	2024 - 2028	1.000.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
9	Budowa centrum sportu i rekreacji (stadion) w miejscowości Pawłów	Gmina Rejowiec Fabryczny	2024 - 2028	300.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
10	Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej – zagospodarowanie terenu i obiektów szkolnych w miejscowości Wólka Kańska-Kolonia	Gmina Rejowiec Fabryczny	2024 - 2028	2.000.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
11	Rozbudowa sieci dróg, ciągów pieszych i rowerowych na terenie gminy	Gmina Rejowiec Fabryczny	2023 - 2028	5.000.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy

Gminny Program Rewitalizacji
Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt (zł)	Planowane źródło finansowania
12	Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie gminy	Gmina Rejowiec Fabryczny	2024 - 2028	300.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
13	Rozbudowa sieci wodociągowej, modernizacja ujęć wody i oczyszczalni ścieków na terenie gminy	Gmina Rejowiec Fabryczny	2023 - 2028	3.000.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
14	Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny	Gmina Rejowiec Fabryczny	2024 - 2028	500.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
15	Rewitalizacja plebanii i zabytkowego kościoła z wyposażeniem oraz zagospodarowanie terenów obok plebanii i kościoła w miejscowości Pawłów	Parafia pw. Św. Jana Chrzciciela w Pawłowie	2024 - 2028	3.500.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
16	Integracja społeczna wzmacniająca świadomość społeczeństwa	Gminny Ośrodek Kultury w Pawłowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym	2024 - 2028	20.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
17	Zachowanie dziedzictwa kulturowego, rozwój aktywności lokalnej społeczności	Stowarzyszenie Rozwoju na Rzecz Gminy Rejowiec Fabryczny „Aktywni”, Stowarzyszenie Przyjaciół Pawłowa, Koła Gospodyń Wiejskich	2024 - 2028	30.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
18	Przeciwdziałanie alkoholizmowi i zjawisku przemocy głównie wśród osób młodych i zagrożonych wykluczeniu społecznemu	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych, Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym	2024 - 2028	20.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy
19	Budowa zbiorników wodnych	Gmina Rejowiec Fabryczny	2023 - 2028	500.000,00	FE dla Lubelskiego, PROW, UE, budżet państwa, budżet gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

4. 2. 2. Źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 73. Mapa pozycjonowania dostępnych Funduszy pomocowych UE i EOG w alokacji 2021-2027 oraz innych dostępnych funduszy krajowych na finansowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Lp.	FUNDUSZE CELE/PRIORYTETY	CELE STRATEGICZNE		
		Aktywizacja społeczna	Odnowa przestrzeni publicznej i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Aktywna ochrona środowiska naturalnego
1.	UMOWA PARTNERSTWA NA LATA 2021-2027			
	1. 1. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA LUBELSKIEGO 2021-2027			
	1. Badania naukowe i innowacje	-	-	-
	2. Transformacja gospodarcza i cyfrowa regionu	-	-	-
	3. Ochrona zasobów środowiska i klimatu	-	-	+
	4. Efektywne wykorzystanie energii	+	-	+
	5. Zrównoważona mobilność miejska	-	-	-
	6. Zrównoważony system transportu	-	-	-
	7. Lepsza dostępność do usług społecznych i zdrowotnych	+	-	-
	8. Zwiększenie spójności społecznej	+	-	-
	9. Zaspokajanie potrzeb rynku pracy	+	-	-
	10. Lepsza edukacja	+	-	-
	11. Rozwój zrównoważony terytorialnie	+	+	+

Lp.	FUNDUSZE CELE/PRIORYTETY	CELE STRATEGICZNE		
		Aktywizacja społeczna	Odnowa przestrzeni publicznej i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Aktywna ochrona środowiska naturalnego
1. 2. FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA INFRASTRUKTURĘ, KLIMAT, ŚRODOWISKO 2021-2027				
	1. Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności	-	-	+
	2. Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR	-	-	+
	3. Transport miejski	-	-	-
	4. Wsparcie sektora transportu z Funduszu Spójności	-	-	-
	5. Wsparcie sektora transportu z EFRR	-	-	-
	6. Zdrowie	-	-	-
1. 3. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA NOWOCZESNEJ GOSPODARKI 2021-2027				
	1. Wsparcie dla przedsiębiorców	+	-	-
	2. Środowisko sprzyjające innowacjom	-	-	+
	3. Zazielenienie przedsiębiorstw	-	-	-
1. 4. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA POLSKI WSCHODNIEJ 2021-2027				
	1. Przedsiębiorczość i innowacje	-	-	-
	2. Energia i klimat	-	-	+
	3. Zrównoważona mobilność miejska	-	-	-
	4. Spójna sieć transportowa	-	-	-
	5. Turystyka oraz usługi uzdrowiskowe	-	-	-

Lp.	FUNDUSZE CELE/PRIORYTETY	CELE STRATEGICZNE		
		Aktywizacja społeczna	Odnowa przestrzeni publicznej i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Aktywna ochrona środowiska naturalnego
	1. 5. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ROZWOJU SPOŁECZNEGO 2021-2027			
	1. Lepsze polityki dla rozwoju społecznego	+	-	-
	2. Rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi	+	-	-
	3. Równe szanse dla wszystkich	+	+	-
	4. Zdrowie	-	-	-
	5. Szkolnictwo wyższe i nauka	-	-	-
	6. Innowacje społeczne	-	-	-
	1. 6. FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ROZWÓJ CYFROWY 2021-2027			
	1. Priorytet I – Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego Internetu szerokopasmowego	+	-	-
	2. Priorytet II – Zaawansowane usługi cyfrowe	-	-	-
2.	KRAJOWY PLAN ODBUDOWY 2021-2027			
	1. Odporność i konkurencyjność gospodarki	-	+	-
	2. Zielona energia i zmniejszenie energochłonności	-	-	+
	3. Transformacja cyfrowa	-	-	-
	4. Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia	-	-	-

Lp.	FUNDUSZE CELE/PRIORYTETY	CELE STRATEGICZNE		
		Aktywizacja społeczna	Odnowa przestrzeni publicznej i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Aktywna ochrona środowiska naturalnego
	5. Zielona, inteligentna mobilność	-	-	+
3.	FUNDUSZ SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI 2021-2027	-	-	-
4.	MECHANIZMY FINANSOWE EOG 2021-2027			
	4.1. FUNDUSZE NORWESKIE I EOG 2022-2028			
	1. Edukacja	+	-	-
	2. Badania podstawowe	-	-	-
	3. Badania stosowane	-	-	-
	4. Kultura	-	-	-
	5. Rozwój przedsiębiorczości i innowacje	-	-	+
	6. Rozwój lokalny	+	+	+
	7. Sprawy wewnętrzne	-	-	-
	8. Środowisko	-	-	+
	9. Zdrowie	-	-	-
	10. Sprawiedliwość	-	-	-
	11. Dialog społeczny – godna praca	-	-	-
	12. Aktywni obywatele – fundusz krajowy	-	-	-
5.	EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNY NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH (EFRROW)	-	+	-

Lp.	FUNDUSZE CELE/PRIORYTETY	CELE STRATEGICZNE		
		Aktywizacja społeczna	Odnowa przestrzeni publicznej i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Aktywna ochrona środowiska naturalnego
6.	EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNICZY GWARANCJI (EFRG)	-	+	-
7.	EUROPEJSKI FUNDUSZ MORSKI I RYBACKI	-	-	-
8.	PROGRAMY WSPÓLNOTOWE UE 2021-2027			
	8. 1. Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME)	-	-	-
	8. 2. Kreatywna Europa	-	-	-
	8. 3. Erasmus+	+	-	-
	8. 4. Działania na rzecz środowiska i klimatu (LIFE)	-	-	+
	8. 5. Europa dla Obywateli	-	-	-
	8. 6. Zdrowie na rzecz wzrostu gospodarczego	-	-	-
	8. 7. Horyzont 2020	+	-	-
9.	DUŃSKIE FUNDACJE VELLUX	-	-	+
10.	PROGRAMY OPERACYJNE BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO	+	-	+
11.	PROGRAMY OPERACYJNE POLSKIEJ AGENCJI ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	-	-	-

Lp.	FUNDUSZE CELE/PRIORYTETY	CELE STRATEGICZNE		
		Aktywizacja społeczna	Odnowa przestrzeni publicznej i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Aktywna ochrona środowiska naturalnego
12.	PROGRAMY OPERACYJNE POLSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU	+	+	-
13.	PROGRAMY OPERACYJNE NARODOWEGO CENTRUM BADAŃ I ROZWOJU	-	-	-
14.	PROGRAMY OPERACYJNE MINISTERSTWA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO	-	-	-
15.	PROGRAMY OPERACYJNE MINISTERSTWA EDUKACJI I NAUKI	+	-	-
16.	PROGRAMY OPERACYJNE MINISTERSTWA SPORTU I TURYSTYKI	+	-	-
17.	PROGRAMY OPERACYJNE NARODOWEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ	-	-	+
18.	PROGRAMY OPERACYJNE WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ	-	-	+
19.	FUNDACJE KRAJOWE	+	+	-

Lp.	FUNDUSZE CELE/PRIORYTETY	CELE STRATEGICZNE		
		Aktywizacja społeczna	Odnowa przestrzeni publicznej i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Aktywna ochrona środowiska naturalnego
20.	FUNDACJE ZAGRANICZNE	+	-	-
21.	REGIONALNE FUNDUSZE POŻYCZKOWE	-	+	-
22.	REGIONALNE FUNDUSZE PORĘCZENIOWE	-	+	-
23.	FUNDUSZE INWESTYCYJNE	+	-	-
24.	FUNDUSZE VENTURE CAPITAL	+	-	-
25.	FUNDUSZE HANDINGOWE	+	-	-
26.	FUNDUSZE LUKSEMBURSKIE	-	+	-
27.	BANK ŚWIATOWY	-	-	+
28.	EUROPEJSKI BANK INWESTYCYJNY	-	-	+
29.	BANK RADY EUROPY	-	-	+
30.	BANKI POLSKIE	+	+	-
31.	EMISJA OBLIGACJI (KOMUNALNYCH I PRYWATNYCH)	-	-	+
32.	CROWDFUNDING	-	+	-
33.	PARTNERSTWO PUBLICZNO - PRYWATNE (PPP)	-	-	-

Lp.	FUNDUSZE CELE/PRIORYTETY	CELE STRATEGICZNE		
		Aktywizacja społeczna	Odnowa przestrzeni publicznej i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców	Aktywna ochrona środowiska naturalnego
34.	FINANSOWANIE KRZYŻOWE CROSSFINANSING	-	-	+
35.	FINANSOWANIE HYBRYDOWE	-	-	+

Źródło: Opracowanie własne.

Z przeprowadzonego pozycjonowania wynika, iż przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpisane w cele strategiczne „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028”, mogą być finansowane z 40 programów w ramach, których spozycjonowano 57 celów/priorytetów, i tak:

- 1) Cel 1. Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji - 16 programów w ramach, których spozycjonowano 13 celów/priorytetów.
- 2) Cel 2. Wzmacnianie świadomości i poziomu integracji społecznej na obszarze rewitalizacji oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu - 13 programów w ramach, których spozycjonowano 4 celów/priorytetów.
- 3) Cel 3. Poprawa sytuacji na rynku pracy i zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji dla działalności gospodarczej - 17 programów w ramach, których spozycjonowano 12 celów/priorytetów.

4. 3. Partycypacja społeczna

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania przez nich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Może przybierać różnego rodzaju formy i odnosić się do różnych grup społecznych. Cechą charakterystyczną partycypacji jest aktywny udział wszystkich partnerów biorących udział w procesie współdziałania. Partycypacja społeczna polega na komunikowaniu się mieszkańców i innych interesariuszy z władzami gminy oraz ich obustronnej współpracy. Dlatego tak ważne jest dotarcie do jak najszerszego grona interesariuszy.

Z uwagi na to, iż Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze operacyjnym, wdrożenie całego programu, w tym zawartych w nim działań i przedsięwzięć, angażuje wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Uczestnictwo różnych grup interesariuszy należy umożliwić na wszystkich etapach prac nad Programem (diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania).

Proces partycypacji społeczności lokalnej w realizacji GPR odbywał się:

1. Pośrednio – poprzez informowanie przy wykorzystaniu strony internetowej gminy, w publikacjach i broszurach promocyjnych i informacyjnych, Biuletynie Informacji Publicznej gminy;
2. Bezpośrednio – podczas spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami lokalnych środowisk, organizacjami pozarządowymi.

Interesariuszami, w stosunku do których prowadzona będzie polityka komunikacji i informacji będą: mieszkańcy gminy, mieszkańcy obszaru rewitalizacji (w tym także poszczególne grupy społeczne, takie jak młodzież, seniorzy, osoby niepełnosprawne itp.), lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe, przedstawiciele instytucji funkcjonujących na terenie gminy.

Zgodnie z art. 6 ustawy o rewitalizacji formalnym konsultacją społeczną w Gminie Rejowiec Fabryczny poddano:

- projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny wraz z załącznikami (Diagnoza, mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji);

- projekt uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny;
- projekt uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 wraz z załącznikami (Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028, załączniki w formie map).

Proces opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny miał charakter partycypacyjny, gdyż zapewniony został udział interesariuszy na wszystkich etapach prac. Proces ten otworzyło spotkanie informacyjno – konsultacyjne, na którym omówiono metodykę tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji i przebiegu procesu delimitacji obszarów zdegradowanych oraz wyznaczenia obszarów rewitalizacji. Warsztaty te odbyły się 23 czerwca 2022r. w siedzibie Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny wraz z Wójtem Gminy, pracownikami Urzędu oraz mieszkańcami.

Pierwszym etapem prac było przeprowadzenie ankiety mającej na celu poznanie opinii mieszkańców na temat potrzeby przeprowadzenia rewitalizacji oraz w celu poznania problemów i oczekiwań związanych z kierunkami działań rewitalizacyjnych. Ankiety oraz formularze zgłaszania przedsięwzięć rewitalizacyjnych były udostępnione na stornie internetowej gminy, w Urzędzie Gminy Rejowiec Fabryczny oraz w formie kwestionariusza on-line. Odpowiedzi ankietowanych i formularze zbierane były do 25 lipca 2022r. Podsumowanie ankiet i zebranych uwag zamieszczono w 10 rozdziale Diagnozy społecznej, gospodarczej, przestrzennej, środowiskowej i technicznej.

Następnym działaniem w ramach zapewnienia partycypacji społecznej były konsultacje społeczne dotyczące projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny. Mieszkańcy gminy mogli zgłaszać swoje uwagi do projektu uchwały oraz do udostępnionych wraz z nią załączników, tj.: Diagnoza z przeprowadzenia procesu delimitacji, mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji od dnia 9 stycznia 2023r. do dnia 13 lutego 2023r. Wypełnione formularze można było dostarczyć drogą elektroniczną na wskazany w ogłoszeniu adres e-mailowy, bezpośrednio do Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny lub wypełnić kwestionariusz on-line. Raport z przeprowadzenia konsultacji został podany na stornie internetowej oraz Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Konsultacje w takiej samej formie odbyły się odnośnie projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny. Trwały one w terminie: od 20 lutego 2023r. do 22 marca 2023r.

W końcowym etapie prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 formalnym konsultacjom społecznym poddano roboczą wersję tego dokumentu. Przeprowadzono je w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym.

Przejawem partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania Programu będzie udział mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, wspólnot mieszkaniowych i innych zainteresowanych osób w realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Za proces wdrażania Programu odpowiedzialny będzie Zespół ds. Rewitalizacji. Z kolei funkcję doradczą, opiniującą oraz monitorującą sprawował będzie Komitet Rewitalizacji. Możliwe będzie także zgłaszanie nowych projektów w procesie aktualizacji Programu.

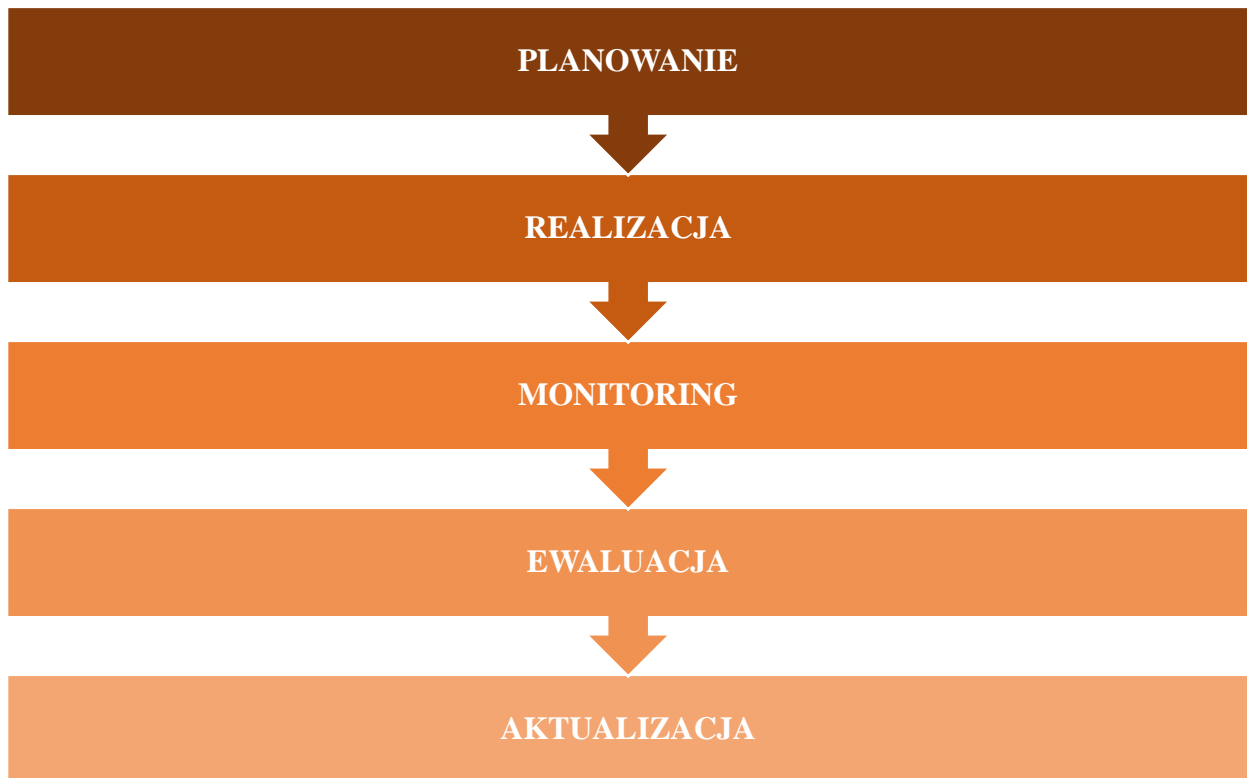
Wszelkie informacje o prowadzonych działaniach rewitalizacyjnych i aktualizacjach będą przekazywane mieszkańcom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców.

4. 4. System wdrażania, w tym monitoring skuteczności działań oraz sposób modyfikacji GPR

System monitorowania realizacji jest procesem ciągłym, mającym na celu dokonanie analizy stanu zaawansowania wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejewiec Fabryczny na lata 2023-2028. W wyniku podejmowanych działań stopniowo będą osiągnane cele rewitalizacji i w związku z tym będą zmieniały się priorytety.

Schemat 4. System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

Pierwszym etapem wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji jest przyjęcie go stosowną uchwałą Rady Gminy. Kolejnym etapem jest realizacja poszczególnych projektów, dzięki czemu osiągnane będą cele. W trakcie wdrażania GPR odbywa się ocena stopnia jego realizacji oraz postępów i rezultatów realizacji celów rewitalizacji oraz projektów, tzw. monitoring, który prowadzi do aktualizacji zapisów Programu, jeżeli wystąpiły odchylenia od pierwotnie zaplanowanego stanu docelowego.

4. 4. 1. System wdrażania GPR

System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji został oparty o zasadę współpracy i dialogu wszystkich interesariuszy m. in.:

- ✓ mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- ✓ prywatnych właścicieli nieruchomości znajdujących się na obszarze rewitalizacji,
- ✓ przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji,
- ✓ organizacje pozarządowe,
- ✓ wspólnoty wyznaniowe, kościoły itp. znajdujące się na obszarze rewitalizacji,
- ✓ Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny oraz jednostki organizacyjne gminy,
- ✓ inne podmioty publiczne.

Bezpośredni nadzór nad realizacją GPR będzie pełnił Wójt Gminy Rejowiec Fabryczny. Koordynatorem wdrażania GPR będzie Koordynator Zespołu ds. Rewitalizacji, który będzie kierował pracą Zespołu ds. Rewitalizacji.

Zespół ds. Rewitalizacji zostanie powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Rejowiec Fabryczny i będzie odpowiedzialny przede wszystkim za zarządzanie, przygotowanie sprawozdań i raportów ewaluacyjnych z realizacji oraz przygotowanie aktualizacji GPR. Ponadto Zespół zajmować się będzie rekomendowaniem propozycji zgłaszanych projektów celem wpisania ich do Gminnego Programu Rewitalizacji, jak również będzie monitorował realizację działań i projektów rewitalizacyjnych oraz upowszechniał działania w zakresie realizacji procesu rewitalizacji w gminie. W skład Zespołu wejdą m. in. pracownicy Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych gminy. Dopuszcza się także możliwość uczestnictwa w pracach zespołu osób spoza składu zespołu (przedstawicieli różnych środowisk oraz specjalistów z zakresu działań podejmowanych na obszarze objętym procesem rewitalizacji), po podjęciu przez Zespół decyzji o konieczności skorzystania ze wsparcia tych osób.

4. 4. 2. Monitoring i ewaluacja

Postęp w realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028, a także poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie podlegać monitorowaniu. Cechą monitoringu jest dokonywanie stosownych pomiarów w trakcie realizacji Programu, aby uzyskać wiedzę o osiągniętym postępie na danym etapie wdrażania, w stosunku do przyjętych założeń.

Monitoring Programu prowadzony będzie w celu zapewnienia prawidłowości w jego realizacji oraz określenia stopnia postępu w osiągnięciu założonych celów. Monitorowanie polegać będzie na systematycznym zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących realizacji poszczególnych projektów. Analiza danych ilościowych i jakościowych umożliwi odpowiednio wczesne wykrywanie niezgodności, a także umożliwi zapobieganie możliwym do pojawienia się problemom. Planuje się zastosowanie trzech podstawowych form monitoringu:

- ✓ monitoring rzeczowy – który polegać będzie na bieżącej kontroli przeprowadzanych w danym czasie przedsięwzięć, pozyskiwaniu informacji na temat postępów w ich realizacji, zapewnieniu zgodności z założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji. W przeprowadzaniu monitoringu rzeczowego wykorzystane zostaną wskaźniki produktu i rezultatu określone dla danego projektu.
- ✓ monitoring finansowy – umożliwi kontrolę finansowych założeń projektów infrastrukturalnych, inwestycyjnych i społecznych oraz zapewni trwałość osiągniętych rezultatów. Dodatkowym aspektem monitoringu finansowego będzie pomoc partnerom uczestniczącym w rewitalizacji w uzyskaniu informacji na temat możliwych źródeł finansowania zewnętrznego różnych przedsięwzięć.
- ✓ ewaluacja oddziaływania programu – oznacza poddanie GPR cyklicznej ocenie jego aktualności i stopnia realizacji. Ocena (ewaluacja) Programu Rewitalizacji dokonywana będzie w połowie okresu realizacji (ewaluacja mid-term) oraz na zakończenie okresu realizacji (ewaluacja ex-post). Ocena mid-term obejmować będzie analizę efektywności funkcjonowania przyjętego systemu realizacji Programu, jego skuteczności w zakresie osiągania założonych celów, racjonalności wykorzystania środków. Ocena ex-post pozwoli na weryfikację osiągnięcia zakładanych wskaźników i prowadzona będzie w celu zgromadzenia wyników prac związanych z Gminnym Programem Rewitalizacji.

Za monitoring Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiedzialny będzie Zespół ds. Rewitalizacji, we współpracy z Komitetem Rewitalizacji. Dzięki prowadzonemu systematycznie monitoringowi, możliwa będzie wczesna diagnoza pojawiających się trudności, mających wpływ na realizowane przedsięwzięcia, ich terminowość i osiągnięcie celów Programu. Monitoring będzie się opierał na pozyskiwaniu i analizowaniu danych dotyczących poszczególnych przedsięwzięć zapisanych w Programie, nadzorze prowadzonych inwestycji, obserwowaniu zmian zachodzących w wyniku realizacji działań. W ramach monitoringu, opracowywane będą co 2 lata sprawozdania z realizacji zaplanowanych przedsięwzięć i celów Programu.

4. 4. 3. System informacji i promocji

Prowadzenie procesu rewitalizacji, jak i jego wdrażanie nakłada na Gminę Rejowiec Fabryczny obowiązek informacyjny. Celem komunikacji społecznej jest nie tylko podniesienie świadomości społeczeństwa poprzez poinformowanie jak największej liczby interesariuszy o ostatecznych zapisach GPR, ale także zaproszenie ich do aktywnego uczestniczenia w pracach nad realizacją postawionych celów i zachęcać ich do zgłaszania własnych propozycji działań.

Promocja dokumentu jest ważnym elementem realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Działania promocyjne powinny być skierowane przede wszystkim do społeczności lokalnej, rad sołeckich, organizacji pozarządowych, partnerów społeczno-gospodarczy, w tym lokalnych przedsiębiorców oraz mediów.

Informowanie i promocja Gminnego Programu Rewitalizacji na poziomie gminy będzie prowadzona przez Wójta Gminy Rejowiec Fabryczny za pomocą:

- ✓ oficjalnej strony internetowej Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny (<http://www.ug.rejowiec.pl/>), na której umieszczone będą informacje o GPR, realizacji projektów itp.
- ✓ plakatów informacyjnych w Urzędzie Gminy Rejowiec Fabryczny oraz na tablicach w poszczególnych sołectwach,
- ✓ informacji zamieszczanych w lokalnych mediach,
- ✓ organizacji spotkań dla społeczności lokalnej, organizacji pozarządowych, przedstawicieli lokalnych środowisk dotyczących wdrażania czy aktualizacji GPR.

4. 4. 4. Sposób modyfikacji i aktualizacji GPR

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 będzie podlegał procedurze aktualizacji. W przypadku, gdy GPR będzie wymagał uaktualnienia lub zmiany, będzie to dokonywane przez Radę Gminy w formie uchwały, na wniosek Wójta, po zapoznaniu się z wnioskami Zespołu ds. Rewitalizacji i Komitetu Rewitalizacji.

Podstawą do aktualizacji Programu mogą być również wnioski poszczególnych interesariuszy rewitalizacji, składane za pośrednictwem ich przedstawicieli w Komitecie Rewitalizacji lub bezpośrednio do Urzędu Gminy. Potrzeba aktualizacji Gminnego Programu

Rewitalizacji może wynikać ze zmiany uwarunkowań lokalnych, pojawienia się nowych problemów i potrzeb albo pojawienia się nowych szans rozwojowych. Przesłanką dla podjęcia aktualizacji Programu mogą być wnioski z przeprowadzonego monitoringu i ewaluacji Programu. Pod względem formalnym, proces aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji będzie przebiegał następująco – zgodnie ze wskazanymi etapami wskazanej procedury:

- ✓ ocena aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji raz na trzy lata;
- ✓ opiniowanie oceny przez Komitet Rewitalizacji;
- ✓ ogłoszenie zaopiniowanej oceny na stronie internetowej Urzędu Gminy i w BIP;
- ✓ wniosek do Rady Gminy o zmianę Gminnego Programu Rewitalizacji;
- ✓ dokonanie zmian w Gminnym Programie Rewitalizacji;
- ✓ przeprowadzenie konsultacji społecznych aktualizowanego Gminnego Programu Rewitalizacji;
- ✓ przeprowadzenie procedury opiniowania Programu przez uprawnione instytucje oraz procedura środowiskowa
- ✓ podjęcie uchwały przez Radę Gminy w Rejowcu Fabrycznym.

4. 4. 5. Koszty zarządzania

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023 – 2028, funkcję operatora procesu rewitalizacji będzie pełnił Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny. Całość procesu wdrażania, monitoringu i ewaluacji będzie realizowana przez pracowników Urzędu Gminy w ramach obowiązków służbowych, w związku z tym nie przewiduje się ponoszenia dodatkowych kosztów w związku z obsługą procesu.

Komitet Rewitalizacyjny powołany przez Wójta Gminy Rejowiec Fabryczny, jako ciało doradcze, funkcjonować będzie w oparciu o przedstawicieli Urzędu Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych, jak również wyłonionych przedstawicieli podmiotów publicznych i prywatnych. Praca w ramach Komitetu Rewitalizacyjnego będzie miała charakter społeczny, nieodpłatny.

4. 5. Określenie zmian w uchwałach dotyczących zasobu mieszkaniowego gminy i zasad wynajmowania lokali w tym zasobie

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Dz. U. z 2022 r. poz. 172, 975, 1561, 2456) implementacja GPR prowadzi ze sobą szereg zmian podejmowanych uchwałami dotyczących:

1. Wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.
2. Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasad i kryteriów wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel.

W Gminie Rejowiec Fabryczny jest to: Uchwała Nr IX/54/2019 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 27 września 2019r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2020 – 2024”. Jednak z uwagi na charakter planowanych przedsięwzięć nie przewiduje się zmian w powyższej uchwale w przypadku wdrożenia GPR w Gminie Rejowiec Fabryczny.

4. 6. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji uchwali Rada Gminy Rejowiec Fabryczny w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia GPR. Komitet Rewitalizacji stanowił będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnił będzie funkcję opiniotawczą-doradczą. Zakłada się, że w strukturach Komitetu Rewitalizacji znajdą się m.in. przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, w tym instytucji kultury i oświaty czy przedsiębiorców działających w obszarze rewitalizacji. Przewiduje się ewentualną możliwość dokonania zmian w Uchwale regulującej zasady wyboru członków Komitetu Rewitalizacji w celu włączenia przedstawicieli terenu objętego rewitalizacją (ewentualnie wszystkich sołectw, na terenie, których znajduje się obszar rewitalizacji). Przy okazji tej zmiany przedyskutowana (w drodze konsultacji społecznych) może zostać kwestia liczebności Komitetu Rewitalizacji.

4. 7. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia. Ze względu na specyfikę przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz plany inwestycyjne gminy, nie przewiduje się ustanawiania Specjalnej Strefy Rewitalizacji na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.

4. 8. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

4. 8. 1. Wskazanie zakresu zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Obszar rewitalizacji, jak i całość Gminy Rejowiec Fabryczny objęty jest projektem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny. Na podstawie analizy dokumentu, stwierdzono, iż nie wystąpi konieczność wprowadzenia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynikających z realizacji GPR, gdyż projektowane przedsięwzięcia są zgodne z polityką przestrzenną przedstawioną w Studium. W wyniku realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie nastąpi zmiana funkcji obszarów wskazanych w ww. dokumencie.

4. 8. 2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

W granicach obszaru rewitalizacji obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, przyjęty uchwałą nr XIV/68/03 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 29 grudnia 2003 roku, obejmujący obszar znajdujący się w jej granicach administracyjnych.

Realizacja zadań inwestycyjnych w ramach GPR nie wymaga uchwalenia bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znajdujących się zarówno w granicach obszaru rewitalizacji, a także poza nim – w przypadku realizacji przedsięwzięć znajdujących się

poza obszarem rewitalizacji. W wyniku realizacji GPR nie zmieni się przeznaczenie terenów określonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie naruszają przepisów określonych w tych dokumentach.

Opracowanie zamknięto dn. 25.04.2023 r.

Centrum Kreacji i Strategii INTERAKCJA Sp. z o.o.

INTERAKCJA
CENTRUM KREACJI I STRATEGII SP. Z O.O.

Spis tabel, wykresów, fotografii, schematów i map

Spis tabel

Tabela 1. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy w 2021r.	21
Tabela 2. Liczba i gęstość zaludnienia według miejscowości w 2021r.	22
Tabela 3. Ludność według płci w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.....	23
Tabela 4. Migracja ludności w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.	23
Tabela 5. Struktura społeczna ze względu na płeć.....	25
Tabela 6. Charakterystyka szkół podstawowych z terenu Gminy w latach 2019-2021.....	25
Tabela 7. Liczba dzieci w szkołach podstawowych, oddziałach „0” oraz punktach przedszkolnych.	26
Tabela 8. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w latach 2018-2021....	26
Tabela 9. Liczba osób korzystających ze wszystkich form pomocy społecznej w podziale na poszczególne miejscowości Gminy Rejowiec Fabryczny w 2021r.	32
Tabela 10. Liczba aktywnych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021r.....	37
Tabela 11. Frekwencja wyborcza w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny w 2014 i 2018r.....	39
Tabela 12. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.....	40
Tabela 13. Poziom przestępczości w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny w 2021r.....	44
Tabela 14. Stopień natężenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.	45
Tabela 15. Wykonanie budżetu Gminy Rejowiec Fabryczny za lata 2019-2021.	48
Tabela 16. Prognoza dochodów i wydatków do 2026r.	49
Tabela 17. Przedsięwzięcia do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy.....	49
Tabela 18. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON.....	50
Tabela 19. Poziom przedsiębiorczości w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.....	53
Tabela 20. Użytkowanie gruntów w Gminie Rejowiec Fabryczny.....	54

Tabela 21. Charakterystyka gospodarstw rolnych w Gminie Rejowiec Fabryczny.....	55
Tabela 22. Powierzchnia zasiewów w indywidualnych gospodarstwach rolnych (stan na 2020r.).	55
Tabela 23. Liczba osób bezrobotnych w podziale na poszczególne miejscowości w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.	57
Tabela 24. Poziom bezrobocia w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny w 2021r.....	61
Tabela 25. Stopień natężenia zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.	62
Tabela 26. Obiekty w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.....	70
Tabela 27. Drogi powiatowe na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.	75
Tabela 28. Ilość wytworzonych odpadów w Gminie Rejowiec Fabryczny.	77
Tabela 29. Struktura wodociągów oraz zużycie wody w Gminie Rejowiec Fabryczny.....	78
Tabela 30. Infrastruktura wodociągowa w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.....	78
Tabela 31. Struktura sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie.	79
Tabela 32. Infrastruktura kanalizacyjna w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.....	79
Tabela 33. Poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.....	81
Tabela 34. Obszary górnicze na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.	85
Tabela 35. Struktura gruntów w Gminie Rejowiec Fabryczny.....	90
Tabela 36. Poziom koncentracji negatywnych czynników w obszarze środowiska naturalnego.	98
Tabela 37. Ilość punktów adresowych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.	99
Tabela 38. Liczba budynków użyteczności publicznej oraz terenów publicznych w Gminie Rejowiec Fabryczny.....	101
Tabela 39. Poziom mieszkalnictwa oraz dostępności do budynków użyteczności publicznej w Gminie Rejowiec Fabryczny.....	103
Tabela 40. Zestawienie występowania negatywnych zjawisk w poszczególnych miejscowościach ze wszystkich sfer.....	108
Tabela 41. Zestawienie powierzchni i liczby mieszkańców sołectw najbardziej dotkniętych występowaniem negatywnych zjawisk w pięciu sferach.	109

Tabela 42. Kryteria włączenia podobszarów zdegradowanych do obszaru rewitalizacji.	110
Tabela 43. Charakterystyka obszaru rewitalizacji.....	112
Tabela 44. Analiza SWOT Gminy Rejowiec Fabryczny oraz obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.	114
Tabela 45. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala innowacyjności.....	125
Tabela 46. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.....	126
Tabela 47. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.).	127
Tabela 48. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.	128
Tabela 49. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.....	131
Tabela 50. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego do roku 2030.....	131
Tabela 51. Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028 z celami Programu ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 w perspektywę do roku 2030.....	133
Tabela 52. Zadanie inwestycyjne nr 1.....	135
Tabela 53. Zadanie inwestycyjne nr 2.....	135
Tabela 54. Zadanie inwestycyjne nr 3.....	136
Tabela 55. Zadanie inwestycyjne nr 4.....	136
Tabela 56. Zadanie inwestycyjne nr 5.....	137
Tabela 57. Zadanie inwestycyjne nr 6.....	137
Tabela 58. Zadanie inwestycyjne nr 7.....	138
Tabela 59. Zadanie inwestycyjne nr 8.....	138
Tabela 60. Zadanie inwestycyjne nr 9.....	139

Tabela 61. Zadanie inwestycyjne nr 10.....	139
Tabela 62. Zadanie inwestycyjne nr 11.....	140
Tabela 63. Zadanie inwestycyjne nr 12.....	140
Tabela 64. Zadanie inwestycyjne nr 13.....	141
Tabela 65. Zadanie inwestycyjne nr 14.....	141
Tabela 66. Zadanie inwestycyjne nr 15.....	142
Tabela 67. Zadanie inwestycyjne nr 16.....	142
Tabela 68. Zadanie inwestycyjne nr 17.....	143
Tabela 69. Zadanie inwestycyjne nr 18.....	143
Tabela 70. Zadanie inwestycyjne nr 19.....	144
Tabela 71. Ramy finansowe dla poszczególnych wyznaczonych podobszarów rewitalizacji.	151
Tabela 72. Zadania rewitalizacyjne Gminy Rejowiec Fabryczny w wymiarze finansowym.	152
Tabela 73. Mapa pozycjonowania dostępnych Funduszy pomocowych UE i EOG w alokacji 2021-2027 oraz innych dostępnych funduszy krajowych na finansowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	154

Spis wykresów:

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy w latach 2019-2021.....	20
Wykres 2. Zmiana liczby ludności w gminie w wybranych latach.	20
Wykres 3. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy w 2021 roku.	21
Wykres 4. Gęstość zaludnienia w poszczególnych miejscowościach gminy.....	22
Wykres 5. Liczba urodzeń i zgonów wraz ze wskaźnikiem przyrostu naturalnego Gminy Rejowiec Fabryczny.....	24
Wykres 6. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w 2021r.....	27
Wykres 7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w 2021r. na poziomie miejscowości.	27
Wykres 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w Gminie w 2021r..	28
Wykres 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w Gminie w 2021r.....	28

Wykres 10. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w Gminie w 2021r.....	29
Wykres 11. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z ubóstwa w Gminie w 2021r.....	29
Wykres 12. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w Gminie w 2021r.....	30
Wykres 13. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w Gminie w 2021r.....	30
Wykres 14. Porady lekarskie w Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej w latach 2017-2021.....	35
Wykres 15. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2017-2021.	36
Wykres 16. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców w Polsce, Województwie Lubelskim, Powiecie Chełmskim oraz Gminie Rejowiec Fabryczny.	36
Wykres 17. Porównanie frekwencji wyborczej w różnych typach wyborów w Polsce, Województwie Lubelskim, Powiecie Chełmskim i Gminie Rejowiec Fabryczny.	37
Wykres 18. Przepięstwa popełnione na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.....	41
Wykres 19. Liczba przestępstw w 2021r.....	42
Wykres 20. Liczba wykroczeń w 2021r.....	42
Wykres 21. Liczba założonych „Niebieskich Kart” w 2021r.....	42
Wykres 22. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD w 2021r.....	51
Wykres 23. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w 2021r. – porównanie średniej dla Polski, Województwa Lubelskiego, Powiatu Chełmskiego i Gminy Rejowiec Fabryczny.	52
Wykres 24. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach.	52
Wykres 25. Pracujący na 1000 ludności w Polsce, Województwie Lubelskim i Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021r.*	56
Wykres 26. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Gminie Rejowiec Fabryczny na tle Województwa Lubelskiego i Polski w latach 2018-2021 (w%).....	56
Wykres 27. Zarejestrowani bezrobotni w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.	57
Wykres 28. Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie w latach 2018–2021.....	58
Wykres 29. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł) w Gminie Rejowiec Fabryczny na tle Województwa Lubelskiego i Polski w latach 2016-2021.	58

Wykres 30. Liczba bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach w 2021r.	59
Wykres 31. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach w 2021r.	60
Wykres 32. Ilość punktów adresowych przy poszczególnych ulicach w Kaniem-Stacja.	100
Wykres 33. Ilość punktów adresowych przy poszczególnych ulicach w Pawłowie.	101
Wykres 34. Podział negatywnych zjawisk na sfery.	104

Spis fotografii

Fotografia 1. Zespół Pałacowo-Parkowy.	68
Fotografia 2. Zespół Pałacowo-Parkowy w Krasnem.	69
Fotografia 3. Kościół Rzymskokatolicki pw. Św. Jana Chrzciciela w Pawłowie.	69
Fotografia 4. Cmentarz Rzymskokatolicki w Pawłowie.	70
Fotografia 5. Kapliczka Św. Nepomucena w Pawłowie.	72
Fotografia 6. Kapliczka w Lisznie.	72
Fotografia 7. Krzyż drewniany w Lisznie.	73
Fotografia 8. Krzyż metalowy w Lisznie.	73
Fotografia 9. Mogiła ofiar niemieckiego terroru z 1944r. w Krzywowoli.	74
Fotografia 10. Tablica pamiątkowa ku czci ofiar niemieckiej pacyfikacji gminy w czasie II Wojny Światowej.	74
Fotografia 11. Tablica pamiątkowa ku czci T. Kościuszki w Pawłowie.	74
Fotografia 12. Grób Nieznanego Żołnierza na cmentarzu w Kaniem.	74

Spis schematów

Schemat 1. Schematyczne przedstawienie analizy SWOT.	113
Schemat 2. Cele i kierunki działań Gminnego Programu Rewitalizacji.	121
Schemat 3. Wymiary komplementarności przedsięwzięć.	146
Schemat 4. System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji.	165

Spis map

Mapa 1. Położenie geograficzne Gminy Rejowiec Fabryczny na mapie Polski, Województwa Lubelskiego i Powiatu Chełmskiego.....	18
Mapa 2. Podział na sołectwa w Gminie Rejowiec Fabryczny.	19
Mapa 3. Podstawowy układ drogowy Gminy Rejowiec Fabryczny.....	76
Mapa 4. Złoża kopalin w Gminie Rejowiec Fabryczny.	85
Mapa 5. Sieć hydrograficzna oraz rozmieszczenie JCWP na terenie Gminy.....	88
Mapa 6. Użytkownie terenu w Gminie Rejowiec Fabryczny.....	91
Mapa 7. Klasy bonitacyjne użytków rolnych w Gminie Rejowiec Fabryczny.	92
Mapa 8. Obszary chronione na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.....	93

INTERAKCJA
CENTRUM KREACJI I STRATEGII SP. Z O.O.